

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 94 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»
(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού,
καθώς και στους φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
(Σημ.: Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)
Κείμενα και φωτογραφίες δεν επιστρέφονται

Περίοδος Β' - Χρόνος 47ος - Αρ. Φύλλου 94 - Ιανουάριος - Ιούνιος 2013

Ιδιοκτήτης:

Αδελφότητα Μικροχωριτών
“Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Γιάννης Αρώνης
Αντιπρόεδρος: Θανάσης Μιχαηλίδης
Γεν. Γραμ/τέας: Σοφία Κουτσούκη-Κούμπου
Ταμίας: Χρήστος Μουτογιάννης
Ειδ. Γραμ/τέας: Σπύρος Κρίκος
Σύμβουλος: Χρήστος Δημόπουλος
Σύμβουλος: Ελένη Παναγιώτου-Τσακίρη

Εκδότης/Διευθυντής

(σύμφωνα με το νόμο): Γιάννης Στ. Αρώνης
Διεύθυνση:
Καραολή & Δημητρίου 72, 185-34 Πειραιά
Τηλ.+ Fax: 210 411 1849
E-mail: Aronisg@gmail.com

Εκτύπωση Διευθύνσεων: Κώστας Κρίκος

Σύνταξη – Επιμέλεια έκδοσης:

1966-1970: Μένιος Κουτσούκης
1971-1977: Γιώργος Δημόπουλος
1978-1992: Μένιος Κουτσούκης
1993-2002: Θανάσης Κεράνης
Δημήτριος Κρίκος
2003-2010: Αιμιλία Κουτσούκη
2011- : Αιμιλία Κουτσούκη
Σοφία Κουτσούκη-Κούμπου
E-mail: Koutsoukis@hol.gr

Φωτοστοιχειοθεσία –εκτύπωση

Ι. Γκαντήραγας & Σία Ο.Ε.
Τηλ. 210 5244309

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού: 20 €
Εξωτερικού: 50 \$
Εταιρειών, ΝΠΙΔ: 30 €
Αποστέλλεται δωρεάν σε δημόσιες
υπηρεσίες, ΟΤΑ και συλλόγους

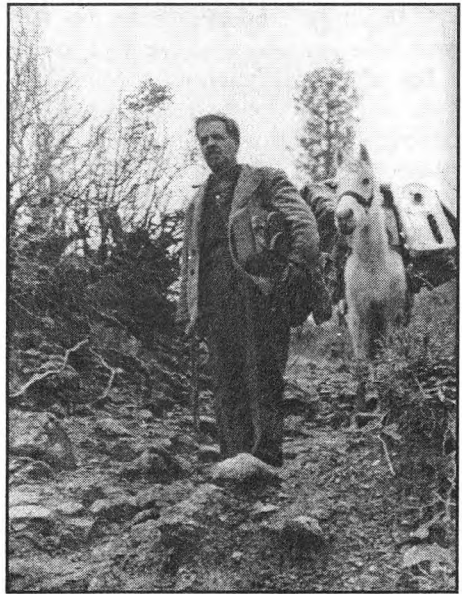
Εξώφυλλο: Άνοιξη στο Μικρό Χωριό. Φώτο: Σπύρος Κυρίτσης

50 Χρόνια πριν (1963-2013) Η κατολίσθηση του Μικρού Χωριού

Για να μην αφήσουμε τη λήθη του χρόνου να σβήσει στιγμές-ορόσημα για το χωριό μας, παραθέτουμε ένα μικρό αφιέρωμα στο δραματικό χρονικό της κατολίσθησης, που στάθηκε μοιραία για την μετέπειτα εξέλιξη του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας.

Σύντομο χρονικό

Ήταν Κυριακή, 13 του Γενάρη 1963, 8:20 το πρωί. Σχεδόν όλοι οι κάτοικοι μαζί με τα παιδιά του σχολείου βρίσκονταν στην εκκλησία. Ξαφνικά μια τρομερή βοή και ένα τράνταγμα της γης αναστατώνει το εκκλησίασμα. Πρώτα τα παιδιά και ξωπίσω τους οι μεγάλοι τρέχουν έξω από την εκκλησία για να δουν τι συμβαίνει. Το θέαμα που αντίκρισαν ήταν απίστευτο. Τεράστιοι όγκοι από χώμα, ξεριζωμένα έλατα, σπίτια, βράχοι, λάσπη, κατρακυλούσαν παρασύροντας ό,τι εύρισκαν στο δρόμο τους. Άνθρωποι, παγιδευμένοι στον τόπο της συμφοράς έτρεχαν να σωθούν παραπατώντας, γιατί κουνιόταν η γη κάτω από τα πόδια τους. Ξαφνικά ορθώνονται τεράστιοι λόφοι από χώμα, δέντρα, σπίτια, για να χαθούν σε λίγο και να ξαναφανούν πιο κάτω, μέσα σε έναν απίστευτο κυματισμό της γης, που κάπου, κάπου σχιζόταν σε βαθιά ανοίγματα και κατάπινε ό,τι βρισκόταν πάνω της. Όλοι ήθελαν να τρέξουν προς τον τόπο της συμφοράς, να βοηθήσουν, να κάνουν ό,τι μπορούν. Όμως, ευτυχώς, το ορμητικό χωμάτινο ποτάμι τούς φράζει το δρόμο.

Αριστερά, Επ. Παπαδής και Δ. Τσατσαράγκος και δεξιά Αλκ. Καλατζής «με το σακούλι στον ώμο» και με πόνο ψυχής πορεύονται προς το άγνωστο

Λίγο πριν το μεσημέρι η γη ημερεύει και τότε, μέσα σε θρήνο και οδυρμό για αυτήν την απρόσμενη κόλαση, ψάχνουν για τους ανθρώπους τους. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας είναι οδυνηρό: Δεκατρείς συγχωριανοί έχουν χαθεί για πάντα μέσα στην άμορφη μάζα που σκέπασε το δυτικό τμήμα του χωριού. Αυτοί ήταν οι:

Γιάννης Αθανασόπουλος
Λάμπρος Ζαχαράκης
Αικατερίνη Ζησίμου
Νίκος Κοντογιάννης
Γιαννούλα Κοντογιάννη
Μαίρη Κοντογιάννη

Φωτεινή Κομματά
Καλλιόπη Κωστοπούλου
Χρίστος Ματρογεωργόπουλος
Κωνσταντία Μαστρογεωργοπούλου
Ιωάννης Παπαδημητρίου
Γιώργος Τάσιος

Μαζί με τα αθώα θύματα, η μανία της φύσης αφάνισε σπίτια, κήπους, οικόσιτα ζώα... Οι κάτοικοι απόμειναν μόνο με τα ρούχα που φορούσαν. Η απόγνωση ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων. Τι θ' απογίνουν; Πώς θα επιβιώσουν;

Ολόκληρος ο τύπος αναφέρεται στο τρομερό συμβάν με δραματικές περιγραφές. Παραθέτουμε ένα μικρό απάνθισμα από τους τίτλους των πρωτοσέλιδων των ημερήσιων εφημερίδων της εποχής:

Εφ. «Αθηναϊκή»

Βιβλική καταστροφή: Εξηφανίσθη από κατολίσθηση το Μικρό Χωριό Καρπενησίου

Εφ. «Ακρόπολις»

Η θεομηνία που έθαψε εις την λάσπη το γραφικό χωριό της Ευρυτανίας

Εφ. «Απογευματινή»

Το Μικρό Χωριό κατεστράφη χθες ολοσχερώς εκ κατολισθήσεως. Ετάφη ολόκληρον εις χαράδραν υπό τόνους χωμάτων.

Εφ. «Η Αυγή»

Τιτάνιος καταρράκτης υγρών χωμάτων γκρέμισε στη χαράδρα το Μικρό Χωριό. Ο βοσκός του χωριού χάθηκε με τις 50 γίδες του.

Εφ. «Το Βήμα»

Όλη η Ρούμελη θρηνεί το γραφικό Μικρό Χωριό που ετάφη κάτω από τη λάσπη.

Εφ. «Η Βραδυνή»

Ετάφη το περίφημον Μικρό Χωριό από το βουνό που κατρακύλησε.

Εφ. «Εθνικός Κήρυξ»

Πυκνό χιόνι καλύπτει από χθες το τραγικό Μικρό Χωριό της Ευρυτανίας

Εφ. «Έθνος»

Το βουνό έθαψε το Μικρό Χωριό. Το δάσος γλύστρησε, τα σπίτια σκόρπισαν. Άνθρωποι, ζώα, στέγες στην χαράδρα.

Εφ. «Ελευθερία»

Σκηναί αλλοφροσύνης ενώ κατεπονιζέτο το Μικρό Χωριό.

Εφ. «Η Καθημερινή»

Ολόκληρος πλευρά όρους κατωλίσθησε και κατεκάλυψε ή μετέβαλεν εις άμορφον σωρόν μέρος του Μικρού Χωριού.

Εφ. «Μεσημβρινή»

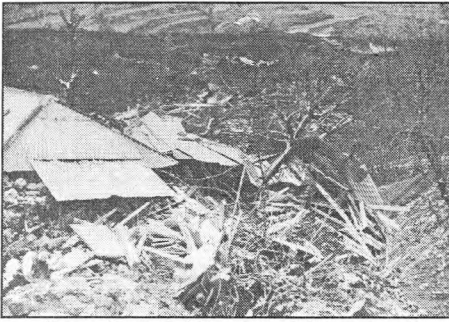
Πελώριο χωματόβουνον εις Ευρυτανίαν κατέρρευσε και επροκάλεσε πρωτοφανή ανθρωπίνην τραγωδίαν. Το «Μικρό Χωριό» ετάφη μαζί με 13 κατοίκους του.

Εφ. «Τα Νέα»

Το «Μικρό Χωριό» δεν υπάρχει. Ετάφη ολόκληρον από τα χώματα. 13 νεκροί και πολλοί τραυματίαι. Εκηρύχθη 7ήμερον πένθος.

Εφ. «Νίκη»

Τραγωδία εις Ευρυτανίαν. Το «Μικρό Χωριό» κατεστράφη. Εφονεύθησαν 13 κάτοικοι.

Ό,τι απόμεινε από ένα αρχοντικό του χωριού

Τους μεγάλους τίτλους των εφημερίδων συνόδευαν φωτογραφίες και εκτενή ρεπορτάζ από την απρόσμενη εκείνη καταστροφή του Μικρού Χωριού. Παραθέτουμε μια περιλήψη από την εφ. «Η Καθημερινή»:

Όγκοι χωμάτων που κατωλίσθησαν από το όρος Χελιδών μετάβαλαν την πρωϊαν της Κυριακής (13 Ιανουαρίου 1963) το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας εις άμορφον μάζαν ερειπίων. «Ένα τμήμα του όρους κατεπλάκωσε το Μικρό Χω-

ριό» εδήλωσε χαρακτηριστικώς ο υπουργός Προνοίας κ. Κωνσταντίνος Τσάτσος, που μετέβη εις τον τόπον της καταστροφής. 62 οικία που ευρίσκοντο εις την δυτικήν πλευράν του χωριού εξηφανίσθησαν υπό τα χώματα, ενώ και αι υπόλοιποι 40 οικία κατέστησαν ακατοίκητοι. 13 νεκροί, τους οποίους «άνοιξε η γη και τους κατάπιε», ως είπε διασωθείς χωρικός, και 5 τραυματία συμπληρώνουν την τραγικήν εικόνα της καταστροφής, που συνετελέσθη εντός ολίγων λεπτών. Την 8.40' π.μ. ήρχισαν αι κατολισθήσεις. Την 9.30' το Μικρό Χωριό είχε καταστραφεί. Το ανατολικόν τμήμα του χωριού που υπέστη τας σχετικώς μικροτέρας ζημίας διατρέχει ήδη τον κίνδυνον να καταστραφεί από νέας κατολισθήσεις. Αι βροχοπτώσεις, που προεκάλεσαν τας κατολισθήσεις συνεχίζοντο και χθες. Και άλλα χωρία της Ευρυτανίας, όπως το Σίχνικον (Μοναστηρακίου Αγράφων) και η Μυρική, υπέστησαν, εις μικράν όμως έκτασιν, την καταστροφικήν επίδρασιν των στοιχείων της φύσεως. Το χωριόν Γαύρος εξεκενώθη, λόγω του κινδύνου να κατακλυσθή από τα όμβρια ύδατα.

Αντικρύζοντας τον τόπο της συμφοράς

«Ραγισμένο μου χωριό. Ραγισμένες παιδικές αναμνήσεις, 50 Χρόνια πριν!»

Η είδηση της καταστροφής έπεσε «ως κεραυνός εν αιθρία» στους απα-
νταχού Μικροχωρίτες. Μια μαθήτρια της 5^{ης} Δημοτικού σε σχολείο του Πει-
ραιιά, η Λαμπρινή Τριχιά-Κάλλη, θυμάται και μοιράζεται μαζί μας το άκου-
σμα της φοβερής κατολίσθησης του αγαπημένου της χωριού:

Ήταν Κυριακή του Γενάρη, 1963 και 13 του μηνός. Ήμουν μικρή παιδούλα και μόλις δυο μήνες πριν είχαμε εγκατασταθεί στην μεγαλούπολη, την Αθήνα, οι γονείς μου κι εγώ, αφήνοντας τη ζωή του χωριού μας, για ένα καλλίτερο μέλλον για μένα, όπως άκουγα τους γονείς μου να λένε...

Ζούσαμε στον Πειραιά, στην περιοχή του Προφήτη Ηλία. Ήμουν μαθήτρια του Δημοτικού, σε σχολείο του Πειραιά και προσπαθούσα να προσαρμοσθώ στο νέο μου περιβάλλον, τόσο άγνωστο για μένα κι εγώ τόσο άγνωστη μαθητριά μου ανάμεσα στα υπόλοιπα παιδιά της πέμπτης τάξης του Δημοτικού... και τόσο αγχομένη...

Θυμάμαι πολύ καλά, ότι αργά το απόγευμα εκείνης της Κυριακής, οι γονείς μου συγκεντρωμένοι με την γειτονική μας Μικροχωρίτικη οικογένεια του Κ.Α.Φ., έκλαιγαν, μιλούσαν πολύ λυπημένοι και αναστατωμένοι, σαν κάποιος να πέθανε... Δεν κοιμήθηκαν σχεδόν όλη τη νύχτα. Δεν μπορούσα όμως πολύ καλά να συλλάβω τη λέξη «κατολίσθηση»... να συλλάβω τις εκφράσεις «ξεκόλλησε ο βράχος του βουνού», «εξαφανίστηκε το χωριό μας, σχεδόν το μισό»... «χάθηκαν άνθρωποι», «δημιουργήθηκε λίμνη στην Τζίρη από κάτω»... και τα «χαλάσματα»... «άνοιξε η γη και τα κατάπιε όλα»... και πολλά άλλα που τόσο εφιαλτικά ήταν για την παιδική μου ψυχή.

Ήμουν πολύ φοβισμένη και ταραγμένη όλη την νύχτα, τόσο πολύ, που το επόμενο πρωινό ξεκίνησα για το σχολείο μου πολύ αδιάθετη, χωρίς να επιθυμούσα να μπω μέσα στην τάξη μου. Ακόμη δεν είχα κάποια καλή μου φίλη, που να μπορούσαν να της ανοίξω την καρδούλα μου και να μοιραστώ μαζί της ό,τι με τυρρανούσε μέσα μου.

Το κουδούνι χτύπησε και με βαριά την καρδιά, έκανα τα βήματά μου, να πάω στο θρανίο μου. Κάθισα, αλλά ένοιωθα τόσο άσχημα που μόνο δεν έκλαιγα ... μέχρις ότου άκουσα τον διδάσκαλό μας, το όνομα του οποίου ακόμη έχω στην μνήμη μου (Κύριος Σπηλιωτόπουλος, με καταγωγή του την Λαμία) να καλεί στον πίνακα με τα εξής λόγια:

- Να σηκωθεί το κοριτσάκι με τις κοτσίδες και να 'ρθει στην έδρα μου.

Κοίταξα τριγύρω μου και καμιά μαθήτρια δεν σηκωνόταν, αλλά όλη η τάξη είχε τα βλέμματα στραμμένα σ' εμένα. Ήμουν ντροπαλό παιδί, γενικά, αλλά ακόμη θυμάμαι το πρόσωπό μου να καίει πολύ. Φαντάζεστε πόσο κατακόκκινη θα ήμουν. Σηκώθηκα και σχεδόν τρέμοντας βρέθηκα δίπλα στον διδάσκαλό μου, ο οποίος μπόρεσε και με ψυχολόγησε, σαν παιδαγωγός και προσπάθησε να με κάνει να αισθανθώ πιο άνετα μπροστά σε όλη την τάξη μου, με τα εξής λόγια του:

- Παιδιά μου, σήμερα κάλεσα την καινούργια μας μαθήτρια, την Λαμπρινή Τριχιά, ν' ανέβει στην έδρα μου για δύο λόγους:

- Ο πρώτος, για να χαρούμε όλοι μας τα όμορφα μακριά της μαλλιά, όλο σκάλες

(εφ' όσον με παρεκάλεσε να τα ξεπλέξω) και όλοι χειροκρότησαν.

- Ο δεύτερος λόγος, για να σας πω, ότι το χωριό της Λαμπρινής, το χωριό με το όνομα «Μικρό Χωριό», στο Καρπενήσι Ευρυτανίας, εξαφανίσθηκε από κατολίθιση, με ανυπολόγιστες ζημιές ... χάθηκαν άνθρωποι, καταστράφηκαν οι περιουσίες τους, χάθηκαν οικογένειες... Ευτυχώς, που πολλοί άνθρωποι ήταν στην Εκκλησία την Κυριακή το πρωί και όλα τα παιδάκια του χωριού μαζί με τον διδάσκαλό τους... Τα παιδάκια όμως τώρα δεν έχουν σπίτια να μείνουν, δεν έχουν ρούχα να φορέσουν, δεν έχουν τετράδια και βιβλία, δεν έχουν πια χωριό να μείνουν. Θα σας παρακαλέσω όλους σας, αυτή την εβδομάδα να συγκεντρώσετε κουτιά με ρούχα για να τα στείλουμε σ' αυτά τα παιδιά και τις οικογένειές τους. Σας ευχαριστώ παιδιά μου. Μετά με κοίταξε και είπε:

- Λαμπρινή, μην στενοχωριέσαι... Όλοι μας σ' αγαπάμε και θα φροντίσουμε να απαλύνουμε τον πόνο σου...και τον πόνο όλων αυτών στο χωριό σου. Θα φροντίσουμε όλα αυτά τα παιδάκια, που πολλά απ' αυτά ήταν συμμαθητές σου πριν δυο μήνες, πριν αφήσεις το χωριό σου, για να 'ρθεις εδώ σ' εμάς στον Πειραιά.

Στο διάλειμμα όλη η τάξι ήρθε και με αγκάλιασε. Έγιναν όλοι φίλοι μου, ενώ πρώτα δεν είχα κανέναν... Έκτοτε ένοιωσα καλλίτερα. Τους ευχαρίστησα όλους.

Την εβδομάδα εκείνη τα κουτιά με τον ρουχισμό είχαν κατακλύσει τους διαδρόμους του σχολείου μου. Έκτοτε ένοιωθα αγάπη και θαλπωρή στο νέο μου περιβάλλον, στον χώρο του σχολείου μου, στις φιλικές μου σχέσεις με όλους μου τους εκεί συμμαθητές μου και συμμαθήτριές μου.

Ύστερα από πενήντα ολόκληρα χρόνια, μια από τις καλλιτέρες μου φίλες στη ζωή μου βρίσκεται στον Πειραιά, η συμμαθήτριά μου από εκείνο το Δημοτικό σχολείο του Πειραιά, μαζί στο Γυμνάσιο και Λύκειο και κατόπιν μαζί σ' όλη μας τη ζωή, χωρίς ποτέ να χάνουμε την επικοινωνία μας, όσο μακριά κι αν βρίσκεται η μία από την άλλη... Η φίλη μου αυτή αγάπησε το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας και μαζί με τον σύζυγό της, γιατρός, παρακολουθούν τα ιατρικά συνέδρια που γίνονται στο Νέο Μικρό Χωριό στο Country Club Hellas Hotel πολλές φορές... Θαυμάζοντας και απολαμβάνοντας τη φυσική του ομορφιά και τον ψυχικό δυναμισμό των ανθρώπων και κατοίκων αυτού του χωριού, που μπόρεσαν, με τη βοήθεια του Θεού, να αντλήσουν δύναμη και να δημιουργήσουν ένα ακόμη πανέμορφο χωριό, το Νέο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας, κοντά στο Παλιό Μικρό Χωριό!

Αφιερωμένο εις την μνήμην των 50 χρόνων από την κατολίθιση του Παλιού Μικρού Χωριού Ευρυτανίας

Σας ευχαριστώ για την φιλοξενία σας!

Λαμπρινή Τριχιά-Κάλλη
U.S.A., 13 Ιανουαρίου 2013

Ευχαριστήριο

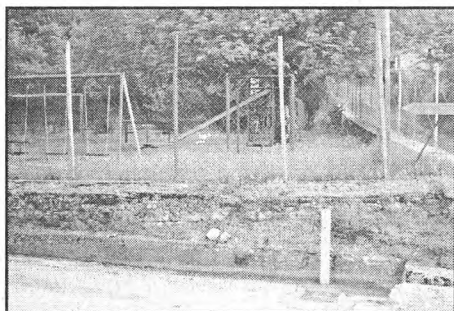
Ευχαριστούμε την εφ. *Ευρτανικά Νέα* για το ολοσέλιδο αφιέρωμα στην αποφράδα ημέρα της κατολίθησης του Μικρού Χωριού, την Κυριακή 13 Ιανουαρίου 1963, πενήντα χρόνια πριν.

Μνημόσυνο στη μνήμη των θυμάτων της Κατολίσθησης

Στην επέτειο των 50 χρόνων από την δραματική μέρα της κατολίσθησης του χωριού, την Κυριακή 13 Ιανουαρίου 2013, στον Ι.Ν. Αγίας Κυριακής του Μικρού Χωριού, τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση στη μνήμη των 13 συγχωριανών μας, που με τραγικό τρόπο, έχασαν τη ζωή τους την αποφράδα ημέρα της Κυριακής 13 Ιανουαρίου 1963. Ο ιερέας του Χωριού, Νικόλαος Αζακάς, αναφέρθηκε με συγκινητικά λόγια στο χρονικό της φοβερής καταστροφής, καθώς και στον τότε ιερέα του Χωριού, Δημήτριο Καραπάνο, που στάθηκε στυλοβάτης κατά τις δύσκολες εκείνες ώρες και όχι μόνο.

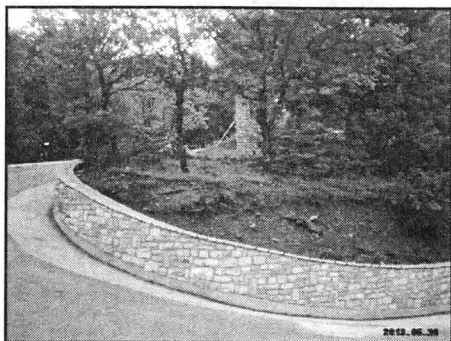
Παιδική Χαρά

Η παιδική χαρά στο Παλιό Μικρό Χωριό ανανεώθηκε. Οι παλιές κούνιες αντικαταστάθηκαν με καινούργιες, επισκευάστηκαν τα σκαλοπάτια εισόδου, ενώ προστέθηκε βρύση με καθαρό γάργαρο νερό για τα παιδιά, τους συνοδούς και περπατητές. Παράλληλα, καθαρίστηκε και απολυμάνθηκε το υδραγωγείο στις βρύσες της πλατείας του Παλιού Μικρού Χωριού.

Τοιχοποιία

Μετά την πεζοδρόμηση, μια καλαίσθητη πέτρινη τοιχοποιία ομορφαίνει τον κεντρικό δρόμο στο Νέο Μικρό Χωριό, ενώ ολοκληρώνεται η πλακόστρωση στην μικρή πλατεία του χωριού έξω από «το χωριάτικο», την κοσμική ταβέρνα του Νίκου Νασιόπουλου.

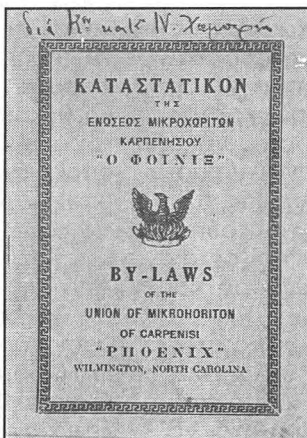
Εύφημος μνεία στο Μουσείο μας

Εύφημη μνεία απέστειλε το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού προς το Μουσείο του Μικρού Χωριού «για τη συμβολή του στην πληρέστερη ενημέρωση και τεκμηρίωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης» των μαθητών.

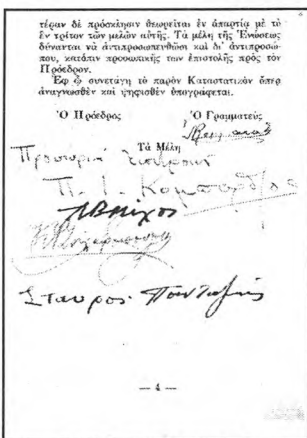
Νέο απόκτημα του Μουσείου μας

Στα εκθέματα του Μουσείου μας έχει προστεθεί ένα νέο σημαντικό τεκμήριο. Πρόκειται για το καταστατικό της Ένωσης των Μικροχωριτών της Αμερικής «Ο Φοίνιξ». Όπως είναι γνωστό, η Ένωση αυτή συστάθηκε στο Wilmington, N.C. στις αρχές της δεκαετίας του 1940 με σκοπό «την άμεση περίθαλψη των εκ του πολέμου, της πείνας και της υπό των βαρβάρων κατακτητών ολοσχερούς πυρπολήσεως του χωριού επιζώντων κατοίκων Μικρού Χωριού Καρπενησίου, ως και η υλική βοήθεια δια την ανοικοδόμησιν των οικιών αυτών».

Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Παύλο Ν. Χαμπερή, γιο του Νίκου Χαμπερή και της Αθηνάς Κομματά-Χαμπερή, που μάς έστειλε το πολύτιμο αυτό έγγραφο.

Το εξώφυλλο του Καταστατικού

Η σελίδα με τις υπογραφές των πρωτεργατών

Καλοκαιρινές εκδηλώσεις

28/7 2013 Στην Πλατεία του νέου Μικρού Χωριού: Θεατρική παράσταση από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καρπενησίου

28/7/2013 Στην Πλατεία του νέου Μικρού Χωριού: Υπαιθρια δράση - Ελεύθερες παρτίδες Σκάκι από το Σύλλογο Καρπενησίου

31/7/2013 Στο παλιό Μικρό Χωριό: Λαϊκή Βραδιά

Στα πλαίσια των Γιορτών του Δάσους, εντάσσεται και η καλοκαιρινή **Λαϊκή συνέλευση** και **Συνεστίαση** της Αδελφότητας Μικροχωριτών, που φέτος προγραμματίζεται για την Κυριακή 18 Αυγούστου.

Ανοιχτή επιστολή του Δημάρχου Καρπενησίου, Κώστα Μπακογιάννη

(Η παρακάτω ανοιχτή επιστολή του Δημάρχου Καρπενησίου, Κώστα Μπακογιάννη, βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δήμου Καρπενησίου, μαζί με πολλά άλλα ενδιαφέροντα νέα του Δήμου μας. Για όσους από τους αναγνώστες του περιοδικού μας δεν ασχολούνται με το Διαδύκτιο, και δεν είναι λίγοι, την δημοσιεύουμε εδώ, λόγω του ενδιαφέροντος που έχουμε όλοι για την κίνηση και τα μελλοντικά σχέδια του Δήμου μας)

Αγαπητή δημότισσα,
Αγαπητέ δημότη,

Δύο χρόνια σκληρής δουλειάς στο νέο Δήμο Καρπενησίου. Δύο χρόνια, δύσκολα αλλά και δημιουργικά. Δύο χρόνια γεμάτα προκλήσεις αλλά και συγκινήσεις.

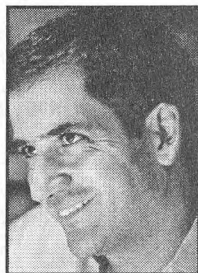
Αντιμετωπίσαμε και αντιμετωπίζουμε πολλά:

1. Την εφαρμογή του Καλλικράτη, μιας διοικητικής μεταρρύθμισης δύσκολης αλλά συνάμα και αναγκαίας για τη χώρα μας. Ο Καλλικράτης επιχειρήσε να περιορίσει σε μεγάλο βαθμό το απέραντο Ελληνικό Δημόσιο και το κόστος λειτουργίας των υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες χαρακτηρίζονταν από κακοδιαχείριση, διαφθορά και σπατάλη.

Όλο αυτό όμως δεν μπορεί να συμβεί από τη μία μέρα στην άλλη. Όλοι εμείς βιώσαμε ένα πανελλαδικό «πείραμα», με τεράστια ζητήματα να προκύπτουν κατά την εφαρμογή του. Για το Δήμο Καρπενησίου, τα πράγματα ήταν ακόμη πιο σύνθετα. Μόνο στη δική μας περίπτωση, συνενώθηκαν έξι δήμοι σε έναν, 49 χωριά και δεκάδες κοινότητες με χαμηλές αστικές συγκεντρώσεις και πολλά προβλήματα σε επίπεδο υποδομών, οδικού δικτύου, εκροής ανθρώπινων δυναμικών και ανάπτυξης. Κληθήκαμε λοιπόν να χτίσουμε το νέο Δήμο από τη αρχή, επιδιώκοντας αρχικά την ανασυγκρότηση και τον εξορθολογισμό των υπηρεσιών μας. Η προσαρμογή στα νέα δεδομένα χρειάστηκε χρόνο και

σκληρή δουλειά τόσο από τους αιρετούς όσο και από τους υπαλλήλους των υπηρεσιών μας, οι οποίοι έχουν δώσει τον καλύτερό τους εαυτό και αισθάνομαι την ανάγκη να τους ευχαριστήσω για άλλη μία φορά.

2. Βρεθήκαμε αντιμετώπι με την πρωτοφανή οικονομική κρίση από την οποία διέρχεται η χώρα μας και η οποία είχε και συνεχίζει να έχει άμεσο αντίκτυπο στην τοπική αυτοδιοίκηση και την τοπική μας κοινωνία. Από την πρώτη στιγμή γνωρίζαμε ότι θα έπρεπε να θεωρούμε τη δημοσιονομική στενότητα του κράτους ως δεδομένη. Κανείς μας όμως δεν ήταν σε θέση να προβλέψει τη διάρκεια και το βάθος της κρίσης. Κρίση την οποία σήμερα όλοι βιώνουμε στην καθημερινότητά μας και για την οποία δεν χρειάζονται πολλά λόγια. Σήμερα στο Δήμο καλούμαστε με πολύ λιγότερα, να κάνουμε πολύ περισσότερα. Οι περικοπές στους ΚΑΠ και τη ΣΑΤΑ είναι δραματικές. Οι ανάγκες της καθημερινότητας και του κάθε δημότη ξεχωριστά, όμως, δε σταματούν. Αντίθετα, οι αρμοδιότητές μας έχουν αυξηθεί και ο Δήμος, ο κοντινότερος στον πολίτη πολιτικός θεσμός, οφείλει να ανταποκρίνεται συνεχώς, ακόμη και όταν οι πόροι του είναι περιορισμένοι. Παρόλα αυτά, σήμερα ο Δήμος

Καρπενησίου κατάφερε να σταθεί στα πόδια του, να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών, και να δημιουργήσει σταδιακά τις προοπτικές εκείνες που θα συντελέσουν στην ανάπτυξη του τόπου μας.

3. Το αναπτυξιακό έλλειμμα του τόπου μας. Η πραγματικότητα είναι πως ακόμα κι αν δεν υπήρχε η κρίση σε εθνικό επίπεδο, θα αντιμετωπίζαμε τη δικιά μας τοπική κρίση. Δυστυχώς, από πολλές πλευρές, ο Δήμος Καρπενησίου έζησε μια χαμένη δεκαετία. Για πολλά χρόνια η ανάπτυξη στον τόπο μας ταυτιζόταν με το ρουσφέτι και η πρόοδος με τις μικροκομματικές εξυπηρητήσεις. Και σε αυτό, ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης κατείχε η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Μας ήρθε όμως ο λογαριασμός. Οφείλουμε σήμερα να τραβήξουμε μια διαχωριστική γραμμή με το κακό μας παρελθόν και όλοι μαζί να χτίσουμε ένα καλύτερο μέλλον. Αυτό όμως πάνω απ' όλα απαιτεί μια αλλαγή νοοτροπίας, η οποία δεν μπορεί να γίνει από τη μία ημέρα στην άλλη. Υπερβαίνοντας ιδεολογικές, τοπικιστικές ή προσωπικές διαφορές οφείλουμε να δουλεύουμε όλοι μαζί, ενωμένοι σαν μια γροθιά.

Από το ξεκίνημά μας, κινηθήκαμε και δουλέψαμε με βάση τους εξής άξονες:

1. Κοστολόγηση αναγκών, Διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων και Πόρων-Προσβασιμότητα, Λειτουργικότητα, Ποιοτική και Αισθητική Αναβάθμιση Υποδομών
2. Διοικητική Αναδιάρθρωση-Θεσμική Λειτουργία – Διαφάνεια
3. Εξωστρέφεια-Τουρισμός
4. Επενδύσεις-Επιχειρηματικότητα
5. Αγροτική Οικονομία
6. Κοινωνική Αλληλεγγύη- Πρόνοια
7. Πολιτισμός- Αθλητισμός- Παιδεία
8. Οικονομικά Δήμου Καρπενησίου
9. Καθημερινότητα

Με αυτή την ευκαιρία, στο πλαίσιο της διαρκούς μας λογοδοσίας, ήθελα

να σας ενημερώσω, όσο γίνεται πιο περιληπτικά, για τα βασικά σημεία της δουλειάς μας, αυτά τα δύο χρόνια. Θα επιμείνω σε αυτά που έγιναν ή γίνονται, και όχι σε αυτά που ΘΑ γίνουν.

- Κοστολόγηση Χρηματοδότηση και Διεκδίκηση Πόρων
- Υποδομές, Τεχνικό Πρόγραμμα: Προσβασιμότητα, Λειτουργικότητα, Ποιοτική και Αισθητική Αναβάθμιση

Σχεδιάσαμε (σε συνεργασία με τα τοπικά συμβούλια, λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των λαϊκών συνελεύσεων των Τοπικών Κοινοτήτων) και υλοποιήσαμε μια σειρά από έργα σε όλες τις Τ.Κ., αξιοποιώντας με τον καλύτερο τρόπο τις μειωμένες πιστώσεις ΣΑΤΑ που είχαμε στην διάθεσή μας. Έτσι μελετήθηκαν, ανατέθηκαν ή δημοπρατήθηκαν, και ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη μια σειρά από 490 έργα για τα οποία την διετία 2011-2012 αποδόθηκαν 3.790.455,01 ευρώ ενώ έχουμε δεσμευμένες πιστώσεις (με χρήματα που υπάρχουν στο ταμείο του Δήμου) ύψους 2.129.205,66 ευρώ. Τα περισσότερα εξ αυτών αφορούν έργα στα χωριά. Ενδεικτικά αναφέρω:

- Η κατασκευή δύο πάρκινγκ στην παλαιά και τη νέα λαϊκή χωρητικότητας περίπου 70 θέσεων.

- Η αναβάθμιση 30 περίπου παιδικών χαρών στο Καρπενήσι και στα χωριά.

- Η κατασκευή δύο νέων χώρων άθλησης και παιδικών χαρών στο Καρπενήσι (περιοχή Αγίων Ευρυτάων) και τον Φουρνά.

- Εκτελέσαμε έργα για την μεταστέγαση των υπηρεσιών του Δήμου στον Προφήτη Ηλία, για την δημιουργία και λειτουργία της αποθήκης του Δήμου, για την αποθήκη στέγασης του αλατιού (που δεν είχε γίνει ποτέ μέχρι τώρα μέριμνα), τοποθετήσαμε κουφώματα στην νέα κλειστή λαϊκή αγορά.

- Μελετήσαμε και κατασκευάσαμε

σε συνεργασία με τοπικούς συλλόγους και φορείς (Ορειβατικός Σύλλογος, Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, Επιχειρήσεις Εναλλακτικού Τουρισμού), το πρώτο τμήμα μονοπατιών μήκους περίπου 80 χλμ., έργο το οποίο θα συνεχιστεί με άλλα 70 χλμ για φέτος.

- Για το 2013 έχουμε ήδη ψηφίσει στο τεχνικό μας πρόγραμμα έργα ύψους 990.000 ευρώ, ενώ ετοιμάζουμε ενίσχυση του κατά 700.000 ευρώ, από πιστώσεις ΣΑΤΑ.

- Ταυτόχρονα, αποπληρώσαμε όλες τις συμβασιοποιημένες υποχρεώσεις από έργα που ήταν σε εξέλιξη από τις Δ.Ε.

- Τέλος, καταφέραμε την αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Καρπενησίου για πρώτη φορά στην ιστορία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης αποκαθιστώντας μεγάλες αδικίες όπως αυτή της Μεσοχώρας.

Χρηματοδοτήσεις μέσω ΕΣΠΑ και ΠΙΝΔΟΣ

Στόχος και δέσμευσή μας ήταν η διεκδίκηση πόρων μέσα από Ευρωπαϊκά προγράμματα και συγκεκριμένα μέσω ΕΣΠΑ. Σε αυτή την κατεύθυνση κινηθήκαμε από την πρώτη στιγμή. Ολοκληρώσαμε και εναρμονίσαμε με τις απαιτήσεις του ΕΣΠΑ, ότι μελέτη υπήρχε, κάναμε νέες μελέτες (όπως αυτή για την ανάπτυξη του κέντρου της πόλης του Καρπενησίου, το Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, την αποκατάσταση των ΧΑΔΑ κ.α.) και πετύχαμε χρηματοδοτήσεις έργων περίπου 18 εκ. ευρώ. Σήμερα ο Δήμος Καρπενησίου αποτελεί τον πρώτο Δήμο σε απορροφητικότητα στην Ελλάδα, αναλογικά με τον πληθυσμό του.

ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΣΠΑ – ΠΙΝΔΟΣ)

Α/Α ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Ε.Π. ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ

1. ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΤΕΛ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 782.848,0€

2. ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ-ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΗΣ ΜΕ

ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΗΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 634.579,94

3. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΡΟΜΩΝ ΗΠΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ-ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 300.000,00

4. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΒΡΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 282.758,00

5. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 3.200.000,00

6. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ(ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ) Δ.Δ. ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 310.000,00

6^Α. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ 71.555,00

7. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΑΔΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ: Α)ΧΑΔΑ ΦΟΥΡΝΑΣ,Β) ΧΑΔΑ ΠΡΟΥΣΟΥ ΚΑΙ Γ) ΧΑΔΑ ΚΡΙΚΕΛΛΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 282.774,45

8. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

8.1. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ 3.204.201,68

8.2. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΦΟΥΡΝΑΣ,ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ 1.355.000,00

8.3. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 234.000,00

8.4. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 81.000,00

8.5. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΒΡΑΧΑΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 720.000,00

8.6. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Ε.Λ. ΣΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ

ΚΡΙΚΕΛΛΟΥ, ΑΜΠΛΙΑΝΗΣ, ΣΤΑΒΛΩΝ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΑΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 493.000,00

8.7. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΙΛΥΟΣ ΕΠΠΕΡΑΑ 90.000,00

8.8. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ 190.000,00

9. «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ» ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΑΔΑ» ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

9.1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΣΜΑ) ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΕΠΠΕΡΑΑ 649.000,00

9.2. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΕΠΠΕΡΑΑ 369.000,00

9.3. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΑΔΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΜΕΓΑ ΡΕΜΑ» ΚΑΙ ΔΟΜΙΑΝΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΠΟΡΤΙΤΣΑ» ΕΠΠΕΡΑΑ 1.461.000,00

10. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΘΛΗΣΗΣ ΣΤΗ Δ.Ε ΠΡΟΥΣΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 168.600,00

11. ΑΝΑΠΛΑΣΗ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΔΕ ΠΡΟΥΣΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 160.000,00

12. ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (ΣΧΟΟΑΠ) ΔΗΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 215.027,61

13. ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (ΣΧΟΟΑΠ) ΔΗΜΟΥ ΦΟΥΡΝΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 155.820,53

14. ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (ΣΧΟΟΑΠ) ΔΗΜΟΥ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ 263.904,10

15. ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (ΣΧΟΟΑΠ) ΔΗΜΟΥ ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-

ΗΠΕΙΡΟΥ 118.379,79

16. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΟΤΑ ΕΠΠΕΡΑΑ/ΚΑΠΕ 490.000,00

17. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΠΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΠΕΙΡΟΥ Μ.Ο.Δ. 50.000,00

18. ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΝΑΠΛΑΣΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΠΙΝΔΟΣ 675.483,00

19. ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΠΙΝΔΟΣ 1.269.300,00

ΣΥΝΟΛΟ 18.277.232,16

16.332.449,16 χωρίς ΠΙΝΔΟΣ

Η προσπάθεια μας συνεχίζεται με συνεχείς υποβολές μελετών. Μεταξύ άλλων:

1. Υποβάλαμε πρόταση για Πράσινη Αγροτική Κοινότητα Αγίου Νικολάου (ΕΠΠΕΡΑΑ)

2. Υποβάλαμε πρόταση για γεωθερμία στα σχολεία (ΕΠΠΕΡΑΑ)

3. Υποβάλαμε πρόταση για το Μουσείο Κορίτσας (ΠΕΠ Στερεάς)

4. Υποβάλαμε πρόταση στα ΤΟΠΣΑ (ΠΕΠ Στερεάς)

5. Υποβάλαμε πρόταση για την αντικατάσταση της στέγης του Δημοτικού Σχολείου Δομνίστας (Αιτωλική Αναπτυξιακή)

Άμεσοι επόμενοι στόχοι είναι η ένταξη και χρηματοδότηση νέων μεγάλων έργων:

1. Η αποχέτευση της Ποταμιάς και συγκεκριμένα του Κλαυσίου, του Βουτύρου, του Μικρού και Μεγάλου Χωριού και του Γαύρου. Βρισκόμαστε στο στάδιο της ολοκλήρωσης της μελέτης προϋπολογισμού περίπου 2 εκ. ευρώ.

2. Η ύδρευση της Ποταμιάς και η αντικατάσταση των δικτύων στο Καρπενήσι. Βρισκόμαστε στο στάδιο της ολοκλήρωσης της μελέτης.

3. Η ανάπλαση του Πάρκου Αποδήμων

Ευρυτάνων και της περιοχής Νεράιδας με τη σύνδεση μεταξύ τους, ένα έργο η μελέτη του οποίου έχει ολοκληρωθεί και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 2,5 εκ. ευρώ.

4. Η χρηματοδότηση και υλοποίηση ενός μέγιστης σημασίας έργου του οποίου η μελέτη εκπονείται μέσα από χρηματοδότηση του ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ και αφορά στη δημιουργία τεσσάρων οικολογικών πάρκων.
5. Ωριμάζουμε μελέτη κατασκευής παιδικής χαράς στο στεγασμένο χώρο του πρώην ΚΤΕΛ (Πράσινο ταμείο).
6. Προχωράμε με τον φωτισμό της Κεντρικής Πλατείας Καρπενησίου (έχει δημοπρατηθεί).
7. Προχωράμε με τη Μελέτη προστασίας και ανάδειξης του Αγίου Λεωνίδα.
8. Προχωράμε με τη Μελέτη για τη δημιουργία Μουσείου Φουρνάς.

Διοικητική Αναδιάρθρωση-Θεσμική Λειτουργία- Διαφάνεια

1. Οργανώσαμε και λειτουργήσαμε τα συλλογικά όργανα στο πλαίσιο του Καλλικράτη, εξασφαλίζοντας έτσι την ομαλή λειτουργία του Δήμου κατά τη διάρκεια της μετάβασης.
2. Διαρθρώσαμε λειτουργικά τους τομείς δράσης του Δήμου μεταβιβάζοντας καθ' ύλην και κατά τόπους αρμοδιότητες στους Αντιδημάρχους.
3. Οργανώσαμε λειτουργικά και ορθολογικά όλη την διοικητική πυραμίδα του Δήμου, δίνοντας αρμοδιότητες και δικαίωμα υπογραφών, από την πρώτη μέρα λειτουργίας.
4. Συγκροτήσαμε και λειτουργήσαμε την Επιτροπή Διαβούλευσης, δίνοντας σημαντικό βήμα στους Δημότες και τις συλλογικότητες του τρίτου χώρου, ώστε να είναι συνδιαμορφωτές στις αποφάσεις του Δήμου μας.
5. Συγκροτήσαμε και λειτουργήσαμε την Τουριστική Επιτροπή, δίνοντας βήμα στους επιχειρηματίες του τουρισμού, ο οποίος αποτελεί τη βαριά βιομηχανία της περιοχής μας.
6. Συγκροτήσαμε και λειτουργήσαμε το

Συμβούλιο ένταξης μεταναστών, για την ομαλή ένταξή τους στην τοπική κοινωνία.

7. Καταρτίσαμε νέο κανονισμό λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του διευρυμένου πλέον αυτού οργάνου.
8. Οργανώσαμε τις υπηρεσίες του Δήμου με αποτελεσματικότητα και λειτουργικότητα ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του διευρυμένου Δήμου αλλά και τις ανάγκες των πολιτών, διατηρώντας δομές σε κάθε Δημοτική Ενότητα και χειριζόμενοι όλες τις επιτελικές δραστηριότητες κεντρικά.
9. Καταρτίσαμε και ψηφίσαμε νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, ώστε να ανταποκριθούμε στις νέες λειτουργίες του Δήμου, αλλά και στις ανάγκες της εποχής για ευέλικτη Δημόσια Διοίκηση, με αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και λογοδοσία.
10. Προχωρήσαμε σε καταγραφή των πραγματικών προσόντων του προσωπικού του Δήμου, και στελεχώσαμε ικανοποιητικά όλες τις οργανικές μας μονάδες.
11. Πληρώσαμε τις θέσεις ευθύνης όλων των οργανικών μας μονάδων αξιοποιώντας πλήρως το στελεχιακό μας δυναμικό.
12. Οργανώσαμε και στελεχώσαμε το τμήμα διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, ώστε να ανταποκρίνεται στις αυξημένες ανάγκες του Δήμου.
13. Ανταποκριθήκαμε πλήρως στις ανάγκες του προγράμματος Διαύγεια, δημιουργώντας ευέλικτη ομάδα έργου, για την άμεση ενημέρωση των πολιτών μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου, συμβάλλοντας στην ενημέρωση και τη λογοδοσία της Διοίκησης.
14. Μεταστεγάσαμε τις υπηρεσίες του Δήμου σε νέο Δημαρχείο, επιτυγχάνοντας έτσι εξοικονόμηση πόρων,

συμβάλλοντας στην λειτουργικότητα των Υπηρεσιών μας, αλλά και αναβαθμίζοντας ταυτόχρονα την περιοχή του Προφήτη Ηλία.

15. Μεριμνήσαμε για την σήμανση τόσο των καταστημάτων του Δήμου, αλλά και των οχημάτων του.
16. Διευρύνουμε τη χρήση του δικτύου syzefxis, επιτυγχάνοντας σημαντικές οικονομίες στις τηλεπικοινωνίες, αλλά και ασφάλεια στις ηλεκτρονικές συναλλαγές.
17. Προχωρήσαμε σε ορθολογικό ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων, με 2μηνες και 8μηνες συμβάσεις, ανταποκρινόμενοι στις πραγματικές ανάγκες του Δήμου.
18. Πετύχαμε την έγκριση 85 θέσεων 5μηνης απασχόλησης προσωπικού μέσω του προγράμματος Κοινωνικού Έργου, αντιμετωπίζοντας έστω και προσωρινά το πρόβλημα ανεργίας της περιοχής μας, αλλά και καλύπτοντας υπηρεσιακές ανάγκες του Δήμου.
19. Προσαρμοστήκαμε άμεσα στην εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου και στις διαδικασίες της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών.
20. Δημιουργήσαμε και λειτουργήσαμε αποθήκη υλικών, με στελέχωση τόσο από προσωπικό όσο και από υλικοτεχνικά μέσα, δίνοντας τέλος στην ασυδοσία και την κακοδιαχείριση του παρελθόντος.
21. Επικαιροποιήσαμε όλους τους υπηρεσιακούς φακέλους του προσωπικού, συντάσσοντας εκθέσεις αξιολόγησης.
22. Μεριμνήσαμε για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας όλου του προσωπικού, με την μεταστέγαση των υπηρεσιών μας, αλλά και με την πρόσληψη Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας.
23. Νοικοκυρέψαμε ακολουθώντας τις επιταγές του Καλλικράτη τα νομικά μας πρόσωπα, με τη συγχώνευση:
 - πέντε (5) Ν.Π.Δ.Δ. σε ένα (1) νέο Ν.Π.Δ.Δ., δημιουργώντας τον ΟΠΠΑ-

ΔΗΚ, και διατηρώντας το Μουσείο των Κορυσχάδων αυτόνομο.

- δύο (2) Ν.Π.Ι.Δ. σε ένα (1) νέο Ν.Π.Ι.Δ., δημιουργώντας την ΕΚΕΠΠΑ-ΔΗΚ
 - την κατάργηση τεσσάρων (4) Ν.Π.Δ.Δ. και την απορρόφησή τους στο Δήμο.
 - την κατάργηση της Δ.Ε.Υ.Α.Κ. και την απορρόφησή της στο Δήμο.
 - την συγχώνευση δεκαεπτά (17) σχολικών επιτροπών σε δύο (2), μία για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και μία για την δευτεροβάθμια.
24. Αναδιοργανώσαμε την λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας με:
 - επέκταση του ωραρίου αστυνόμευσης, τα απογεύματα της Τρίτης, Πέμπτης και Παρασκευής έως τις 21:00 και το Σαββατοκύριακο (δίνοντας έμφαση στη Λαϊκή Αγορά και κατά τη διάρκεια εορτών και αργιών).
 - τοποθέτηση πινακίδων στους πεζοδρόμους.
 - εφαρμογή ωραρίου φορτοεκφόρτωσης εμπορευμάτων.
 25. Καταρτίσαμε το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης 2011-2014 του Δήμου.
 26. Καταρτίσαμε ως οφείλαμε το ετήσιο σχέδιο δράσης του 2013.
- Τι Προγραμματίζουμε:**
1. Εκτεταμένη εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και τη δικτύωση των υπηρεσιών.
 2. Εφαρμογή του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης σε όλες τις Διευθύνσεις του Δήμου με στόχο τόσο την αυτοαξιολόγηση των υπηρεσιών μας όσο και την αξιολόγηση μας από τους πολίτες, και σκοπό την κατάρτιση συγκεκριμένου πλάνου βελτίωσης της λειτουργίας μας και των παρεχόμενων υπηρεσιών μας.
- Εξωστρέφεια-Τουρισμός**
1. Δημιουργήσαμε το νέο λογότυπο του Δήμου Καρπενησίου.
 2. Αποδώσαμε μία σαφή τουριστική ταυτότητα στην περιοχή του Δήμου Καρπενησίου και δημιουργήσαμε εκ

- του μηδενός ένα συνολικό σχέδιο τουριστικής προβολής, το οποίο υλοποιούμε σταδιακά, μέσω μιας ξεκάθαρης καμπάνιας με τίτλο «Αυθεντικός Τόπος Ζωής».
3. Δημιουργήσαμε τη νέα ιστοσελίδα του Δήμου. Φιλική προς τον χρήστη, με αμιγώς τουριστικό χαρακτήρα, στα πρότυπα αντίστοιχων πόλεων του εξωτερικού.
 4. Έχουμε καταχωρήσει και συνεχίζουμε να καταχωρούμε καθημερινά τα καταλύματα της περιοχής μας στη νέα ιστοσελίδα του Δήμου Καρπενησιού.
 5. Δώσαμε έμφαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενημερώνοντας για τις δράσεις μας ένα ευρύτερο κοινό που δεν περιορίζεται στα όρια του Δήμου αλλά επεκτείνεται σε φίλους της περιοχής από όλο τον κόσμο. Ο Δήμος Καρπενησιού βρίσκεται στο Facebook, στο Twitter και έχει δικό του κανάλι στο Youtube.
 6. Εμμένοντας στη διαφάνεια, η Δημοτική Αρχή εισήγαγε την υπηρεσία ζωντανής μετάδοσης των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, μέσω Live Streaming από την ιστοσελίδα του Δήμου.
 7. Μέσω του Google Adwords, μιας πρωτότυπης υπηρεσίας ηλεκτρονικής διαφήμισης, ο Δήμος Καρπενησιού διαφημίζεται πλέον με πολύ χαμηλό κόστος, καθημερινά σε όλους τους χρήστες της μηχανής αναζήτησης της Google.
 8. Δημιουργήσαμε Γραφείο Τύπου, από την πρώτη κιόλας μέρα που αναλάβαμε τα καθήκοντά μας. Ενημερώνουμε συνεχώς τους Δημότες μας μέσω των τοπικών και περιφερειακών μέσων ενημέρωσης για όλα τα ζητήματα που αφορούν το Δήμο μας αλλά και για όλες τις κινήσεις της Δημοτικής Αρχής. Παράλληλα, θεωρώντας ότι η εξωστρέφεια για έναν κατεξοχήν τουριστικό Δήμο είναι επιτακτική, το Γραφείο Τύπου έρχεται σε επαφή με όλα τα Εθνικά ΜΜΕ, κάθε φορά που έχουμε μια σημαντική διοργάνωση αλλά και σε περιόδους που ενδεικνύονται για την προσέλκυση επισκεπτών.
 9. Αναζητήσαμε συνεργασίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας.
 - Με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, συμμετέχοντας στο «Εργαστήρι Πολιτικής», από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Νέα Γενιά σε Δράση, που εμπλέκει τους νέους στον εντοπισμό αλλά και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν το Δήμο μας.
 - Με το ΕΜΠ για την κατάθεση της πρότασης των Οικολογικών Πάρκων.
 10. Ξεκινήσαμε το θεσμό του ΕΘελοντή Δημότη, δημιουργώντας ένα ευρύ δίκτυο εθελοντών, οι οποίοι μπορούν να συνδράμουν σε διάφορες δράσεις του Δήμου μας (πολιτιστικές, κοινωνικές, αθλητικές κ.α.).
 11. Πετύχαμε την ένταξή μας στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο ορεινών περιοχών Euromontana, μέσω του οποίου αναπτύσσουμε συνεργασία και ανταλλάσσουμε βέλτιστες πρακτικές με περιοχές της Ευρώπης που διαθέτουν τις ίδιες γεωγραφικές ιδιομορφίες με εμάς.
 12. Αντιπροσωπεία του Δήμου επισκέφθηκε τις Βρυξέλλες, όπου πραγματοποιήθηκαν επαφές με ευρωβουλευτές από όλες τις πολιτικές ομάδες, ευρωπαϊκά δίκτυα, καθώς επίσης και εκπροσώπους και διοικητικούς υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να διερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργασίας και συμμετοχής του Δήμου σε Ευρωπαϊκά προγράμματα.
 13. Ως Δήμαρχος Καρπενησιού βρέθηκα δύο φορές στην Αμερική, προσκεκλημένος της Ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής το Βελούχι, ως κεντρικός ομιλητής των εκδηλώσεων, ζητώντας τη στήριξη των Ευρυτάνων της διασποράς αλλά και

- ενισχύοντας τους δεσμούς με την ομογένεια.
14. Δημιουργήσαμε σε συνεργασία με την ΑΛΑΚ, τον Ορειβατικό Σύλλογο και την Ελληνική Ομάδα Διάσωσης το νέο χάρτη του Δήμου Καρπενησίου, στα ελληνικά και αγγλικά. Ο χάρτης αυτός λειτουργεί σαν ένας μικρός τουριστικός οδηγός, συγκεντρώνοντας διαδρομές για πεζοπορία, ποδηλασία, 4Χ4 αλλά και τα σημαντικότερα ιστορικά, θρησκευτικά και φυσικά μνημεία της περιοχής.
 15. Δημιουργήσαμε ενημερωτικά φυλλάδια τουριστικού ενδιαφέροντος για το Δήμο Καρπενησίου σε Ελληνικά και Αγγλικά.
 16. Βρίσκεται στο στάδιο της συλλογής πληροφοριών και συγγραφής κειμένων, η έκδοση φυλλαδίου με τα σημαντικότερα μνημεία σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες .
 17. Βρίσκεται στο στάδιο της συλλογής πληροφοριών και συγγραφής κειμένων, η έκδοση φυλλαδίου με τα παραδοσιακά-τοπικά προϊόντα της περιοχής.
 18. Σε συνεργασία με το Επιμελητήριο δημιουργήσαμε το περιπτερο πληροφοριών στην Κεντρική Πλατεία του Καρπενησίου.
 19. Έχουμε συμμετάσχει ήδη σε τρεις εκθέσεις, την Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας, την Πρώτη Έκθεση Εναλλακτικού Τουρισμού στην Ελλάδα «NEXUS», αλλά και τη μεγαλύτερη έκθεση τουρισμού στην Ελλάδα, τη Philoxenia 2012.
 20. Συμμετείχαμε δύο φορές στη διεθνή έκθεση World Travel Market του Λονδίνου.
 21. Πραγματοποιήσαμε το πρώτο ταξίδι εξοικείωσης Βρετανών τουριστικών πρακτόρων στο Δήμο Καρπενησίου με απτά αποτελέσματα, μιας και τα πρώτα γκρουπ αναμένονται την άνοιξη, ενώ συνεχίζουμε τις επαφές με τη βρετανική αγορά και τον ΕΟΤ της Μ. Βρετανίας.
 22. Κάνουμε άνοιγμα στην αγορά της Ρωσίας. Βρισκόμαστε σε επαφή με το γραφείο του ΕΟΤ της Μόσχας και με διάφορες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην προώθηση και διαφήμιση τουριστικών επιχειρήσεων και προορισμών στη Ρωσία. Στόχος μας είναι να συμμετέχουμε στην έκθεση της Μόσχας τον Μάρτιο του 2013.
 23. Κάνουμε άνοιγμα στην αγορά του Ισραήλ. Είμαστε σε επαφή με τον ΕΟΤ του Ισραήλ και με τουριστικούς πράκτορες της χώρας. Συζητάμε και για επίσκεψη αντιπροσωπείας του Δήμου.
 24. Έχουμε έρθει σε επαφή και αποστείλαμε επιστολές και τουριστικό υλικό σε ελληνικά τουριστικά πρακτορεία, εταιρίες διοργάνωσης εκδηλώσεων, συνεδρίων και σχολικών εκδρομών.
 25. Πραγματοποιούμε και στηρίζουμε δράσεις που άμεσα ή έμμεσα συμβάλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού όπως η Ημερίδα των Γενικών Γραμματέων των Δήμων όλης της Ελλάδας αλλά και πολλά άλλα συνέδρια και εκδηλώσεις (σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών, την Πανευρυτανική Ένωση, ιατρικούς συλλόγους, πανεπιστήμια κ.α.)
 26. Έχουν τοποθετηθεί στο σύνολο των τοπικών κοινοτήτων του Δήμου ξύλινες πινακίδες που αναγράφουν τις επιχειρήσεις του κάθε χωριού.
 27. Αξιοποιούμε το δίκτυο μονοπατιών που κατασκευάσαμε και αυτό που πρόκειται να κατασκευαστεί αυτό το χρόνο, προκειμένου να ενισχύσουμε τον περιπατητικό τουρισμό.
 28. Προχωρήσαμε στην τοποθέτηση διαφημιστικών αυτοκόλλητων του Δήμου Καρπενησίου στα λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ευρυτανίας.
 29. Σχεδιάζουμε τη δημιουργία Μουσείου Βουνού, ένα μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα εγχείρημα.

30. Δημιουργήσαμε τον Δασοβοτανικό Κήπο στο Κεφαλόβρυσσο, σε συνεργασία με τον Αρκτούρο, την Αύρα και το ΤΕΙ.

Τι προγραμματίζουμε:

1. Μετάφραση της ιστοσελίδας του Δήμου στα Αγγλικά.
2. Αποστολή του newsletter του Δήμου Καρπενησίου.

Επενδύσεις-Επιχειρηματικότητα

1. Υποβάλλουμε στο πρόγραμμα JESSICA το Επενδυτικό Σχέδιο για τη σύνδεση της πόλης του Καρπενησίου με το Χιονοδρομικό Κέντρο Καρπενησίου, με τη χρήση τηλεκαμπίνας.
2. Κάνουμε συστηματικές προσπάθειες προκειμένου να δοθεί οριστική λύση στο ζήτημα αξιοποίησης του Αθλητικού Κέντρου, με συνεχείς επαφές με τον υφυπουργό Αθλητισμού και το Υπουργείο Οικονομικών.
3. Διατυπώσαμε σαφή και ολοκληρωμένη πρόταση για την ορθή διαχείριση και αξιοποίηση του Χιονοδρομικού Κέντρου.
4. Κινήσαμε τις διαδικασίες αδειοδότησης του Υδροηλεκτρικού Σταθμού του Μικρού Χωριού, το οποίο επιχειρούμε να λειτουργήσει μετά από 20 χρόνια αδράνειας.
5. Είμαστε σε επαφή με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και κάνουμε συντονισμένες προσπάθειες για την αξιοποίηση του εργοστασίου Φουρνά. Απαιτείται νομοθετική ρύθμιση η οποία ευελπιστούμε να γίνει σχετικά σύντομα.
6. Πραγματοποιούμε ημερίδες ενημέρωσης για δράσεις ιδιωτικής επιχειρηματικότητας (LEADER, ΕΣΠΑ, επενδυτικός νόμος, κλπ) σε συνεργασία με τις Αναπτυξιακές Εταιρείες Καρδίτσας, Τριχωνίδας και Αιτωλική.
7. Δημιουργήσαμε γραφείο ενημέρωσης για την απασχόληση.
8. Προχωρήσαμε σε αποχαρακτηρισμούς σχολείων.
9. Αξιοποιούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα δημοτικά κτίρια.

10. Νομιμοποιήσαμε το ξενοδοχείο Αντιγόνη στο Μεγάλο Χωριό και έτσι αυτό σήμερα επαναλειτουργεί.

11. Διαχειριστήκαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και χωρίς προβλήματα τις πλατείες.

12. Διαχειριστήκαμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και χωρίς προβλήματα τους βοσκοτόπους.

13. Επαναλειτουργήσαμε τον πεστροφογεννητικό σταθμό του Γαύρου.

Αγροτική Οικονομία

1. Ξεκινούμε εκστρατεία ενημέρωσης για την ένταξη καταλυμάτων στο Πρόγραμμα «Ελληνικό Πρωινό»

2. Συνεργαζόμαστε με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης:

- για την παραχώρηση του κτιρίου του τέως ΚΕΓΕ

- για τη δημιουργία «Πρότυπου σταθμού ορεινής οικονομίας» για Έρευνα & Καινοτομία που θα συνδράμει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της πρωτογενούς παραγωγής.

- για τη συμμετοχή του Δήμου Καρπενησίου στη χαρτογράφηση του «Ατλαντα Παραδοσιακών Προϊόντων» που καταρτίζει το Υπουργείο και που θα προσδώσει νέα δυναμική στην ποιότητα αλλά και την εμπορική αξία των τοπικών μας προϊόντων.

- για τη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων πιστοποίησης προϊόντων.

Κοινωνική Αλληλεγγύη- Πρόνοια

1. Δημιουργήσαμε και παρέχουμε μέσω της δομής «Γεύματα Αγάπης» δωρεάν γεύματα σε συνανθρώπους μας που το έχουν πραγματικά ανάγκη. Πρόκειται για καθημερινή σίτιση περίπου 60 ατόμων (30 δικαιούχοι εντάσσονται στα Γεύματα Αγάπης και 35 δικαιούχοι στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»).

2. Δημιουργήσαμε και λειτουργούμε με την πολυτιμη βοήθεια των εθελοντών δημοτών το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου Καρπενησίου, παρέχοντας δωρεάν τρόφιμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης σε 53

- οικογένειες αλλά και σε πολλά έκτακτα περιστατικά.
3. Συνοπολογίζοντας το δριμύ ψύχος που επικρατεί στην περιοχή μας, την ακριβή τιμή του πετρελαίου και γενικότερα την οικονομική δυσπραγία των καιρών θεωρήσαμε επιτακτική την ανάγκη, ο Δήμος Καρπενησίου να προβεί κατά τη διάρκεια του χειμώνα σε διανομή καυσόξυλων και πετρελαίου, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό οικογένειες που έχουν ανάγκη.
 4. Δημιουργήσαμε τη δομή «Ρούχα και Παιχνίδια Αγάπης», στην οποία συλλέγονται και διανέμονται, ρούχα και παιχνίδια, ανάλογα με τις κοινωνικές ανάγκες που προκύπτουν. Η δομή λειτουργεί με τη βοήθεια των εθελοντών δημοτών.
 5. Διευρύνοντας την πρωτοβουλία για «προϊόντα χωρίς μεσάζοντες» που έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη τη χώρα, με γνώμονα το συμφέρον των δημοτών και χωρίς να λειτουργεί ανταγωνιστικά με τις τοπικές επιχειρήσεις και τους εμπόρους της περιοχής μας, ο Δήμος Καρπενησίου έχει προβεί 3 φορές, σε προμήθεια αρκετών τόνων ελαιολάδου άριστης ποιότητας.
 6. Δημιουργήσαμε και λειτουργούμε με την πολύτιμη στήριξη εθελοντών εκπαιδευτικών το «Κοινωνικό Φροντιστήριο» στο Δήμο μας που έχει ως στόχο τη δωρεάν παροχή εκπαιδευτικής αρωγής σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οικογένειες των οποίων, λόγω των δυσκολιών οικονομικών συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί, δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στα συγκεκριμένα έξοδα.
 7. Μέσω της ΕΚΚΕΠΑΔΗΚ, λειτουργούν δέκα δομές «Βοήθεια στο Σπίτι» τόσο στο Δήμο Καρπενησίου όσο και στο Δήμο Αγράφων. Εξασφαλίσαμε την καλύτερη δυνατή λειτουργία τους, μέσω της ορθότερης διαχείρισής τους.
 8. Χωρίς επιχορήγηση από την ΕΕΤΑΑ, διατηρήσαμε το ΚΔΑΠ (Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών) θεωρώντας σημαντικό το έργο της δημιουργικής απογευματινής απασχόλησης των παιδιών και στηρίζοντας τις οικογένειες με εργαζόμενους γονείς.
 9. Εξασφαλίσαμε την καλύτερη δυνατή λειτουργία του ΚΔΑΠ-ΜΕΑ.
Και σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το προεδρείο και τα μέλη του ΔΣ της ΕΚΚΕΠΑΔΗΚ για την άριστη συνεργασία που έχουμε αναπτύξει.

Πολιτισμός- Αθλητισμός- Παιδεία

1. Αναμορφώσαμε και αποκεντρώσαμε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις σε όλα τα χωριά.

2. Αναβαθμίσαμε τις Γιορτές Δάσους, διοργανώνοντας το καλοκαίρι, για περισσότερο από ένα μήνα εκδηλώσεις πολιτισμού, γιορτές γαστρονομίας, εικαστικά δρώμενα, μεγάλες συναυλίες, παιδικές γιορτές, περιβαλλοντικές δράσεις, παραδοσιακά γλέντια κ.α. στο σύνολο των χωριών του Δήμου Καρπενησίου.

3. Θεσπίσαμε του Φεστιβάλ Εν Όρεσι, ένα σημαντικό πολιτιστικό γεγονός που συνδυάζει τον πολιτισμό με το φυσικό περιβάλλον και αποτελεί πόλο έλξης για πολλούς επισκέπτες του Δήμου Καρπενησίου (φύση-πολιτισμός).

4. Αναβαθμίσαμε τις εκδηλώσεις «Απόκριες στο Καρπενήσι», όπου μετά από πολλά χρόνια το Καρπενήσι γιορτάζει μαζικά τις Απόκριες και μετατρέπεται σε ιδανικό προορισμό για τους επισκέπτες του.

5. Αναβαθμίσαμε τις Γιορτές Χειμώνα με μεγάλη ποικιλία πρωτότυπων εκδηλώσεων (όπως η Νύχτα των Ευχών, η συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, το μόνιμο εργαστήριο κατασκευών για παιδιά στην Κεντρική Πλατεία κ.α.), ενώ το Καρπενήσι υπήρξε και ο πρώτος δήμος στη Στερεά Ελλάδα που εγκατέστησε το 2011 παγοδρόμιο.

6. Κρατάμε και ενισχύουμε τον χαρα-

κτήρα των Εκδηλώσεων Μνήμης (με σημαντικούς ομιλητές τόσο στους Κορυσχάδες όσο και στη Δομνίστα).

7. Δίνουμε έμφαση στις γιορτές γαστρονομίας με στόχο την προώθηση των παραδοσιακών-τοπικών προϊόντων (Γιορτή Τσίπουρου, Γιορτή Κάστανου, Γιορτές Πίτας, Γιορτή Γέστροφας, Γιορτή Μούρου).

8. Θεσμοθετήσαμε το Τουρνουά Μπάσκετ με τη συμμετοχή πάνω από 150 αθλητών και μεγάλη απήχηση στους δημότες.

9. Προχωρήσαμε και προχωράμε σε πολλές συνδιοργανώσεις με συλλόγους και φορείς, όπως:

- με την ΑΛΑΚ (πχ 1ου Ασφάλτινου Ράλλυ Σπρίντ Καρπενησίου).

- με το ΤΕΙ Δασοπονίας (πχ ημερίδας με θέμα «Η Οργή της Φύσης»).

- με το Μουσικό Πολιτιστικό Σύλλογο -Χορωδία Καρπενησίου Antonio Vivaldi (πχ Διεθνή Χορωδιακά Φεστιβάλ Καρπενησίου και Διεθνείς Διαγωνισμοί Χορωδιών).

- με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καρπενησίου (πχ Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών).

- με το σύνολο των συλλόγων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή (όπως ο Σύλλογος Γυναικών Ευρυτανίας, ο Σύλλογος Γυναικών Φουρνά, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αναγέννηση, ο Φιλοπρόοδος Σύλλογος Δομνίστας, ο Ορειβατικός Σύλλογος, πολιτιστικοί σύλλογοι από το σύνολο των χωριών του Δήμου Καρπενησίου και πολλοί άλλοι).

- με φορείς εκτός Ευρυτανίας (πχ. Ελληνική Εταιρία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, ΣΚΑΙ κτλ).

10. Δημιουργήσαμε το θεσμό του Μικρού Πανεπιστημίου, με δράσεις άτυπης και μη τυπικής μάθησης, όπως σεμινάρια, διαλέξεις, συζητήσεις κ.α. για όλους τους κατοίκους του τόπου μας.

11. Φιλοξενήσαμε το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Ποδηλασίας δρόμου, Διεθνείς Αγώνες Handball και αγώνες

κατόβασης αλπικού Σκι, δημιουργώντας τις βάσεις για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού σε επίπεδο Εθνικών Ομάδων και Ομοσπονδιών.

12. Σχεδιάζουμε, σε συνεργασία με την Ελληνική Ομοσπονδία Ποδηλασίας, το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Ορεινής Ποδηλασίας τον ερχόμενο Ιούλιο.

13. Οργανώσαμε σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών από τον Ερυθρό Σταυρό (με πιστοποίηση στους συμμετέχοντες).

14. Καταθέσαμε πρόταση για ένταξη και υλοποίηση των προγραμμάτων Δια βίου Μάθησης του Υπ. Παιδείας.

15. Καταθέσαμε προτάσεις και ήδη έχουμε υλοποιήσει δύο περιόδους προγραμμάτων Άθλησης για Όλους.

16. Τοποθετήσαμε 500 καθίσματα στο ΔΑΚ (Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Καρπενησίου).

17. Τοποθετήσαμε πυλώνες φωτισμού στο στάδιο του ΔΑΚ, με αποτέλεσμα να προπονούνται όλες οι ομάδες του Δήμου Καρπενησίου αλλά και των Αγράφων και να μπορούν να κάνουν χρήση αυτού και όλοι οι δημότες μας.

18. Στεγανοποιήσαμε τη στέγη του ΔΑΚ και τοποθετήσαμε σε αυτή φωτοβολταϊκό σύστημα.

19. Αποκαταστήσαμε τη σπασμένη υδρορροή του κεντρικού κτιρίου του Αθλητικού Κέντρου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την καταστροφή του παρκέ του μεγάλου εσωτερικού γηπέδου.

20. Περισώσαμε όσα έπιπλα και εξοπλισμό ήταν δυνατό από τους εσωτερικούς χώρους του Αθλητικού Κέντρου, οι οποίοι έχουν πλημμυρίσει, λόγω της στασιμής υδρορροής.

21. Αποκαταστήσαμε πλήρως όλη τη διαρροή νερού που υπήρχε στο δίκτυο του Αθλητικού Κέντρου με αποτέλεσμα να χάνονται 110 με 140 τόνοι νερό την ημέρα.

22. Αποκαταστήσαμε όσες ηλεκτροβάνες παρουσιαζαν σημαντικά προβλήματα, λόγω ελλιπούς συντήρησης και αλλάξαμε τις αντλίες των γηπέδων του Αθλητικού Κέντρου.

23. Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε, καθαρίστηκαν τμήματα του Αθλητικού Κέντρου που δεν είχαν καθαριστεί ποτέ και ανοίξαμε το μονοπάτι πίσω από το ποτάμι το οποίο δε φαινόταν ότι υπάρχει καν. Κάθε χρόνο προβαίνουμε σε καθαρισμό και περιποίηση όλων των χώρων πρασίνου ανεξαιρέτως.

24. Διατηρήσαμε, σε περίοδο κρίσης τον αριθμό των ομάδων που προετοιμάζονται στην περιοχή μας, ρίχνοντας τις τιμές χρήσης των χώρων άθλησης προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

25. Καταφέραμε να εξοικονομήσουμε περίπου 70.000 λίτρα πετρελαίου από το κολυμβητήριο.

26. Αντικαταστήσαμε τα φίλτρα άμμου στο κολυμβητήριο, τα οποία δεν είχαν αλλαχθεί ποτέ στα τόσο χρόνια λειτουργίας του.

27. Αλλάξαμε το νερό της πισίνας του κολυμβητηρίου, από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε ως Δημοτική Αρχή, δίνοντας τη δέουσα σημασία στην υγεία των παιδιών που κολυμπάνε.

28. Δημοπρατήσαμε το κυλικείο του Συνεδριακού Κέντρου.

Και για όλα τα παραπάνω, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το προεδρείο και τα μέλη του ΔΣ του ΟΠΠΑ-ΔΗΚ για την άριστη συνεργασία που έχουμε αναπτύξει.

Οικονομικά Δήμου Καρπενησίου

1. Καταρτίσαμε προϋπολογισμό από μηδενική βάση, με βάση εισπραχθέντα και πληρωθέντα ποσά ώστε να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.
2. Νοικοκυρέψαμε τα οικονομικά μας, με σφιχτή διαχείριση με στόχο να πετύχουμε οικονομίες κλίμακας σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Δήμου. Αποτέλεσμα της διαχείρισης αυτής είναι η ισχυρή οικονομική θέση του δήμου σε αντίθεση με τα έντονα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετω-

πίζουν αρκετοί δήμοι σε όλη την επικράτεια.

3. Δημιουργήσαμε μεγάλα αποθεματικά καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας για αντιμετώπιση έλλειψης ρευστότητας και εκτάκτων αναγκών.
4. Διατηρήσαμε υψηλά χρηματικά υπόλοιπα παρότι η μείωση των πόρων από ΚΑΠ-ΣΑΤΑ ανέρχεται στο 48%.
5. Βρίσκεται σε εξέλιξη η κατάρτιση ενός προγράμματος ταμειακών ροών που θα εξασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα στο δήμο ελέγχοντας τόσο τις εισροές όσο και τις εκροές χρημάτων.
6. Εξορθολογήσαμε τα δημοτικά τέλη. Έτσι ώστε να εξαλείψουμε το φαινόμενο των δημοτικών ενοτήτων 2 ταχυτήτων. Μειώσαμε τα τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού κατά 2% σε σχέση με το 2010. Μειώσαμε τα τέλη ύδρευσης κατά 10%.
7. Προβαίνουμε σε έλεγχο των τετραγωνικών ηλεκτροδοτούμενων χώρων με ετήσιο όφελος για το δήμο 50.000€. Ο έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη.
8. Αξιοποιήσαμε τα χρηματικά διαθέσιμα από την πρώτη στιγμή. Το 2010 οι τόκοι που εισπράξαμε από τις τράπεζες ήταν 130.191€ με χρηματικό υπόλοιπο όλων των δήμων 6.497.518€ (απόδοση 2%) το 2012 εισπράξαμε από τόκους 169.723€ με αντίστοιχο χρηματικό υπόλοιπο 3.473.585 (απόδοση 5%).
9. Με την κατάργηση και ενσωμάτωση στο δήμο της ΔΕΥΑΚ, αναλάβαμε όλα τα χρέη, που ανέρχονταν περίπου στο 1.300.000€. Με την ενσωμάτωση επιτύχαμε μείωση του κόστους της υπηρεσίας ύδρευσης κατά 180.000 € ετησίως.
10. Προβήκαμε στην μετάπτωση - συγχώνευση των οικονομικών δεδομένων των προγραμμάτων όλων των πρώην Δήμων, σύμφωνα με τον Καλλικράτη.

11. Προβήκαμε στην απογραφή έναρξης και την κατάρτιση ισολογισμού έναρξης.
12. Προβήκαμε στην αναδιοργάνωση του τμήματος εσόδων και δημιουργήσαμε ενιαία βάση των υποχρεών προς τον Δήμο.
13. Βεβαιώνουμε όλες τις απαιτήσεις του Δήμου από τα προηγούμενα χρόνια.
14. Προβιάνουμε σε ρύθμιση και αποπληρωμή υποχρεώσεων προς ΔΟΥ και ασφαλιστικά ταμεία (Πρόστιμα εφορίας, πρόστιμα ΙΚΑ, οφειλές ΤΣΜΕΔΕ, ΙΚΑ, ΔΟΥ τις ΔΕΥ-ΑΚ) ύψους 409.991€. Απομένουν να αποπληρωθούν άλλα 197.990€.
15. Προβιάνουμε στη ρύθμιση και επιμήκυνση δανείων με ετήσιο κέρδος 180.000€ για τα επόμενα 2 χρόνια.
16. Μειώνουμε τις υποχρεώσεις παλαιότερων ετών από 1.482.333€ που μεταφέρθηκαν στο Δήμο το 1/1/2011, σε 638.559€ το 2013, μία μείωση της τάξης του 57%, αποδεικνύοντας έμπρακτα την πρόθεση μας για τακτοποίηση των παλαιών οφειλών.
17. Μειώνουμε το κόστος λειτουργίας του Δήμου κατά 19%. Το 2010, οι 6 δήμοι είχαν κόστος λειτουργίας 9.825.310€, χωρίς τις μεταφερόμενες υπηρεσίες και αρμοδιότητες που έχει σήμερα ο δήμος. (Πολοδομία, Πρόνοια, Μαθητική Εστία, σχολικοί φύλακες -καθαρίστριες). Ο προϋπολογισμός για το 2013 είναι στα 9.772.277€, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των δομών αυτών. Το κόστος αυτών ανέρχεται περίπου στο 1.960.000€.

Καθημερινότητα

1. Επεκτείναμε την ανακύκλωση, με την προμήθεια και τοποθέτηση περισσότερων κάδων και ξεκινάμε άμεσα συντονισμένη εκστρατεία ενημέρωσης.
2. Εκσυγχρονίσαμε τον στόλο των εκχιονιστικών οχημάτων (προσθήκη λάμας, αλατιέρας σε αγροτικά αυτοκίνητα).

3. Ανταποκριθήκαμε με επιτυχία στην αντιμετώπιση δύσκολων καιρικών συνθηκών τόσο τον βαρύ χειμώνα του 2011-2012 αλλά και φέτος, οργανώνοντας δίκτυο μηχανημάτων και χειριστών ανά Δημοτική Ενότητα, και αναπτύσσοντας ένα σαφές σχέδιο δράσης σε συνεργασία με την Περιφέρεια, με κύριο στόχο την ελαχιστοποίηση του κόστους των μισθωμένων μηχανημάτων και την βέλτιστη αξιοποίηση του στόλου των οχημάτων του Δήμου.
4. Εγκαταστήσαμε σύγχρονο σύστημα επικοινωνιών με ασυρμάτους για την ταυτόχρονη διαχείριση όλων των εμπλεκομένων της πολιτικής προστασίας.
5. Λύσαμε το ζήτημα αποκομιδής των απορριμμάτων σε όλα τα χωριά, με ίδια μέσα αλλά και εργολάβους.
6. Αναδιοργανώσαμε την αστική συγκοινωνία, επεκτείνοντας τα δρομολόγιά της, δημιουργώντας στάσεις και τοποθετώντας πινακίδες, για την εύρυθμη λειτουργία της και την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών.
7. Παρά τις οικονομικές δυσκολίες, λειτουργήσαμε δωρεών δημοτική συγκοινωνία, συνδέοντας όλες τις Δημοτικές μας ενότητες με το Καρπενήσι.
8. Δημιουργήσαμε και λειτουργήσαμε τη Γραμμή του Δημότη, για την καλύτερη και ταχύτερη ανταπόκριση στα αιτήματα των πολιτών.

Αγαπητοί Δημότες,

Προφανώς και υπήρξαν αστοχίες, δε διεκδικούμε το αλάθητο. Μόνο όποιος δε δουλεύει δεν κάνει λάθη. Οφείλουμε να κάνουμε και την αυτοκριτική μας. Πολλές φορές παρασυρθήκαμε από την ταχύτητα και το πάθος για το παραπάνω, για το καλύτερο, για το περρισσότερο. Κάποιες φορές ασχοληθήκαμε με τα «μεγάλα» εις βάρος των «μικρών.» Κάθε χρόνος που περνάει όμως, γινόμαστε καλύτεροι, αποφεύγουμε λάθη του παρελθόντος, απο-

κτάμε εμπειρίες, μαθαίνουμε καλύτερα και σε βάθος τη δημόσια διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εχθρός τους καλού είναι πάντα το καλύτερο. Και αυτό δεσμευόμαστε να κάνουμε καθημερινά. Προσωπικά, αυτή η συνεχής προσπάθεια που καταβάλουμε να βελτιωθούμε δεν με ενοχλεί. Αλίμονο. Όταν πάψουμε να προσδεύουμε, θα ξέρετε πως έφτασε η ώρα να μας στείλετε σπία μας.

Στόχος μας είναι ο Δήμος Καρπενησίου να αποτελέσει ένα Δήμο Πρότυπο για την Ελλάδα. Είναι σημαντικό πως το έργο μας αναγνωρίζεται πανελλαδικά. Θέλουμε ένα Δήμο που κρατά τα παιδιά του στον τόπο τους, προσφέροντας ευκαιρίες και διεξόδους στους νέους ανθρώπους. Που δημιουργεί ισόρροπη ανάπτυξη, δίνοντας έμφαση όχι μόνο στο κέντρο της πόλης του Καρπενησίου αλλά και σε όλα τα χωριά μας. Δε σταματάμε όμως εδώ. Υπάρχει ένα

ολόκληρο αναπτυξιακό πρόγραμμα που σταδιακά αλλά άμεσα υλοποιούμε. Είχαμε μείνει πολύ πίσω, και για αυτό και θέλουμε ακόμα πολλή δουλειά. Ο πήχης είναι ψηλά, οι φιλοδοξίες μας πολλές, για να φτάσουμε –επιτέλους– στο Καρπενήσι που μας αξίζει.

Ο δρόμος μπροστά μας είναι δύσκολος, ανηφορικός και ολισθηρός. Μόνη μας δύναμη είναι η στήριξη όλων των δημοτών. Η ενότητα όλων μας είναι αδιαπραγμάτευτη. Εγωισμοί δε χωράνε. Η Ευρυτανία πλήρωσε πολύ ακριβά τη διχόνοια και το διχασμό. Ελπίζουμε σε ένα νέο κλίμα συναίνεσης, πέρα και πάνω από πολιτικές σκοπιμότητες και προσωπικές στρατηγικές.

Οι καιροί το επιβάλλουν και η Ευρυτανία το έχει ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε.

Συνεχίζουμε...

Με εκτίμηση,
Κώστας Μπακογιάννης,
Δήμαρχος Καρπενησίου

Αναβαθμίζεται το Κέντρο του Καρπενησίου

Συνεχίζονται τα έργα αστικής ανάπλασης του κέντρου του Καρπενησίου. Με την ολοκλήρωσή τους η πρωτεύουσα του νομού μας θα έχει μια καινούργια όψη, αισθητικά αναβαθμισμένη αλλά και πρακτικά πιο λειτουργική.

Το νέο στάδιο εργασιών αφορά την οδό Ζηνοπούλου από την πλατεία ως την Δ.Ε.Η. Τα έργα ανάπλασης περιλαμβάνουν πεζοδρόμηση, εγκατάσταση νέων δικτύων, αλλά και την καινοτομία της γεωθερμίας. Πρόκειται για υπόγειες σωληνώσεις στις οποίες θα κυκλοφορεί ζεστό νερό, που θα αντλεί θερμότητα από τη γη και από βάθος περίπου 70 μέτρων, το οποίο θα κρατά τα πεζοδρόμια σε τέτοια θερμοκρασία ώστε να μην παγώνουν κατά τους χειμερινούς μήνες. Έτσι, η κίνηση των πεζών θα είναι ευκολότερη και θα αποφεύγονται ατυχήματα από την ολισθηρότητα των πάγων.

Αναβάθμιση Χιονοδρομικού

Το κατάσταση του Χιονοδρομικού Κέντρου Καρπενησίου στο Βελούχι, μπροστά από τις πίστες, αναβαθμίζεται με χρηματοδότηση από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Τα έργα αναβάθμισης περιλαμβάνουν την πλήρη ανακαίνιση του 1^{ου} ορόφου, που ως τώρα παρέμενε ανεκμετάλλετος, ώστε να μετατραπεί σε ξενώνα, καθώς και την αποκατάσταση της εξωτερικής όψης και της στέγης του κτιρίου, που παρουσίαζαν προβλήματα.

Πανευρυτανική Ένωση

Στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, στις 3 Φεβρουαρίου 2013, η Πανευρυτανική Ένωση, σε συνεργασία με τα Γ.Α.Κ. Ευρυτανίας, παρουσίασε το βιβλίο «Ο Θεσμός των Σχολαρχείων στην Αιτωλοακαρνανία και Ευρυτανία, ο Σχολάρχης Ιωάννης Κούρος 1854-1912, 100 χρόνια μετά», που περιλάμβανε τα πρακτικά ομώνυμης ημερίδας που έλαβε χώρα στον Άγιο Βλάσιο (25/6/2012).

Ομιλητές της πολύ επιτυχημένης αυτής βιβλιοπαρουσίασης ήταν: η κ. Μαριέττα Μινώτου, Διευθύντρια των Γενικών Αρχείων του Κράτους, και οι ομότιμοι καθηγητές Παναγιώτης Κοντός του Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεώργιος Παπαδόπουλος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου και Αθανάσιος Παλιούρας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Την σεμνή και πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση έκλεισε ο δικηγόρος Ιωάννης Τσαλάκος, χορηγός της ημερίδας, του τόμου πρακτικών και της εκδήλωσης, ο οποίος συγκίνησε το ακροατήριο με την αναδρομή στις άοκνες προσπάθειές του να διασώσει τη μνήμη και το έργο του αξιολογώτατου πάππου του Ιωάννη Κούρου.

Εξάλλου, η Πανευρυτανική Ένωση, και οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι Προυσού, Καστανιάς και Τόρνου της Δημοτικής Ενότητας Προυσού Ευρυτανίας, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών (ΕΥ.Κ.Ε.Σ.Ε.), με την ευκαιρία της συμπλήρωσης εκατό (100) χρόνων από το έπος των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913, συνδιοργανώνουν, διήμερο Επισημονικό Συνέδριο στις 27 και 28 Ιουλίου 2013.

Στόχος του Συνεδρίου είναι η διάσωση της ιστορικής μνήμης για την ένδοξη αυτή περίοδο και ειδικότερα για τη συμμετοχή των Ευρυτάνων στους αγώνες αυτούς. Το Συνέδριο θα λάβει χώρα στην Δημοτική Ενότητα Προυσού Ευρυτανίας.

Εταιρία Ευρυτάνων Επιστημόνων

Την Κυριακή, 13 Ιανουαρίου 2013, η Εταιρία Ευρυτάνων Επιστημόνων πραγματοποίησε την καθιερωμένη ετήσια πρωτοχρονιάτικη εκδήλωσή της, που ήταν αφιερωμένη στην 100ετία από τους νικηφόρους Βαλκανικούς πολέμους (1912-1913).

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον οικοδεσπότη και πρόεδρο της Ε.Ε.Ε., ο οποίος ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους και ευχήθηκε τα καλύτερα για τον καινούργιο χρόνο και ακολούθησε με την κοπή της βασιλόπιτσας.

Ομιλητές της εκδήλωσης ήταν ο φιλόλογος-ιστορικός Σαράντος Καργάκος και ο Αντιστράτηγος ε.α. Νικόλαος Κολόμβας, οι οποίοι ανέπτυξαν με γλαφυρό λόγο λεπτομέρειες και πτυχές του Βαλκανικού Αγώνα.

Η ωραία και πάντα καλά οργανωμένη εκδήλωση έκλεισε με την προσφορά εδεσμάτων και αναψυκτικών και πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Τι κάνουν τα κόμματα!

Την περίοδο των «βενιζελικών και βασιλικών» στην Κρήτη, ένας επιθεωρητής δημοτικής εκπαίδευσης ανέβαινε μ' ένα μουλάρι σ' ένα ορεινό και χωριό, για να επιθεωρήσει τον εκεί δάσκαλο.

Στο δρόμο που πήγαινε συναντά έναν αγωγιάτη και τον ρωτά: «Δε μου λες, πατριώτη, ο δάσκαλος τι είναι; Βενιζελικός ή βασιλικός;».

- «Βενιζελικός», απαντά ο αγωγιάτης.
- «Α, το γαϊδούρι» σχολίασε ο επιθεωρητής.

Ο αγωγιάτης όμως ήταν Βενιζελικός φίλος του δάσκαλου κι έτρεξε να μεταφέρει τη στιχομυθία. «Το και το, δάσκαλε. Σε είπε γαϊδούρι».

Την επομένη μέρα μπαίνει ο επιθεωρητής στην τάξη και ρωτά το δάσκαλο ποιο είναι το μάθημα της ημέρας. «Τα σημεία της στίξεως», απαντά ο δάσκαλος.

- «Ας δούμε, λοιπόν, τι ξέρουν τα παιδιά», λέει ο επιθεωρητής.

Ο δάσκαλος σήκωσε ένα μαθητή, το Σπύρο, στον πίνακα και του είπε να γράψει τη φράση:

«Ο επιθεωρητής είπε, (κόμμα) ο δάσκαλος είναι γαϊδούρι (τελεία).

Αφού, έκπληκτος ο μαθητής, το έγραψε, τον ρωτά ο δάσκαλος:

- «Στη φράση αυτή, ποιος είναι, παιδί μου, γαϊδούρι;» «Ο δάσκαλος», ψέλλισε ο μαθητής.

- «Και ποιος το είπε αυτό;». «Ο επιθεωρητής, κύριε».

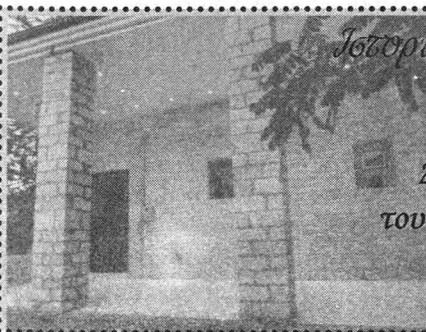
- «Ωραία», είπε ο δάσκαλος. «Τώρα σβήσε το κόμμα και βάλε δύο κόμματα, ένα μετά το επιθεωρητής και ένα μετά το δάσκαλος»

«Ο επιθεωρητής, (κόμμα) είπε ο δάσκαλος, (κόμμα) είναι γαϊδούρι».

Μόλις τελείωσε ο μαθητής, τον ρωτά ο δάσκαλος: «Ποιος είναι τώρα, παιδί μου, το γαϊδούρι;». «Ο επιθεωρητής», απαντά δειλά ο μαθητής. «Και ποιος το είπε;» «Ο δάσκαλος», απαντά ο μαθητής.

Οπότε στρέφεται ο δάσκαλος στην τάξη και λέει: «Είδατε παιδιά τι κάνουν τα κόμματα; Πότε βγάζουν γάιδαρο τον επιθεωρητή και πότε το δάσκαλο»!.

Αγγ. Στ.

*Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο
Μικρού Χωριού*

*Δείχνει την ιστορική διαδρομή
του χωριού και των ανθρώπων του.*

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ

Μάνα είναι μόνο μία!

Γράφει η Ελένη Τουλούπα-Μπαζιώνη

Άνοιξη γεμάτη χρώματα και αρώματα. Καλό μας Καλοκαίρι.

Πέρασαν κιόλας 10 χρόνια Μάνα και μάς λείπεις σ' όλους. Γερνάω, Μαμά, γερνάω σε μια αλλόκοτη εποχή γεμάτη κρίσεις. Κρίσεις οικονομικές, κρίσεις εγκεφαλικές και ούτω καθεξής, διαλέγετε και παίρνετε ποια κρίση σάς πηγαίνει. Νέοι, γέροι και παιδιά να δίνουμε μάχες. Και έρχεται εκείνη η στιγμή που νιώθουμε ότι δεν έχουμε άλλα αποθέματα ενέργειας, πίστης και δύναμης να διαθέσουμε. Όμως, την ίδια στιγμή κατά βάθος ξέρουμε τι πρέπει να κάνουμε και να ψάξουμε να βρούμε. Τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά όσο φαίνονται. Στη ζωή υπάρχουν καλές νεραίδες και δράκοι, αλλιώς δεν θα είχε νόημα να είναι μόνο το ένα ή το άλλο. Ο μόνος αληθινός εχθρός μας είναι ο κακός μας εαυτός. Αν του επιτρέψουμε να επικρατήσει, η Πλάση ολάκερη θα 'ναι μια κόλαση και όλα θα δουλεύουν εναντίον μας. Αλλά όπως λέει μια παλιά κινεζική παροιμία: «Κανένα συναίσθημα δεν διατηρεί το σχήμα του για πολύ ώρα, όπως ακριβώς τα κύματα». Ας θυμηθούμε ένα παλιό στίχο τραγουδιού της Ν. Νικολακοπούλου:

«Αν δεν σε βρουν χαράματα πώς θες ν' ακούς τα' αφρόνια.

Η αγάπη είναι πέντε γράμματα, που τα μαθαίνεις χρόνια».

Η Αγάπη λοιπόν, Μάνα μου, με κρατάει, αυτή που εισέπραξα από σένα πρώτα, πρώτα και κατόπιν από όλους τους δικούς μου ανθρώπους και ιδίως από τα παιδιά μου και τα εγγόνια μου. Κι ας μην ξεχνάμε την πολύτιμη ΑΓΑΠΗ της ΠΑΝΑΓΙΑΣ μας, που μάς δίνει πίστη, δύναμη και κουράγιο να προχωράμε. Ας μεταφερθούμε λοιπόν, στα νοσταλγικά εκείνα τα παλιά όμορφα χρόνια της νιότης μας κι ας ξεκινήσουμε ένα προσκύνημα στη Μεγαλόχαρη την Προυσιώτισσα.

Νύχτα βαθείά με ολόγιομα φεγγάρια να φέγγουν τα διάβα μας, έτσι ξεκινούσαμε παρέες, παρέες νέοι, γέροι και παιδιά και ζωντανά περπατούσαμε ώρες για να φθάσουμε στο ξακουστό Μοναστήρι, να ξαποστάσουμε στα ολοκάθαρα κελιά του. Την επαύριον έπρεπε να σηκωθούμε όλοι το χάραμα, ακούγοντας το τελευταίο σήμαντρο να σκορπά φόβο και δέος με την απόλυτη γαλήνη του όλου τοπίου. Να ξυπνήσουμε, ένας λόγος ήταν αυτός. Πώς να ξυπνήσουμε, αφού δεν κοιμηθήκαμε από το κουβεντολόι, από τα πιο αθώα μέχρι τα πιο πονηρά (κορίτσια πράματα εμείς τώρα) και χαχαχού και χαχαχού κάτω από τις βελντζες και τις μαντανιές. Και ν' αρχίζουν να φωνάζουν οι Μανάδες. *Αϊτι σκουθείτε μωρέ κουνταρημένα, αμ δεν βάλατε γλώσσα μέσα σας όλου του βράδ'. Αϊτι τιμαστείτε, νυφτήτε, αλλάζτε βρακιά, θα μεταλάβουμε και μην βάλτη τίποτις στο στόμα σας, αϊτι ξυκνάμε.*

Ε' κάποια στιγμή φτάναμε και μες στη χλιομυρωμένη και χλιοτραγουδεσμένη μικρή εκκλησούλα, μέσα στα βράχια της Προυσιώτισσας. Βοήθειά μας, με τα καντήλια της και τα κεράκια των πιστών να σπάνε το απόλυτο σκοτάδι και να δημιουργούν ένα κατανυκτικό συναίσθημα μαζί με τις υμνωδίες των ιερομονάχων. Εμείς βέβαια, άγρυπνες, παρακαλούσαμε να βρούμε κανένα

στασιδι για να πάρουμε κανένα υπνάκο στα όρθια κοντά στους δικούς μας. Βγαίναμε μετά στην πλακόστρωτη αυλή για το λουκουμάκι και νεράκι και περνώντας από την τραπεζαρία να πιούμε καφέ ή τσάι του βουνού. Και σε λίγο, μαζεudόμασταν όλοι μαζί για το γυρισμό πεζοί, όπως πάντα, χαρούμενοι που κάναμε ένα ιερό καθήκον, όπως πρόσταζαν οι νοοτροπίες και οι συνήθειες των καιρών εκείνων.

Όμως, ο γυρισμός ήταν ένα μικρό πανηγύρι, γιατί στη μέση του δρόμου, τότε, ήταν το «Χάνι του Μπαλάτ», μυθικό πλέον στέκι για πολλούς. Εκεί ξεπεζεύαμε, μας περίμεναν ψητά αρνιά και κοτόπουλα ό,τι βάλει ο νους σας ν βγάλει και να γαλουχείται στο απέραντο χάνι. Τα παραγγέλναμε από πριν βέβαια

και μάς περίμεναν. Και εκεί γινόταν το μεγάλο φαγοπότι με κρασοκατάνυξη και τραγούδια και χορούς. Εξ ου στη φωτογραφία (πιο κάτω) βλέπετε τον αιμνηστο πατέρα μου να χορεύει μπροστά, καμαρωτός, με ένα ποτήρι κρασί στο κεφάλι, και τη λεβέντισσα MANA μου και έτσι θέλω να τους θυμάμαι πάντα. Και με το σούρουπο, ξεκινούσαμε πάλι με τα ζα μας και με καμιά μικρή

στασούλα για κρύο νεράκι από πηγούλα, φθάναμε στα σπίτια μας.

Είναι πολλά που θα μπορούσα να γράψω, ίσως μια άλλη φορά. Ήταν πάντως αξέχαστα «Α' ρε νιότη να σ' είχα πρώτη». Τώρα με την άσφαλο και το αμάξι σε μια ωρίτσα πάμε και ξεμπερδεύουμε. Αλλά ας αφήσουμε το παρελθόν στην ησυχία του. Το παρελθόν μπορεί να έχει δύναμη, αλλά μόνο για να μάς διδάξει, όχι για να μάς εξουσιάζει. Του απευθύνουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ για τις χαρές και για τα μαθήματα που πήραμε και κοιτάμε μπροστά.

Και τώρα Μανούλα, ένα φρέσκο νέο εκ του πιεστηρίου: Έρχεται με το καλό και έκτο δισεγγονό σου της Νορλιζας (κοριτσάκι), θυγατέρα του Γιάννη μας ντε. Είδες πονηρούλα; Εσύ να κάθεσαι, ποιος ξέρει, σε κανένα συννεφάκι και ν' αριθμάρεις ή να κόβεις βόλτες σε κανένα αστράκι του Γαλαξία μας κι εδώ κάτω στη Γη η τύχη σου να δουλεύει. *Ελένη*

Γνωστοποίηση Ελένης Τουλούπα-Μπαζιώνη

Στις 11 Αυγούστου ε.έ., ημέρα Κυριακή και ώρα 10:30, στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής Μεγάλου Χωριού, θα τελεστεί επιμνημόσυνη δέηση για τη Μητέρα μου Μαρία Καλαντζή-Τουλούπα, τον πατέρα μου Αθανάσιο Τουλούπα και το σύζυγό μου Παντελή Μπαζιώνη.

Αναπολώντας τα παλιά...

Γράφει ο Κώστας Ι. Κουτσιούκης
Virginia ΗΠΑ, 3-1-2013

Τώρα το χειμώνα που είμαι μέσα, συχνά ο νους μου γυρίζει στα παλιά. Διάβασα στο τελευταίο περιοδικό του χωριού μας για τον Μιχάλη Κωστόπουλο, που συνάντησα τυχαία στο Παρίσι. Σε ένα από τα ταξίδια μου, επιστρέφοντας στην Αμερική, έκανα ένα μήνα το γύρο της Ευρώπης. Στο Παρίσι, όταν πήγα να πληρώσω το λογαριασμό στο ξενοδοχείο, επάνω στον πάγκο ήταν ένας τηλεφωνικός κατάλογος, όπου πρόσεξα μέσα σε ένα κόκκινο κύκλο το όνομα Μιχάλης Κωστόπουλος και το τηλέφωνό του. Αμέσως ρώτησα την κοπέλα αν τον ξέρει. 'Όχι' μου λέει, 'αλλά το αφεντικό μας μιλάει συχνά μ' αυτόν'.

Αντέγραψα το νούμερο και τηλεφώνησα. Η χαρά του ήταν μεγάλη. Όπως μου εξήγησε, σπάνια είχανε επισκέψεις εκεί και προ πάντων από το χωριό και ήθελε να με δει. Ήλθε στο ξενοδοχείο και δεν με άφησε να φύγω. Για τρεις μέρες με σεργιανίσανε σε όλα τα αξιοθέατα που δεν είχα δει, μέσα και έξω από το Παρίσι. Αυτός και η γυναίκα του με περιποιήθηκαν με τόση καλοσύνη και όρεξη που ένιωθα άβολα, δεν ήξερα πώς να τους ευχαριστήσω. Πάντα θα θυμάμαι την αγάπη τους και την αναπάντεχη αυτή ευχάριστη έκπληξη στην καρδιά του Παρισιού.

Τώρα, πάει καιρός που ήθελα να γράψω μερικά λόγια για τον Δημήτριο Παπαδημητρίου ή τον «Λαμπρομήτσο», όπως τον λέγαμε. Δεν τον ξεχνώ ποτέ, σαν άνθρωπο, σεβαστό, αγαπητό, που ξεχώριζε στο χωριό, στην εμφάνιση, στο φέρσιμο, στην κουβέντα του και να βάζει πάλι στην αυλακία το αυλάκι. Με βοήθησε σε πολλά πράγματα που χρησιμοποίησα πολλές φορές στη ζωή μου, ιδίως επειδή έβλεπε ότι έκανα κάτι που αγαπούσε και αυτός, και να τον θυμάμαι κάθε φορά.

Όταν κάνα δυο φορές με είδε να δανειζομαι βιβλία από τη βιβλιοθήκη του χωριού, του κίνησα την προσοχή, καθώς καθότανε στην πλατεία με το καφεδάκι του, και με κάλεσε να καθίσω μαζί του. Πιο πέρα στο καφενείο του Σ. Κομπορόζου, ο Κατσαδούρας που λέγαμε, σαν μερακλής που ήτανε τραγουδάγε τον αμανέ του (Αηδόνι ε...ε). Κάθισα, κοίταξε το βιβλίο μου, έβγαλε την πίπα και το τσιγαράκι του. Όταν εγώ του ζήτησα να του ανάψω τον μοντέρνο, τότε, αναπήρα του, με κοίταξε ερωτηματικά. Του εξήγησα ότι πάντα ζήλευα τον αναπήρα αυτό και θα ήθελα να τον ανάψω μια φορά. Κουβεντιάσαμε για κάμποση ώρα. Έδειξε ενδιαφέρον με πολλές ερωτήσεις και όταν του ζήτησα αν μπορεί να με βοηθήσει σε μερικά πράγματα που δεν καταλάβαινα από το βιβλίο, με κάλεσε να πάω στο σπίτι του. Η Λάμπρω, η μάνα του, με δεχότανε με καλοσύνη και δεν ξεχνώ ένα γλυκό καρύδι που μου έδινε.

Μου έμαθε πολλά πράγματα γι αυτά που εγώ έφτιαχνα πρακτικά και αυτό του άρεσε πολύ. Τρελάθηκε όταν έστησα σύστημα Mors απ' τη μια άκρη στην άλλη του κήπου του και στέλναμε σήματα. Επίσης, αυτός έστησε το μικρό υδροηλεκτρικό έργο, όταν ο Βαγγέλης Χονδρός έφερε μια γεννήτρια στο χωριό. Κάνανε τα προσωρινά πειράματα στον κήπο του Θάνου και μετά το εγκατέστησαν κάτω στο σταβρά. Βάλανε φώτα στον Βαγγέλη το σπίτι, στην πλατεία και στο καφενείο του Γιωργούλα και εγώ ανάλαβα να προσέχω το έργο.

Μια φορά τον ρώτησα πώς θέλει να λέω το όνομά του γιατί το 'λεγα πότε έτσι και πότε αλλιώς. Μου λέει: Σαν αστειό είναι που το ανάφερες. Δεν πα να με λες και Αγησίλαο; Πες ότι σου έλθει πρώτο.

Δεν ξεχνάω ένα επεισόδιο που έκανα σαν παιδί: Κάτω από το παλαιό νεκροταφείο ήτανε μια κορομηλιά και πετάω μια πέτρα να χτυπήσω ένα πουλάκι. Για κακή του τύχη, το χτύπησα και το πουλάκι έπεσε κάτω στο χωράφι. Ο Μήτσος ήτανε κάπου εκεί και τρέχοντας προς εμένα εξέφρασε μια φράση με θυμό (αί και σου πήρε ο διάολος ο νόμος το κεφάλι). Μόλις με είδε μου λέει: Εσύ ορέ Κώστα πετάς πέτρες στην κορομηλιά; Του λέω: Όχι για κορομηλιά, έχω πολλά στον κήπο μου, για το πουλάκι πέταξα την πέτρα. Μου λέει: Ρε ποιο πουλάκι, με κοροϊδεύεις; Όχι, του λέω, αυτό εκεί κάτω, που ακόμα αναδύεται. Α' μου λέει, συγνώμη για τη φράση μου, αλλά και μου τα έβαλε γιατί να πετάω πέτρες και τι μου φταίνει τα πουλάκια. Ζήτησα συγγνώμη και έφυγα με το κεφάλι κάτω, αυτό μου στοίχισε πολύ και μετά απέφευγα να τον συναντήσω.

Μια μέρα με είδε να περπατάω από μακριά του, με φώναζε να πάω εκεί, μου μίλησε καλά και μου έδωσε μερικές συμβουλές, ύστερα μου έδωσε το χέρι και μου λέει: Φίλοι; Του έσφιξα το χέρι και με ένα δάκρυ χαράς έφυγα τρέχοντας. Από μακριά σήκωσα τα χέρια μου ψηλά και χαίρεται. Έκανε και αυτός το ίδιο. Από τότε δεν τον ξαναείδα! Αυτό δεν το ξεχνάω ποτέ και κάθε φορά, που έρχεται στο νου μου, κυλάει ένα δάκρυ μου, αλλά και μια καλή ανάμνηση που γνώρισα ένα τόσο καλό άνθρωπο, που τα λόγια του με ακολουθήσανε στη ζωή και στη δουλειά μου.

«Μητέρα»

Μητέρα μου, στην άγια σου την μνήμη
προσφέρω, ευλαβικά, αυτούς τους στίχους:
Του Μάη και τ' Απρίλη λουλούδια κομμένα
απ' της καρδιάς μου την αγάπη
και ποτισμένα απ' των ματιών μου την βροχή.

Η μορφή σου η γαλήνια, έχει κεντηθεί στο λάβαρο
της ψυχής μου με τις ολόχρυσες
κλωστές της ακτινοβολίας ΣΟΥ και το κρατώ ψηλά,
για να φωτίζει τις σκοτεινές μου ημέρες...

Τις μέρες μου, Μητέρα, που έγιναν νύχτες,
χωρίς την παρουσία σου, χωρίς το γέλιο σου,
το κρυστάλλινο, που λες κι ο ήχος του
σκορπούσε Μαγιά χαρά απ' ανθισμένες κερασιές!

Έφυγες όμως, στ' αλήθεια, πόσο γρήγορα
κι οι κερασιές μαράθηκαν και τα πουλιά βουβάθηκαν
κι οι λεύκες έσκυψαν το κεφάλι,
σ' ένα αποχαιρετιστήριο προσκύνημα μπροστά σου.

Ραίνοντας, με τ' ασημένια τους δάκρυα,
την άμαξα που μύριζε μοσχολίβανο
και που ζηλότυπα κ' εγωιστικά Σ' έσερνε
στο μεγάλο δρόμο της αιωνιότητας.

Ας είναι, Μάννα μου, η ψυχή σου
συντροφιά με τις Αγγελικές στρατιές,
επάνω στα φιλιπσιένια σύννεφα
και γύρω απ' τον ολοφώτεινο θρόνο του Θεού!

«Ο Πατέρας, ο Τσοπάνης»

Στον ουρανό ο ήλιος άστραψε
καλωσορίζοντας την ημέρα
και στο βουνό ξανά αντήχησε
του φτωχού τσοπάνη η φλογέρα.

Πάλι τα ρόδα βλέφαρα άνοιξαν
μεσ' την δροσιά μοσχολουστήκαν
κι οι λιγαριές με φιλαρέσκεια
στις ποταμιές καθρεφτιστήκαν.

Τα πουλάκια λοξοφετερουγίσανε
στον καταγάλανο ουρανό
και στις στροφές τους σχηματίσανε
το: «σ' αγαπώ γλυκέ μου πατέρα!»

Στον ουρανό ο ήλιος άστραψε
μας χαμογέλασε η μέρα
και στην ψυχή μας φέρνει μήνυμα
υπομονής «καλέ μου Πατέρα»!

Της Λαμπρινής Τριχιά-Κάλλη

*Ποιήματα αφιερωμένα εις την αεί-
μνηστη και λατρευτή μου Μητέρα,
Σπυριδούλα Τριχιά του Κωνσταντίνου
και εις τον αείμνηστο και λατρευτό
μου Πατέρα, Κωνσταντίνο Τριχιά του
Ευαγγέλου*

Η.Π.Α., 24 Ιανουαρίου 2013

Λαϊκή Ιατρική

Τι πρέπει να προσέχει ο άνθρωπος στη ζωή του.
Βασικές φροντίδες του πνεύματος και του σώματος

Γράφει ο Κώστας Δήμου Μαραγιάννης
Αγρίνιο, Φεβρουάριος 2013

Κατά λαογραφικές παραδόσεις, το κάθε ανθρώπινο κύτταρο έχει το δικό του βασίλειο:

- Το κεφάλι θέλει την μεγαλύτερη και καλύτερη προστασία γιατί σε αυτό είναι μέσα το μυαλό, το οποίο κατευθύνει τα πάντα και όταν αυτό παρασκανδαλίσει δεν διορθώνεται. Το κεφάλι θέλει αέρα καθαρό, οξυγόνο, ιώδιο και λίθιο, αλλά και τροφές, όπως ψάρι, το οποίο πολεμάει την άνοια και χλωροτύρι της Ρούμελης, αλλά λίγο τυρί δίχως πολύ αλάτι και ανά δύο ή τρεις μέρες. Η ανάγνωση και το γράψιμο προστατεύουν το μυαλό. Το διάβασμα και η μελέτη προστατεύουν τον άνθρωπο από άνοια και βελτιώνει την όραση και την ακοή του ανθρώπου, διευρύνει την προσοχή και έχει αγχολυτική δράση.
- Τα μάτια θέλουν μαϊντανό, άνηθο, καρότα και ασπράδια αυγών. Η ωχρή κηλίδα των ματιών δεν θέλει ήλιο. Τα μάτια θέλουν φαγητό ψάρια λιανά (μικρά).
- Ο λαιμός του ανθρώπου θέλει γάλα 2%, λιπαρά ή γιαούρτι με 2% λιπαρά, μωζήθρα ανάλατη από την άνοιξη και ξυνόγαλο.
- Η καρδιά θέλει σκορδαλιά να ανοίξουν τα παράθυρά της να πάρει οξυγόνο και βάνδισμα να παίρνουν αέρα τα κύτταρά της και όλο το σώμα. Ποτέ να μην ξεχνάς το μαρούλι για την καρδιά και για τα γεράματα και το αγλάδι για τα νεφρά.
- Το στομάχι θέλει γιαούρτι. Παράγει για το σώμα φιλικά βακτήρια. Τροφή Ελλήνων 9000 ετών. Ελαιόλαδο και ελιές ανάλατες από 3 έως 5. Ψημένα καλαμπόκια και λίγο ψωμί καλαμποκίσιο. Τα μαλλιά του καλαμποκιού είναι φάρμακο για την διούρηση όταν το βράσεις σε ένα μπρίκι με νερό και το πιεις.
- Το σκώτι θέλει ψωμί ολικής αλέσεως.
- Το ήπαρ και η χολή θέλουν αντίδια και λάχανα παραπούλια με λάδι.
- Τα έντερα του ανθρώπου και το παχύ έντερο θέλουν τρία πράσα την ημέρα και τον γιατρό τον κάνουν πέρα. Ένα πορτοκάλι είναι χρυσό το μεσημέρι, το απόγευμα αργυρό και το βράδυ σίδηρο.
- Τα οστά του ανθρώπου θέλουν βάνδισμα σε ήλιο.
- Η σπλήνα θέλει νεροκαρδάματα από καθαρά τρέχοντα νερά και παιδική τραμπάλα.
- Τα νεφρά θέλουν αγλάδια και λίγα ροδάκινα και νερό, νερό, νερό εμφιαλωμένο, π.χ. Αύρα, Βίκος, Πλατυστόμου κ.ά.

Προϊόντα της γης μας

- Το πορτοκάλι είναι και σημαίνει είσοδο του κάλιου στον οργανισμό του ανθρώπου.
- Το ρόιδο καθαρίζει το αίμα και όλα τα συστατικά του ανθρώπινου σώματος.
- Το μήλο δίνει στο σώμα ηρεμία γηρατειών και ενέργεια.
- Το σπανάκι αναζωογονεί όλο το σώμα και το ανασυγκροτεί.
- Το σέλινο καταπολεμάει το ζάχαρο, το οποίο είναι πάρα πολύ επικίνδυνο στον άνθρωπο. Λέγεται δε το ζάχαρο στο λαό μας και καρκίνος Β'.
- Τα τσάπουρνα βοηθάνε την καρδιά.

- Τα βότανα είναι ισχυρότερα των φαρμάκων (λαός)
- Το κρεμμύδι το ταχύ (πρωί) κάνει το έντερο παχύ (λαός).
- Το σκόρδο προλαβαίνει λοιμώξεις, βρογχίτιδες, γρίπες, παράσιτα, αρτηριοσκληρώσεις, αιμορροΐδες, ουρήτιδες. Είναι διουρητικό και αντικαρκινικό και βακτηριοκτόνο. Η μυρωδιά του σκόρδου κόβεται με λίγο καφέ στο στόμα. Το σκόρδο ευεργετεί και θεραπεύει τον ανθρώπινο οργανισμό.
- Το τσαΐ βοηθάει τις καρωτίδες του κεφαλιού, καταπολεμάει το ζάχαρο και βοηθάει όλο το σώμα. Θέλει όμως μέσα και λίγο λεμόνι.
- Το χαμόμηλο. Το προσωπικό νεύρο του κεφαλιού θέλει συχνά χαμόμηλο και γι' αυτό είναι το μόνο φάρμακο (λαογραφικά της Βούρμπιανης Ηπείρου).
- Νερό. Νερό πρέπει να πίνει ο άνθρωπος δύο ώρες προ του φαγητού ή δύο ώρες μετά από το φαγητό και όσο μπορεί ο άνθρωπος να πίνει περισσότερο νερό.
- Αλάτια, άσπρα αλεύρια, ζαχαρογλυκαντικά δεν θέλει ο οργανισμός του ανθρώπου.

Πρακτικές συνταγές

- Το ζάχαρο καταπολεμάει με αμύγδαλα, σελινόριζα, τσαΐ, καμπρολάχανα, παραπούλια και φυτικές ίνες, αχλάδια, σκόρδα, νεροκαρδάματα, πορτοκάλια και με λίγο μέλι από ρίκι.
- Η γρίπη θέλει τσόλι (Βασίλης Σταμάτης γιατρός). Θέλει ζωμό γίδας, σκόρδο, κρεμμύδι και μάραθο.
- Η αϋπνία θέλει κρεμμύδια, μαρούλια και πορτοκάλια.
- Η δυσπεψία καταπολεμάει με μαϊντανό, κρεμμύδια, λεμόνια και κυδώνια.
- Το αλτσχάϊμερ καταπολεμάει με σουσάμι και με ψάρια.
- Ο βήχας θέλει καρότα, πράσα και καμπρολάχανα.
- Οι αιμορροΐδες καταπολεμούνται με καθαρό οινόπνευμα, κρεμμύδια, σκόρδο, λάχανο και πεπόνι.
- Οι ρευματισμοί και τα αρθρικά καταπολεμούνται με μέλι από ρίκια (ρικόμελο) μια κουταλιά το πρωί, μια το μεσημέρι, μια το βράδυ για λίγες μέρες. Με το ρικόμελο καταπολεμάει και το ζάχαρο.
- Η παχυσαρκία πολεμάει με πράσα, ξυνόμηλα και τσαΐ.

Υγείας Φιλοσοφήματα

- Το προλαβαίνει κρείττον εστί του θεραπεύειν (αρχαιοελληνικό).
- Κάλιο μία πρόβλεψη παρά έναν τόνο φάρμακο.
- Όποιος φάει τον Απρίλη και τον Μάη φρέσκο σκόρδο, τον γιατρό θα κάνει πέρα για ολόκληρο το χρόνο (λαός).
- Έχε τα πόδια σου ζεστά, την κεφαλή σου κρύα και το στομάχι σου γερό, γιατρό μην έχεις χρεία (ανάγκη).
- Πιες νερό καθαρό, να 'χεις το κεφάλι σου γερό.
- Ένα μήλο την ημέρα τον γιατρό τον κάνει πέρα.
- Γυμναστείτε, γυμναστείτε, γυμναστείτε. Το αλτσχάϊμερ και το ζάχαρο αντιμετώπιστε.
- Η πολυφαγία φθείρει την υγεία. 'Μέτρον άριστον', αλλιώς το άτομο άρρωστον.
- Ίνα μην αρρωστήσεις φάρμακο κάμε την τροφή σου. Αλλά αν αρρωστήσεις την τροφή σου κάμε φάρμακο (Ιπποκράτης)

«... Ου Κώτσιας φαντάρους...»

Από το βιβλίο του Γ.Στ. Αθανασιά,
Κουτσοκέφαλα, θρύλοι, Μύθοι και Μουραπάδες

Κλέφτες να σου τύχουν... Πού να βρεθεί αναφакάς για κάτι μεγάλο και πού χάθηκε η λεβεντιά, για να τη βρουν αυτοί...; Μονάχα το όνομα είχαν, τους έλειπε η χάρη. Κλέφτες, λοιπόν, ήταν της οκάς και άρπαγες της αράδας!

Μια κρύα και ασέληνη φθινοπωρινή νυχτιά, τελευταίες μέρες του Χαμένου, μπήκαν στο μαντρί του γείτονα και τον απάλλαξαν απ' το τραϊ! Κούντραγε κιόλας...

Τραβώντας τα κι αγαλιανά, προσεχτικά κι αθόρυβα έφτασαν στο ρέμα. Εκεί, κάτω απ' τα αιωνόβια πλατάνια, που, αν τύχαινε κι είχανε λαλιά και στόμα για να κρίνουν, θα μολογούσαν, θα μολογούσαν, θα μολογούσαν... Εκεί, λοιπόν, κάτω απ' της ρεματιάς τ' αγέραστα πλατάνια, έπιασαν, το 'σφαξαν, το 'τοίμασαν και πήραν την ανηφοριά για του γέρου - Τάσιου το καλύβι!

Ο γέρο-Τάσιος ήταν εξάδελφός τους πρώτος, αλλά δεν ήταν κλέφτης. Άμα του το 'διναν, το 'τρωγε το κλεμμένο, μόνος του, όμως, δεν έκλεβε! Βέβαια, τα ξαδέλφια του, δεν τον διάλεξαν ούτε ως εχέμυθο, ούτε γιατί τον λυπήθηκαν. Πήγαν σ' αυτόν, γιατί είχε κρασί! Είχε κρασί διαμάντι! Είχε φρεσκοτραβηγμένο κρασί από γρέντζελα κατάμαυρα, που το 'πινες και μοσκοβόλαγε το στόμα σου!

Έξω απ' του εξαδέλφου τους την καλύβα, έσκαψαν έναν μεγάλο λάκκο και μέσα ετοίμασαν το σφαχτό. Το αλάτισαν, το πιπέρωσαν, του 'βαλαν και λίγη ρίγανη, έτσι για τη μυρωδιά, και το ματάβαλαν πάλι στο τομάρι του! Κατόπιν, το 'βαλαν μέσα στο λάκκο, το 'χωσαν με το χώμα κι άναψαν από πάνω του φωτιά! Κλέφτικο ψήσιμο δηλαδή, που, απ' ό,τι μολογάνε, φτιάχνει ένα ψητό...! Του δίνει μια νοστιμάδα...!

Με το σούρουπο το ψητό ήταν έτοιμο. Το κομμάτιασαν χωρίς χρονοτριβή, το απίθωσαν στο σοφρά και κάθισαν ολόγυρά του. Έκατσαν δικοί και ξένοι, κλέφτες και νοικοκυραίοι. Έκατσαν κι άρχισαν ...άρχισαν, να τρώνε με βουλιμία και με όρεξη πολύ! Έτρωγαν ... έτρωγαν... έτρωγαν και δεν μιλάγαν, ώσπου ...

- Ουρέ πιδιά, καλά τρώμι κι του τραϊ ξικουκαλίζουμε, αλλά ... αλλά για στέκα... σταθείτι, γιατί κρασί δε γλέπου... Φαινίτι, ότ' τ' αστόχ'σι ου ν' κουκύρ'ς, είτε ο ... αρχικλέφτης, σπάζοντας των σαγονιών το μονότονο θόρυβο!

Ο γέρο-Τάσιος, εξάδελφος των κλεφτών και προεστός του κονακιού, που ναι μεν είχε όρεξη για το κλεμμένο ψητό, αλλά δεν είχε διάθεση καμιά κρασί για να προσφέρει, την είχε στην γλώσσας του την άκρη τη δικαιολογία! Βρήκε... ως δικαιολογία του και μάλιστα σοβαρή, βρήκε τον Κώτσια, το γιο του, που εκείνο τον καιρό υπηρετούσε τη θητεία του στο ευζωνικό όξω απ' τα Γιάννενα, στου Μπιζαγιού τα μέρη.

- Τι λέτι ουρέ πιδιά; Είστι μι τα καλά σας; Ου Κώτσιας φαντάρους κι 'μεις να κρασουπίνουμε; Κιο ειν' ντρουπή... Είν' κι κρίμα, είν' κι ντρουπή. Αυτός να κυν'γάει στα σύνορα τουν Τούρκου κι 'μεις να 'μαστι στ'ν άκρ' στου γουνουλίθ' μι του κρασί στου χέρ', πα' αίν'; Αμ, δεν πα' αίν'...αυτό του πράμα ... Αυτό, δεν του 'βλουγάει ούτι ου Θιός, ούτι κατ' ιδώ, ου ρεματιανός κι ου τρισκατάρατους. Αφήστι τα πióματα και βγάλτι τα απ' του νου σας τα κρασιά... Καλά τρώμι, θα πιούμι κι νιράκ' κρύου απ' τ'ν «Καντζούλα» κι θα τ'ν κάμουμι ταράτσα. Μπέικα θα ξιν'χτίσομι κι νια χαρά θα ξημυρώσομι. Φάτι τώρα... φάτι κι άμα απουλ'θεί ου Κώτσιας μ', ζουή να 'χουμι κι καλά να 'μαστι, κάθουμαστι, τρώμι, πίνουμε κι του γλιντάμι κιόλας...

Τα παράδοξα της ντοπιολαλιάς

Του Γιάννη Τσιακμάκη

Από το λογοτεχνικό περιοδικό *Πνευματική Ζωή*, τ. 208/2013

Είναι γνωστό ότι η γλώσσα μας ποικίλει από τόπο σε τόπο. Κάθε περιοχή έχει τη δική του ντόπια γλώσσα, παράδειγμα οι Κρητικοί το «και» το προφέρουν «τσε» - οι Πελοποννήσιοι το «έχετε», το λένε «έχουτε», ειδικά οι Τσάκωνες θέλουν διερμηνέα αφού την «Καλή Χρονιά» την λένε «τσε καόν Κρονιά» - οι Επτανήσιοι την «γάστρα» την λένε «τσερέπα» και τον «κουβά» τον λένε «σύκλο». Βέβαια, χωρίς αμφιβολία, οι Βλάχοι και οι Πόντιοι έχουν το προνόμιο να μιλούν τη γλώσσα τους χωρίς γραφή. Ειδικά η βλάχικη δεν έχει τη λέξη «Αλήθεια» με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Έρχομαι τώρα στη δική μου ιδιαίτερη πατρίδα τη Θεσσαλία και δη στα παρακισάβεια χωριά, εδώ γίνεται το «έλα να δεις» η Γιάνς, η Μήτσιους, η Κώτσιους... Γεννήθηκα στη Σπηλιά Κισσάβου, υψόμετρο 800 μέτρα, θα σάς περιγράψω μια αληθινή ιστορία, που συνέβη προπολεμικά στο Ειρηνοδικείο Κισσάβου - Σικουρίου, όπως ακριβώς μου την διηγήθηκε ο παππούς μου:

- Ειρηνοδίκης: Να προσέλθει ο κατηγορούμενος Γαλάνης ή Χρυσούλας Γεώργιος
- Κατηγορούμενος: Ιγώ ίμι.
- Ειρηνοδίκης: Ελάτε.
- Κατηγορούμενος: Δεν έχου άλλουν, μοναχόσμ' είμι.
- Ειρηνοδίκης: Που γεννήθηκες;
- Κατηγορούμενος: Στου σπίτι μ', ικεί μι γένσι η μάνα μ'.
- Ειρηνοδίκης: Το χωριό σου χριστιανέ μου πώς λέγεται;
- Κατηγορούμενος: Σπ'λια (Σπηλιά) αφού είμι Σπ'λιό τσ'. Δε σ' είπαν αυτόν' που μ' ήφηραν ιδώ;
- Ειρηνοδίκης: Κατηγορείσαι ότι έβοςκες τα πρόβατά σου σε απαγορευμένη περιοχή.
- Κατηγορούμενος: Δ' κή μ' δ'λιά αυτ' ν'.
- Ειρηνοδίκης: Ναι, αλλά εγώ είμαι υποχρεωμένος να σε δικάσω 300 μεταλλικές δραχμές.
- Κατηγορούμενος: Δ' κής δ'λιά κυρ Νιρουδικά, αλλά δεν έχου σιδηρ'κά λιφτά. Θα σ' δώκου χαρτένια, δεν κάν'νι;
- Ειρηνοδίκης: Πρόστιμο 300 μεταλλικές δραχμές. Χωροφύλακα, πήγαινε τον στο Ταμείο να πληρώσει...

Το Μικρό Χωριό στο διάβα του χρόνου

Μια βιντεοταινία για τον κάθε Μικροχωρίτη, τον φίλο ή τον επισκέπτη του Χωριού

Πωλείται στο Μουσείο του Χωριού

Βάλτε ρίγανη στο φαγητό σας!

Η ρίγανη, ο κοντός αυτός θάμνος, που απλόχερα μας χαρίζει η ευρυτανική γη, είναι όχι μόνο θαυμάσιο μυρωδικό για τις σαλάτες και τα ψητά μας, αλλά και πολύ καλό για την υγεία μας. Η ρίγανη είναι αυτοφυές άγριο φυτό με κορμό ξυλώδη, κλαδιά λεπτά που σχηματίζουν ανθοφόρα κεφάλια στις άκρες. Τα φύλλα της έχουν σχήμα αυγοειδές, είναι χνουδωτά και σταχτόχρωμα. Αν τα τρίψουμε αναδύουν ευχάριστη αρωματική οσμή. Τα άνθη έχουν χρώμα ρόδινο προς μενεξεδί και έχουν επίσης ευχάριστο άρωμα. Το μυρωδικό της σαλάτας και του φαγητού μας, που είναι τόσο γνωστό σε όλους μας εκτός από μυρωδικό έχει και φαρμακευτικές ιδιότητες, όπως:

Ένα μασάκι μυρωδάτη βουνίσια ρίγανη

Οι εισπνοές με ρίγανη βοηθούν σε στηθικά νοσήματα, ενώ το ρόφημα καταπραΰνει το βήχα και τον πόνο των δοντιών, βοηθά σε πόνους ρευματισμών σε εντερικές διαταραχές και σε πόνους της κοιλιάς.

Η ρίγανη περιέχει πλήθος από αιθέρια έλαια με κύρια τα thymol και carvacrol, που έχει βρεθεί ότι εμποδίζουν τη δράση διαφόρων μικροοργανισμών και προφυλάσσουν έτσι τον οργανισμό από διάφορες ασθένειες. Η ρίγανη έχει και μεγάλη **αντιοξειδωτική δράση**. Συγκεκριμένα τα δύο παραπάνω κύρια συστατικά της, εμποδίζουν τη δράση των ελεύθερων ριζών και μάλιστα σχετικά πειράματα έχουν δείξει μεγάλη αντιοξειδωτική ικανότητα.

Ριγανίζοντας το κρέας, όχι μόνο τού δίνουμε γεύση, αλλά τονώνουμε και τη θρεπτική του αξία. Μάλιστα, έχει βρεθεί ότι η ρίγανη έχει 12 φορές ισχυρότερη αντιοξειδωτική δράση από το πορτοκάλι, 30 από την πατάτα και 42 από το μήλο. Παράλληλα, η ρίγανη αποτελεί πολύ καλή πηγή φυτικών ινών, σιδήρου και β-καροτίνης. Οι φυτικές ίνες μειώνουν τα επίπεδα χοληστερόλης και τριγλυκεριδίων στο αίμα καθιστώντας ακόμα αρμονικότερη έως και ιδανική τη σχέση ρίγανης-κρέατος.

Η ποσότητα φυτικών ινών, που παίρνουμε βάζοντας ρίγανη μόνο στη μερίδα της μπριζόλας που τρώμε, είναι περίπου 1 γρ, ποσότητα σχετικά μεγάλη αν σκεφτούμε ότι ο μέσος άνθρωπος δύσκολα ξεπερνά τα 8-12 γρ. την ημέρα.

Τρόπος παρασκευής ροφήματος: για αφέψημα βράζουμε λίγα λεπτά ένα κουτάλι του γλυκού ρίγανη σε ένα μπρίκι νερό. Το σουρώνουμε και το πίνουμε ζεστό με μέλι.

Τση αμοιβή;

Ένας μηχανικός αυτοκινήτων δούλεψε σε μια μηχανή όταν ένας γιατρός, περίφημος στις μεταμοσχεύσεις καρδιάς, μπήκε συνεργείο.

- Ε! γιατρέ να σου κάνω μια ερώτηση; Βλέπεις αυτή εδώ τη μηχανή, την άνοιξα, της άλλαξα σχεδόν όλα τα εξαρτήματα και τώρα είναι καλύτερη από καινούργια. Κάτι δηλαδή σαν αυτό που κάνεις εσύ στις καρδιές. Πώς γίνεται, λοιπόν, η αμοιβή μου να είναι τόσο μικρή και η δική σου τόσο μεγάλη;

Ο γιατρός σκέφτηκε λίγο και με κρυφό χαμόγελο του απαντάει:

- Για να καταλάβεις τη διαφορά προσπάθησε να κάνεις το ίδιο όταν η μηχανή δουλεύει.

Άποψη του Μικρού Χωριού

Αγροτουρισμός: Μια σύγχρονη πρόταση ανάπτυξης

Η σκέψη για την ασχολία με τη γη και τις αγροτικές εργασίες ήταν μια τάση που εμφανίστηκε πριν από κάποια χρόνια στις σύγχρονες αστικές κοινωνίες ως εναλλακτική απάντηση στην πιεστική καθημερινότητα, αλλά στις ημέρες μας στριφογυρίζει όλο και περισσότερο στο νου κάποιων και μερικές φορές μπαίνει σε εφαρμογή.

Λίγα χωράφια στο χωριό, ένα σπίτι και η ανάγκη για μια δραστική αλλαγή στον τρόπο ζωής, ωθούν νέους ανθρώπους στην επιστροφή στη γη που άφησαν οι παππούδες και οι γονείς τους. Φυσικά η επιστροφή δεν είναι εύκολη, λίγοι την σκέφτονται σοβαρά και ακόμη λιγότεροι πραγματοποιούν την απόφασή τους. Γεγονός είναι όμως ότι ωριμάζουν οι συνθήκες στον τομέα αυτό και υπάρχουν χώρες στις οποίες οι τάσεις αυτές ενισχύονται και στηρίζονται από το κράτος αλλά και από ιδιωτικούς φορείς. Ένας από τους τομείς που γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη είναι ο αγροτουρισμός, για τον οποίο στην Ελλάδα πολλά ακούμε και λίγα γνωρίζουμε.

Μια που πρόκειται για ένα θέμα που απασχολεί αρκετούς, έστω και ως πιθανότητα προς το παρόν, αναζητήσαμε περισσότερες πληροφορίες και τη βοήθεια δυο ειδικών της κ.Κατερίνας Γκόλτσου και της κ. Εύας Παπαδημητρίου που είναι γεωπόνοι - αρχιτέκτονες τοπίου και ασχολούνται με την ανάπτυξη αγροτουριστικών μονάδων. Μας έδωσαν μια πρώτη ιδέα για το τι σημαίνει αγροτουρισμός και πως μπορούν να αναπτυχθούν επιτυχημένες και ολοκληρωμένες αγροτουριστικές επιχειρήσεις από ανθρώπους που επιστρέφουν στην επαρχία ή από όσους ήδη βρίσκονται εκεί και θέλουν να προχωρήσουν σε κάτι νέο και δημιουργικό.

Γλυπτικές κατασκευές ως τοπόσημα σε μονοπάτια. Tenuta di Spanocchia.

Πηγή: Εύα Παπαδημητρίου

Παρά την άποψη που έχουμε οι περισσότεροι, η αγροτουριστική επιχείρηση δεν είναι μοναχική προσπάθεια. Βασική παράμετρος επιτυχίας είναι η συλλογική προσπάθεια για την ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων που έχει ένας τόπος. Τέτοια στοιχεία μπορεί να είναι τα μονοπάτια ή μια λίμνη ή ιστορικά μέρη ή μυθικές τοποθεσίες ή στοιχεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος. (Το Μικρό Χωριό έχει 5 στα 5). Αυτού του είδους η ανάπτυξη απαιτεί τη συνεργασία πολλών ιδιωτών αλλά και του δήμου για τη συντήρηση, την καθαριότητα των μονοπατιών και των άλλων τοποθεσιών ενώ για την περιήγηση και την ξενάγηση των τουριστών θα πρέπει να ασχοληθούν ντόπιοι ως οδηγοί - ξεναγοί. Ένα πρώτο βήμα λοιπόν είναι η καταγραφή των στοιχείων του τόπου που θα μπορούσαν να ενταχθούν σ' ένα αγροτουριστικό πρόγραμμα.

Εκτός από τις τοποθεσίες που έχουν ενδιαφέρον πολλοί τουρίστες θέλουν να γνωρίσουν τη ζωή του χωριού (όχι στο καφενείο). Στην περίπτωση της Ευρυτανίας στην οποία περισσότερο αναπτύσσεται η κτηνοτροφία, μία αγροτουριστική πρόταση είναι οι οργανωμένες φάρμες στις οποίες οι επισκέπτες θα παρακολουθούν από κοντά τις κτηνοτροφικές εργασίες και θα παίρνουν μέρος σε κάποιες από αυτές πχ στο άρμεγμα, ή στη συλλογή του μελιού, ενώ παράλληλα θα τους δίνεται η δυνατότητα να γνωρίσουν τις συνήθειες και τις παραδόσεις του τόπου, να ακούσουν ιστορίες να μάθουν για τα έθιμα και να συμμετέχουν ενεργά στη ζωή της φάρμας αλλά και του χωριού.

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι διαδεδομένο είδος τουριστικής ανάπτυξης και απευθύνεται σε ανθρώπους που τους ενδιαφέρει ένα θέμα, πχ. η ζωγραφική (η Ευρυτανία διαθέτει περιοχές πανέμορφες), η συλλογή μανιταριών και καρπών, η παρακολούθηση των πτηνών, η γνωριμία με το δάσος τη χλωρίδα και την πανίδα του. Στο θεματικό τουρισμό εντάσσεται και ο θρησκευτικός τουρισμός, οπότε η ύπαρξη ενός μοναστηριού στην περιοχή βοηθά στην προσέλκυση επισκεπτών οι οποίοι ενδιαφέρονται για τα βυζαντινά και τα χριστιανικά μνημεία. Η επίσκεψη στο μοναστήρι συνδυάζεται με γνωριμία της περιοχής με τα χωριά και τις τοποθεσίες που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Η επίσκεψη στο μοναστήρι του Προυσού πχ θα μπορούσε να συνδυαστεί με επίσκεψη στο αλλαντοποιείο του Στρεμένου και στη συνέχεια με περπάτημα έως τη μαύρη σπηλιά (ή το αντίθετο μια που όταν επισκεφθείς το αλλαντοποιείο και γευθείς τα σχετικά αλλαντικά με συνοδεία τσίπουρου, δεν δύνασαι μετά να περπατήσεις) και στη συνέχεια μια επίσκεψη στα κοντινά χωριά και στα ποτάμια της περιοχής.

*Αγροτουριστικός Ξενώνας στην Ιταλία. Tenuta di Spanocchia.
Πηγή: Έυα Παπαδημητρίου*

Όπως καταλαβαίνουμε κάθε τι θα μπορούσε να ενταχθεί σ' ένα αξιόλογο τουριστικό πρόγραμμα, με την προϋπόθεση πάντα ότι σεβόμαστε το περιβάλλον, διατηρούμε την αυθεντικότητα και δεν παρεμβαίνουμε τόσο ώστε να αλλοιώσουμε το τοπίο ή να δημιουργήσουμε μια κακόγουστη απομίμηση αγροτικής ζωής. Προϋπόθεση για την οποιαδήποτε τέτοιου είδους ανάπτυξη είναι η οργάνωση της τοπικής κοινωνίας. Στις περιπτώσεις αυτές είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να δραστηριοποιούνται στην περιοχή συνεταιρισμοί που διαθέτουν τοπικά προϊόντα όπως γλυκά, ποτά ή χειροποίητα αντικείμενα. Στοιχείο απαραίτητο είναι η αξιοπιστία και ο επαγγελματισμός που σημαίνει σταθερή και καλή ποιότητα στα προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η ανάπτυξη του αγροτουρισμού, επεσήμαναν οι συνομιλήτριές μας, συνδέεται με καλές τιμές, αλλαγή δομών και εφαρμογή κάποιων διεθνών προδιαγραφών που εξασφαλίζουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν υπάρχει χώρος για αρπαχτές!. Είναι καλό, μας λένε, να υπάρχει κοινός στόχος και όλοι να συνεννοούνται για κάποιο θέμα και

μας έφεραν ως παράδειγμα την απόφαση που πήραν στο Πήλιο (και την τήρησαν) να τοποθετήσουν όλοι παραδοσιακές πινακίδες.

Ολοκληρώνοντας την μικρή συζήτησή μας αναρωτηθήκαμε για το ποιες είναι οι ομάδες τουριστών στις οποίες απευθύνεται μια αγροτουριστική επιχείρηση. Πολλές μας απαντούν, στο εξωτερικό υπάρχουν αγροτουριστικές επιχειρήσεις που απευθύνονται σε ανθρώπους με διάφορα ενδιαφέροντα, όπως η ζωγραφική, η πεζοπορία, η φωτογραφία κ.ά. Ιδιαίτερη ανάπτυξη έχουν τέτοιου είδους επιχειρήσεις στη Γαλλία και την Ιταλία που προωθούν πολύ αυτού του είδους τον τουρισμό, ενώ μεγάλη βοήθεια προσφέρει η χρήση του ίντερνετ μέσω του οποίου οι επιχειρήσεις αυτές γίνονται γνωστές σε όσους ενδιαφέρονται για εναλλακτικό τουρισμό. Σημαντική βοήθεια προσφέρουν επίσης εξειδικευμένες εταιρείες που φέρνουν σε επαφή τους τουρίστες με τους επιχειρηματίες. Στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις αυτές βρίσκονται ακόμη στην αρχή με τάσεις για μεγαλύτερη ανάπτυξη μια που όπως αναφέραμε στην αρχή αρκετοί είναι αυτοί που σκέπτονται εναλλακτικές προτάσεις απασχόλησης.

Για το ξεκίνημα μιας τέτοιας επιχείρησης χρήσιμη είναι η συμβουλή και η συνεισφορά του ειδικού ο οποίος μετά από ανάλυση των δεδομένων και αφού λάβει υπόψη του τις προτεραιότητες και τα μειονεκτήματα, τις οικονομικές δυνατότητες και το ανθρώπινο δυναμικό, θα παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη πρόταση για τις δυνατότητες και τις κατευθύνσεις της επιχείρησης. Το στήσιμο μιας τέτοιας επιχείρησης είναι σαφώς πιο εύκολο για έναν ντόπιο που ήδη ασχολείται με τα αγροτικά και γνωρίζει την περιοχή, αλλά και για τους «νεοφώτιστους» αγρότες υπάρχουν λύσεις. Μια από αυτές είναι να εργαστούν δίπλα στους αγρότες και να μάθουν πρακτικά τις αγροτικές εργασίες, αλλά και στις πόλεις προσφέρονται ευκαιρίες να μάθει κάποιος να καλλιεργεί τη γη ή να ασχοληθεί με την εκτροφή ζώων ή τη μελισσοκομία. Αξιόλογα σεμινάρια γίνονται από το ΙΓΕ (Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών) στην Αθήνα και από τη Γεωργική Σχολή της Θεσσαλονίκης, ενώ υπάρχουν και άλλες προτάσεις που όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να τις βρει αναζητώντας τους κατάλληλους χώρους του διαδικτύου.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

Αν δεν έχετε ανανεώσει τη συνδρομή σας, θυμηθείτε ότι:

*Η ετήσια συνδρομή των μελών προς την Αδελφότητα
είναι το μόνο οικονομικό της στήριγμα
και η δική σας συμβολή
στην προσπάθεια ανάδειξης του χωριού μας*

Αποφεύγετε να στέλνετε χρήματα μέσα σε επιστολές. Για διευκόλυνση, η ταχυδρομική επιταγή πρέπει να γράφεται στο όνομα του μέλους του Δ.Σ., στο οποίο τη στέλνετε.

Από τα παραμύθια των προ-προ γιαγιάδων μας (στη ντοπιολαλιά της εποχής)

Από τα «Λαογραφικά» του Στ. Βίου (1917)

Η καλή γυναίκα

Ένας γέροντας είχε δγνό κουρίτσια π' τα ζήτησι ένας γαμπρός κι τ' λέει ου γέροντας: «Του τρανύτιρου ή του μικρότιρου θέλς;» Αν θα παρς μαθέ του τρανύτιρου θα σδώσου ιγώ ικατό γρόσια κι αν θα πάρς του μικρότιρου θα μδώης ισύ τα ικατό γρόσα.

Αυτός σκέφκι: «Κατ' καλύτερ' θα νάν' η μικρότιρ'. Ιγώ δεν έχου κι δεν έχου άλλα, αυτά έχου, κάλλιου ας τα δώσου κι αυτά κι να πάρου τ' μικρότιρ'». Τα 'δουκι, πήρι τ' μικρότιρ. Στιφανώθκι, πάει δλειά τ'.

Αυτήν, ικει π' κάθουταν μαθέ τι να κάν'; Κέντσι ένα μαντήλ' κι το 'φκειασι καλό του μαντήλ'. Κέντσι κυνγούς, σκλιά, θηρία.

Απού κείν' τ' χώρα πούταν, θα πααίνανι πέντι νοματαίοι να ψουνίσινι για τα μαζιά τσ' αλάργα μι τα μλάρια τς. Λέει αυτήν στουν άντρα τς:

- Αυτού για π' θα πάν' αυτοίν δε μπααίνς κι συ;
- Μι τι να πάου ου καμένους; Τσ' λέει αυτός. Ιγώ ικατό γρόσα είχα τα 'δουκα για σένα, μι τι να πάου ου καμένους;
- Για πο 'φκιασα ιγώ, τ' λέει, τούτου του μαντήλ' να του πάρσ' να του δώης. Θα παρσ' τίπουτα.
- Ας πάου, είπι κι αυτός.

Παν αυτούνοι, πάει κι αυτός απού κουντά τς. Ικει στου δρόμου π' πάιναν ηύρανι έναν πούχι νιά γίδα. «Δε μ' δίνς του μαντήλ' να σ' δώκου τ' γίδα,» τ' λέει. «Καλά στου δίνου» είπ' αυτός. Όμους, δε γύρσι πίσου κατ' του σπίτ' μόνου πάινι κουντά σ' αφνούς. Χάϊ, σια πέρα, χάϊ σια πέρα. Ηύραν άλλουνι ένα πούχι νιά γιλάδα. «Δε μ' δίνς καϋμέν' αυτήν τ' γίδα να σ' δώσου τ' γιλάδα,» τ' λέει: Έδουκι τ' γίδα πήρι τ' γιλάδα. Πάλε δε γύρσι πίσου κατ' του σπίτ, πάινι κουντά σ' αφνούς. Χάϊ σια πέρα, χάϊ σια πέρα βρίσκνι ένανι πούχι ένα σκιάδ. «Δε μ' δίνς αυτήν τ' γιλάδα, τ' λέει, να σ' δώκου του σκιάδ;» Ν' έδουκι τ' γιλάδα, πήρι του σκιάδ'. Πάει πάλ' κουντά σ' αφνούς. Πήγαν ικείν' ψώνσανι, έφκειασαν τα φουρτώματά τς, πέντι μλάρια φόρτουσαν, χαστρεύτκνι, γύρσαν πίσου.

Στου δρόμου π' όρκουνταν ήταν ένα πουτάμ'. Σν' άκρ' στου πουτάμ' ξιφόρτουσαν, κάτσανι να φάνι λίγου ψουμί, να πιράσ' λίγ' ώρα μαθέ, να ξαπουστάσινι. Φάγανι καλά, πήγανι να πάρνι νιρό απ' του πουτάμ'. Είχανι τσίτσις αυτοίν, πήρανι νιρό. Αυτός δεν είχι τίπουτας να πάρ' νιρό, πήγι κι αυτός έσκψι στου πουτάμ' να

πγή μ' ούλου του σιάδ', το 'πισι του σκιάδ μεσ' του πουτάμ, κι του πήρι του πουτάμ'. Τ' λέν αυτοίνοι τότε:

- Μουρέ, παλαβός είσι ντιπ, χαντακουμένοι; τ' λένι. Πήρις τ' γίδα δε γύρσις πίσου, πήρις τ' γιλάδα δε γύρσις πίσου. Πάει κι του σκιάδ'. Θα σι σκουτώσ' η γυναίκα σ', τ' λένι.

- Ποιος του λέει, δε μι μαλλών' ντι η γυναίκα μ' ιμένα, τσ' λέει.

- Σ' έφαϊ του φειδ', τ' λένι, θα σι σκουτώσ'.

- Δε μι μαλλών', τσ' λέει, δε μι μαλλών' ντιπ.

- Βάνουμι στοίχμα, σιγουρτό στοίχμα, αν κι μι μαλλώσ', λέει, ιγώ δε θέλου να 'χου γυναίκα, πάρτι τιν σεις να τν' έχιτι περέτρια σπít' σας, τσ' λέει. Μαν δε μι μαλλώσ', λέει, θα σας πάρου τα μλάρια φουρτουμένα, μ' όλις τσ'πραμάτεις, τσ' είπι.

- Σιγουρτό στοίχμα, λένι κι αυτοίν.

Αυτοίν οι μαύροι, τόσα πο 'φκειασι, δεν έλιγαν μαθέ να μην τουν μαλλώσ'.

Ξικνήσανι. Πάνι ως κεί που δε φαίνουνταν απ' τ' χώρα κι άμα κουντουζύγουσι κι φαίνουνταν, τουν πήραν κι τουν έβαναν ανάμισα στα χαράμια για να τουν πάν' ουμπρουστά τς' κι να τσ' πουν ό,τ' θα τσ' πουν κι να μη φαίνιτι αυτός. Έρκουνταν αυτοίν, βγήκι κι αυτή κι αγνάντιβι. Δεν τον ήγλιπι πθινά.

- Καλά, λέει, τι έπαθι ου δκόσ' μ' ου άνθρουπους; Σεις αντάμα πήγατι, τι έπαθι;

- Τι τουν θέλς' κακουμοίρα τέγγιους σχαμένους πούνι;

- Καλά, πώς τι τουν θέλου; Ιγώ τουν πήρα να ζήσουμι, τι θα πη τι τουν θέλου; Δε μι λέτι τι έπαθι;

- Μουρί δεν έπαθι τίπουτα, τσ' λένι, μα του 'δουκις του μαντήλ' να του πλησ' να πάρ' τίπουτα. Στου δρόμου που πάϊναμι, λένι, ηύραμι ένανι πούχι νιά γίδα, τούπι, δε μ' δίνς του μαντήλ' να παρσ' τ' γίδα; Έδουκι του μαντήλ', πήρι τ' γίδα.

- Καλά έκαμι, λέει αυτήν, τι ν' έκαμι τ' γίδα;

- Χα παρέκ, χα παρέκ είδαμ' ένανι πούχι νιά γιλάδα κι τ' λέει: «δε μ' δίνς τ' γίδα να σδώσου τ' γιλάδα;» Ν' έδουκι τ' γίδα πήρι τν' γιλάδα.

- Καλά έκανι, λέει αυτήν.

- Χα παρέκ, χα παρέκ ηύραμι ένανι πούχι ένα σκιάδ'. Χάλιπι τ' γιλάδα αυτός κι του 'δουκι του σκιάδ'.

- Αμ καλά έκαμι ου κακότχους είπ' αυτήν. Ας πήρι του σκιάδ'. Δλεύ' στουν κάμπου κι μι φλάει να μη μείνου μαγκούφα, λέει αυτήνη.

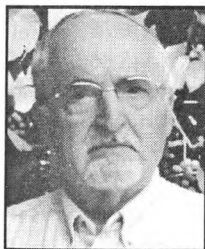
- Μ' ύστιρα πάει κι του σκιάδ', λένι. Ξιφουρτώσαμι να φάμι κουντά σ' ένα πουτάμ. Ημείς είχαμι τσίτσις κι πήραμι νιρό απ' του πουτάμ'. Έπγιασι κι αυτός να πγή μ' όλου του σκιάδ' κι τούπισι στου πουτάμ'.

- Α, λέει αυτήνη, δεν φταίει αυτός φταίου ιγώ π' δεν το 'βαλα στ ν' τρουβά τ' παγούρ, λέει.

Σαν τ' αϊκσι αυτά ξισκιάσκι ου άντρας τσ' κι λέει: Αχ, σαν είνι έτσ'. Δεν ήθιλα άλλου, μον' άνξι τσ' πόρτις να τα βάλου ούλα μέσα, κι τήραξι τι φόριμα θελς να κόψς», τσ' λέει.

Αυτήν τότε τα πήρι κι τα πέντι μπλάρια φουρτουμένα μέσα κ' έζσαν καλά κι μεις καλύτερα.-

Γράφει ο Γιώργος Σταυράκης

Έγκυρες εκθέσεις της ελληνικής στατιστικής αρχής καταγράφουν τη συνεχιζόμενη συρρίκνωση της οικονομίας και την αύξηση της ανεργίας στο πρωτόγνωρο ποσοστό του 28% τον Οκτώβριο του 2012. Δηλαδή, περισσότερο από 1,3 εκατ. άνεργοι από τους οποίους ένα ποσοστό πάνω από 50% είναι νέοι κάτω των 35 ετών, οι περισσότεροι πτυχιούχοι.

Αυτή η πραγματικότητα είναι άκρως απογοητευτική και προδιγράφει, επεικώς, ένα ζοφερό μέλλον. Ξένοι ειδικοί στον τομέα των οικονομικών και της εργασίας μιλούν ότι θα χρειαστούν τουλάχιστο 15 με 20 χρόνια για να επανέλθει ο δείκτης της ανεργίας σε ένα μέσο όρο 7%, ποσοστό που φαίνεται κοινωνικά αποδεκτό. Αυτό το μεσοδιάστημα είναι πολύ μεγάλο για τις αντοχές της κοινωνίας μας και θα πρέπει ίσως να ανησυχούμε για τον κίνδυνο να διαρραγεί η κοινωνική συνοχή.

Δυστυχώς, από τα πράγματα φαίνεται πως οδεύουμε για μια ακόμη γενιά χαμένων νέων Ελλήνων. Άλλωστε, ας σημειώσουμε εδώ, το πικρό ρεφρέν πως «η Ελλάδα ξέρει καλά πώς να τρώει τα παιδιά της». Μια νέα έξοδος από τη χώρα θα είναι ο τέταρτος κύκλος των χαμένων Ελλήνων, με πρώτο τη μαζική μετανάστευση στις Η.Π.Α. λόγω της σταφιδικής κρίσης το 1896-1900. Τότε έφυγαν πολλές δεκάδες χιλιάδες ανειδίκευτοι εργάτες για να κάνουν τις πιο σκληρές δουλειές στην αναπτυσσόμενη τότε βιομηχανία της Αμερικής. Τώρα επικρέμαται ο κίνδυνος να έχουμε μια νέα έξοδο από τη χώρα από νέους πτυχιούχους αυτή τη φορά.

Μετά το 1896 και κατά τη διάρκεια του Α' Π.Π. και της Μικρασιατικής καταστροφής το 1922 ένα δεύτερο κύμα μετανάστευσης πήρε δραματικές διαστάσεις και πάλι νέων Ελλήνων, κυρίως για τις Η.Π.Α. Η μεγαλύτερη αιμορραγία, ωστόσο, σημειώθηκε αμέσως μετά τον Β' Π.Π. και τον παρανοϊκό εμφύλιο που ακολούθησε. Τότε άρχισε ο τρίτος και μεγαλύτερος κύκλος μετανάστευσης στη νεότερη ιστορία του ελληνισμού. Στις δεκαετίες 1940, '50 και '60 χιλιάδες Έλληνες άφησαν τη φτώχη και διχασμένη Ελλάδα για να μεταναστεύσουν στην Γερμανία, την Αυστραλία, τον Καναδά, τις Η.Π.Α. και αλλού. Μέσα σε τριάντα χρόνια (1940-1970), 2,8 εκατομμύρια Έλληνες έγιναν μετανάστες. Πήραν τα μάτια τους και έφυγαν κλείνοντας στις αποσκευές τους μια γλυκιά-πικρή ανάμνηση από μια πατρίδα που «διώχνει» τα παιδιά της.

Σήμερα (2013), το ένα τρίτο ημών των Ελλήνων, ναι καλά διαβάσατε, το 1/3 ζει και προοδεύει εκτός συνόρων, στην ελληνική διασπορά. Χιλιάδες Έλληνες βλέπουν μια πατρίδα σε τροχιά βαθιάς παρακμής και αυτό τους πληγώνει και τους αποτρέπει από κάθε σκέψη παλιννόστησης. Πώς να έρθουν και να κάνουν επενδύσεις σε μια χώρα που κάθε λίγους μήνες αλλάζει το φορολογικό σύστημα, όπου η μια κυβέρνηση διαδέχεται την άλλη μέσα στον ίδιο χρόνο, όπου η εθνική πατριωτική κουλτούρα για συναίνεση είναι ξένος τόπος για τους πολιτικούς και όχι λιγότερο για τους πολίτες. Αν συνυπολογίσουμε και το δημογραφικό πρόβλημα, μαζί με την έξοδο από τη χώρα νέων Ελλήνων, δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να αντιληφθεί ότι η χώρα βρίσκεται και πάλι σε πορεία ιστορικού μαρasmus. Η ανεργία των νέων παιδιών μοιάζει με ωρολογιακή βόμβα με απρόβλεπτες συνέπειες για τη συνοχή του συνόλου του κοινωνικού σώματος. Αν η οικονομία και το πολιτικό σύστημα δεν καταφέρουν

να ανακάμψουν μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, π.χ. σε 2-3 χρόνια, ένα τέταρτο κύμα εξόδου νέων ανθρώπων από τη χώρα βρίσκεται προ των πυλών.

Πολιτικοί όλων των κομμάτων της Ελλάδας απογοήτευσαν τον κόσμο επί σειρά δεκαετιών ωσάν οι ίδιοι να μην ήταν Έλληνες. Ηγήθηκαν ένα σάπιο και αναποτελεσματικό δημόσιο τομέα, συχνά στελεχωμένου με φίλους και κομματική πελατεία. Και πάνω από όλα αυτά κυριαρχούσε ο αμοραλισμός, ο αριθμισμός, ο νεποτισμός, γνωρίσματα που δεν περιποιούν τιμή σε ένα λαό που επαιρείται για τον πολιτισμό του.

Τώρα, με χιλιάδες νέους που βλέπουν τα όνειρά τους ανεκπλήρωτα, ας προσέξουν οι πατέρες του έθνους να προλάβουν τον Μινώταυρο ενός νέου μαζικού ξενιτεμού.

Οι τρεις επιθυμίες του Μέγα Αλέξανδρου

Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος βρισκόταν στα πρόθυρα του θανάτου του, κάλεσε τους στρατηγούς του και τους κοινοποίησε τις τρεις τελευταίες επιθυμίες του, που ήταν οι εξής:

1. Να μεταφερθεί το φέρετρό του στους ώμους των καλύτερων γιατρών της εποχής.

2. Οι θησαυροί του (ασήμι, χρυσάφι, πολύτιμοι λίθοι) να σκορπιστούν σε όλη τη διαδρομή μέχρι τον τάφο του.

3. Τα χέρια του να λικνίζονται στον αέρα, έξω από το φέρετρο, σε θέα όλων Ένας από τους στρατηγούς, έκπληκτος από τις ασυνήθιστες επιθυμίες, ρώτησε τον Αλέξανδρο γιατί είχε αυτές τις επιθυμίες. Και ο Αλέξανδρος απάντησε:

1. Θέλω οι πιο διαπρεπείς γιατροί να σηκώσουν το φέρετρό μου, για να φανεί ότι ούτε εκείνοι έχουν τη δύναμη να αντισταθούν στον θάνατο.

2. Θέλω τους θησαυρούς μου σκορπισμένους στο έδαφος για να μπορούν όλοι να βλέπουν ότι τα αγαθά που αποκτούμε στη ζωή, παραμένουν εδώ!

3. Θέλω τα χέρια μου να αιωρούνται στον αέρα, για να μπορούν οι άνθρωποι να βλέπουν ότι ερχόμαστε με τα χέρια άδεια και με τα χέρια άδεια φεύγουμε, όταν τελειώσει για εμάς ο πιο πολύτιμος θησαυρός που είναι ο χρόνος!

Πράγματι, ο ΧΡΟΝΟΣ είναι ο πιο πολύτιμος θησαυρός μας και είναι περιορισμένος. Μπορούμε να αποκτήσουμε χρήμα και δόξα αλλά όχι περισσότερο χρόνο!

Αγγ. Στ.

Έρωτος και Ρέντη γωνία

του Κώστα Τριανταφύλλη

Συνέχεια από προηγούμενο

» «Εάν φταίει κάποιος για ό,τι έχει συμβεί σ' εσάς και σ' εμένα, αυτός είμαι εγώ. Η μοίρα μου έπαιξε άσχημο παιχνίδι, δε βρίσκω το παραμικρό ψεγάδι σε κανέναν σας. Απ' τη στιγμή που ο νόμος με θεωρεί πεθαμένο, είχες το δικαίωμα να κάνεις ό,τι ήθελες. Το ξέρω ότι πουλήσατε κάποια ακίνητα, τ' αυτοκίνητα και ότι πήρατε τα χρήματα που σας άφησα απ' την τράπεζα. Φαντάζομαι πως δεν τα φάγατε, μ' αυτά μπορούσατε να ζήσετε όλη σας τη ζωή».

» Τσιμουδιά, που λες, απ' όλους.

» «Ο άνδρας σου» λέω στην πρώην γυναίκα μου, «φαίνεται αξιόλογος άνθρωπος και ποτέ δεν πρόκειται να μπω ανάμεσά σας. Θέλω να σε βοηθήσω, Βάγια, όσο μπορώ, να ζήσεις μ' αυτόν τον άνθρωπο όσο καλύτερα γίνεται. Εγώ δε ζητάω τίποτα από εσάς, παρά μόνο να με βοηθήσετε με το λόγο σας, με τον τρόπο σας, να αποκαταστήσω τα παιδιά μου».

» Δεν μιλάει κανένας. Με κοιτάνε περιεργα, σαν να 'μουν ακόμα πεθαμένος. Υπογιάστηκα μη φοβούνται ότι θα τους ζητήσω πίσω τα χρήματα που εισέπραξαν, γι' αυτό έγινα πιο σαφής: «Όταν λέω ότι δε ζητάω τίποτα από εσάς, σφραγώς εννοώ ότι δε ζητάω μερίδιο απ' την περιουσία που πουλήσατε».

» Ανάσανε ο Πέτρος, δηλαδή ο άνδρας της γυναίκας μου, σηκώθηκε όρθιος και βηματίζοντας μου είπε: «Είσαι καλός άνθρωπος, μαρφέ Δημήτρη, γιατί να σε τιμωρήσει έτσι ο Θεός; Τι μπλέξιμο ήταν αυτό... Που λες, ο μεγάλος σου γιος επέμενε να πουλήσει την περιουσία και ν' ασχοληθεί με τουριστικές επιχειρήσεις. Έτσι έκαμε, εγώ τον γνώρισα εδώ στο νησί, να κάνει μεγάλη ζωή. Ποιος είναι αυτός, ρε παιδιά;» Ρωτάω.

» «Ο γιος της χήρας, μαρφέ...»

» «Ποιας χήρας;»

» «Όχι ρε Πέτρο, μου λένε', 'της Βάγιας της κόρης του 'κολλημένου'».

» Γελάσαμε, αυτό ήταν το παρατσούκλι του πεθερού μου.

» «Μα αυτός τα σκορπάει τα λεφτά...»

» Τον πλησιάζω και του είπα πέντε κουβέντες. Τίποτα. Πλησιάζω τη Βάγια και της πρότεινα να πιούμε παρέα έναν καφέ, της είπα ότι βουίζει το νησί απ' τα καμώματα του παιδιού. «Πρέπει να τον μαζέψεις», της λέω. «Είναι κρίμα, κλεμμένα τα 'χε ο μακαρίτης; («Έτσι δε σου είπα ρε Βάγια;»)

» «Άχ, Πέτρο', μου λέει, 'αυτός πάει στο διάολο, δε μαζεύεται με τίποτα'».

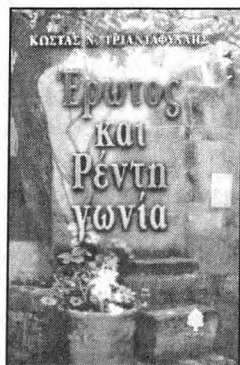
» Τον κάλεσα μια μέρα και του λέω: «Έλα, βρε παιδάκι μου, εδώ, μη σκορπάς τον ιδρώτα του πατέρα σου».

» «Δεν τ'α χαλάω στον αέρα', μ' απαντάει, 'κάνω γνωριμίες'».

» «Βρε πουλιέται το ξενοδοχείο Ακτή' του λέω, 'σε καλή τιμή, πάρτε το να ζήσετε' Τίποτα αυτός.

» Κάποια μέρα, ανακάλυψε η μάνα του ότι πήρε πενήντα πέντε εκατομμύρια, σχεδόν το σύνολο των χρημάτων κι εξαφανίστηκε. Τον μάθαμε αργότερα στην Κέρκυρα, παντρεμένο. Λεπτομέρειες μη μας ζητήσεις, δεν ξέρουμε.

» «Εγώ συνέχισα να συναντιέμαι με τη Βάγια, ώσπου καταλήξαμε να παντρευτούμε. Το ξενοδοχείο 'Ακτή' που βλέπεις,

το αγοράσαμε. Βάλαμε αυτά που άφησε ο γιος σου και τα υπόλοιπα δάνειο. Δόξα τω Θεώ, καλά πάμε, το καλοκαίρι βοηθάνε και τα παιδιά, σε τέσσερα χρόνια πρέπει να ξεχρεώσουμε’.

» ‘Δηλαδή πόσα χρήματα πουλήσατε μια τέτοια περιουσία, βρε Βάγια’, ρωτάω.

» ‘Τόσα περίπου, όσα λέει ο Πέτρος’ μ’ απαντάει.

» ‘Μα εσείς τα χαρίσατε, ρε παιδιά’

» Τσιμουδιά.

» ‘Κατάλαβα. Δηλαδή κι αυτά τα βούτηξε ο μεγάλος και μην τον είδατε, ε; Απ’ ό,τι καταλαβαίνω, ευτυχώς που βρέθηκε ο Πέτρος και σας μάζεψε, διαφορετικά; Τόσα χρόνια στο τρελάδικο, τέτοια πράγματα δεν είδα. Μπορεί δηλαδή κι ο μεγάλος να ’ναι πορτιέρης ή γκαρσόνι στην Κέρκυρα;’

» ‘Μμμ, με τα μυαλά που κουβαλούσε, πράγματι μπορεί να ’ναι απένταρος’.

» Κοίτα τι κακός που είναι ο κόσμος. Δε χρωστάς καλό. Δηλητήριο έβγαξε το στόμα του κουνιάδου μου για το νέο γαμπρό του, τον Πέτρο. Αυτός είναι χρυσός άνθρωπος, πολύ τον εκτίμησα.

» ‘Με τι ασχολείσαι αγόρι μου;’ Λέω στο μεσαίο γιο μου, που παρακολουθούσε σαν ν’κανε αγγαρεία. Χαζογέλασε.

» ‘Τι να κάνω, περιμένω να φύγω για στρατιώτης, μέχρι τότε βοηθάω εδώ τον Πέτρο’.

» ‘Εσύ, Πάνο μου, σχολείο, ε;’

» ‘Ναι, μπαμπά’.

» Στενοχωρήθηκα πολύ μ’ εκείνα που άκουσα, αν και δεν περίμενα να ακούσω ευχάριστα πράγματα. Όλοι περιμένανε να δούνε πως θ’ αντιδράσω.

» ‘Λοιπόν’, λέω, ‘ο Γιαννάκης, δηλαδή ο μεσαίος κι ο Πάνος, ο μικρός, να ’ρθουνε μαζί μου στην Αθήνα’.

» ‘Όχι, όχι, όχι’ μου απάντησαν κι οι δυο μ’ ένα στόμα.

» ‘Εγώ δεν φεύγω από τη Μύκονο’, μου λέει ο Γιάννης, ‘και όταν απολυθώ

από το στρατό, εδώ θα ξανάρθω, μ’ αρέσει εδώ’.

» Και τι θα κάνεις, βρε Γιάννη, όταν μεγαλώσεις;»

» ‘Εδώ στο ξενοδοχείο, με τον Πέτρο και τη μαμά’.

» ‘Εσύ, Πάνο μου, γιατί δεν έρχεσαι μαζί μου;’ Δε μιλάει το μικρό.

» Μ’ έπιασε το παράπονο, έκλαψα. Αλλιώς περίμενα να δεχτούν την πρότασή μου τα παιδιά.

» ‘Μπαμπά, έχω ένα σχέδιο’, λέει ο πιτσιρικάς. Τι πιτσιρικός δηλαδή, δυο μέτρα άνδρας, αλλά έτσι μ’ άρεσε εμένα να τον λέω. ‘Τι, αγόρι μου;’

» ‘Εγώ λέω να μείνουμε όλοι εδώ. Να δουλέψεις κι εσύ στο ξενοδοχείο. Να τελειώσω κι εγώ το σχολείο και να είμαστε όλοι μαζί’.

» Μπήκα στο νόημα. Τα παιδιά είχαν βρει ένα δρόμο. Τα δικά μου βάσανα τ’ άφηναν αδιάφορα. Η γυναίκα μου είχε βρει τον άνδρα της. Εγώ σίγουρα ενοχλούσα, ούτε ο Πέτρος ούτε η Βάγια έδειχναν να συμφωνούν με την ιδέα του μικρού να ζήσουμε όλοι μαζί. Κι εδώ που τα λέμε, δίκιο είχαν. Ας είναι, είπα, αρκεί που είναι καλά. Μπορεί με το χρόνο ν’ αλλάξουν τα πράγματα. Ήτανε πολύ αργά κι ο Πέτρος μου πρότεινε να περάσω για ύπνο και να συνεχίσουμε την επόμενη μέρα την κουβέντα μας. Με πέρασαν σ’ ένα από τα’ άδεια δωμάτια του ξενοδοχείου. Ήμουνα πολύ κουρασμένος, κοιμήθηκα πολλές ώρες, σχεδόν μέχρι το μεσημέρι της επόμενης ημέρας. Όταν ξύπνησα, με περίμεναν στο ίδιο σαλόνι ο Πέτρος και η Βάγια.

» ‘Πιες τον καφέ σου και να σου δείξουμε το ξενοδοχείο,’ μου λένε με καμάρι. ‘Ήταν μια πρώτης τάξεως αγορά, είμαστε τυχεροί’.

» ‘Αυτό νομίζω πως ήταν του Δαμάσκου;’ Τον ρωτάω.

» ‘Ναι, ναι, του Δαμάσκου ήταν, πέθα-

νε ο φουκαράς, μου απαντάει.

» 'Μα είχε παιδιά, νομίζω.'

» 'Τέτοια παιδιά βράσ' τα, δεν περιμέναν ούτε να σαραντίσει ο μακαρίτης κι αρχίσανε τη φαγωμάρα. Όταν λείπει ο γάτος...'

» Όταν ο Πέτρος μού έλεγε για το Δαμάσκο και τα λοιπά, η Βάγια μάταια του έκανε με τρόπο νοήματα ν' αλλάξει κουβέντα, γιατί αυτά που 'λεγε για τα παιδιά τ' αλλουνού ταίριαζαν με τα δικά της καμώματα.

» 'Έχει ογδόντα τέσσερα δωμάτια.'

» 'Το βλέπω, είναι μεγάλο. Το θυμάμαι, που το 'χτιζε ο μακαρίτης. Δραστήριος άνθρωπος.'

» Όσο αυτός έλεγε τα δικά του, εγώ σκεφτόμουν πως για να το αγοράσουνε ξεκάνανε ό,τι είχα και δεν είχα. Δεν κρατήθηκα.

» 'Καλά, ρε παιδιά', τους λέω, 'ολόκληρη περιουσία, πενήντα πέντε εκατομμύρια έπιασε; Εγώ θυμάμαι πως για τα οικοπέδα που 'χα στα Κάτω Πατήσια μου δίνανε δεκαοχτώ εκατομμύρια δραχμές. Αλήθεια, πόσο πουλήσατε εκείνη την οικοδομή, την άλλη, το κτήμα στο Τατόι: Το άλλο; Το άλλο;'

» Παγώσανε, κοιτούσανε ο ένας τον άλλον.

» 'Ο Πέτρος τα κανόνιζε αυτά,' μουρμούρισε η πρώτη κυρία μου.

» 'Τι εγώ, βρε Βάγια; Εγώ υπέγραφα ή εσείς;'

» 'Ε...ναι, αλλά εσύ συμφωνούσες'.

» Κατάλαβα. Με πιάσανε οι διάλογοι. 'Τελικά, τι άφησες απούλητο, χριστιανή μου; Τη ρωτάω.

» 'Το σπίτι.'

» Ποιο σπίτι;

» 'Το σπίτι στο Χολαργό'

» 'Πώς τα' αφήσατε αυτό; Μπράβο!'

» 'Ε...δεν ήθελαν τα παιδιά'

» Να κι ένα καλό!

» Τους παράτησα και βημάτιζα μόνος

μου στην αυλή, Εκείνοι μαζεύτηκαν πάλι μέσα. Μάλλον είχε δικιο ο κουνιάδος μου, θα 'ταν μαφία ο τύπος. Αυτός τα 'φαγε όλα, σκέφτηκα. Δεν ήξερα τι να κάνω. Έγινα θηρίο. Αν είναι έτσι, τα παιδιά μου θα καταστραφούν, τι να κάνω; Ο μεσαίος κοιμόταν ακόμα, ο μικρός στο σχολείο. Αυτό είναι. Θα τους χαιρετίσω και θα φύγω. Έτσι έκαμα, πήγα στο δωμάτιο του παιδιού, πέφτω δίπλα του και του είπα:

» 'Γιάννη, εγώ θα φύγω, θα ξανάρθω όμως. Πρόσεχε, πρόσεχε τα πράγματα είναι δύσκολα'.

» 'Μμμμ' και ξανά 'μμμμ'. Θα φύγεις; Άντε γεια!'

» 'Γιάννη, ξύπνα'

» Ανασηκώθηκε, κάθισε στο κρεβάτι και προσπαθούσε με το ζόρι να κρατήσει τα μάτια του ανοιχτά. Τον αγκάλιασα και του λέω:

» 'Την άλλη φορά που θα ξανάρθω, να είσαι έτοιμος να με ακολουθήσεις, τα' ακούς;'

» 'Τι να κάμω μαζί σου; Εσύ είσαι απένταρος. Όλη τη νύχτα αυτά σκεφτόμουνα.'

» Κι εδώ τι θα κάμεις, ρε Γιάννη;

» 'Δεν ξέρω, αυτά που σκέφτεσαι τώρα ας τα σκεφτόσουν όταν έφευγες απ' το σπίτι με τις γκόμενες'.

» Η τελευταία φράση του μεσαίου μου παιδιού, του Γιάννη, ήταν μια μαχαιριά στην καρδιά μου.

» 'Αυτά θα τα κουβεντιάσουμε, παιδί μου, του απαντάω. 'Εάν δεν θέλεις να 'ρθεις μαζί μου τώρα, την άλλη φορά να το κάνεις οπωσδήποτε.'

» Δεν μου απάντησε, έπεσε στο κρεβάτι και κουκουλώθηκε με την κουβέρτα.

» Αν είχα λεφτά, θα 'ρχόσουν, ρε Γιάννη; Τον ρώτησα. Πουθενά απάντηση. Τι έφταιγε κι' αυτό...

Συνεχίζεται

Ιστορικές Μηνίμες & Προσωπικές Αναμνήσεις

Συνέχεια από προηγούμενο

Εγώ με τον Κώστα Ποτήρα στον Άη-Σώστη, μόλις είδαμε κάποια κίνηση στο χωριό Καρύτσα, γυρίσαμε τρέχοντας στο χωριό για να ειδοποιήσουμε τους χωριανούς που ήταν ακόμα εκεί, ότι οι Ιταλοί ξανάρχονται. Ήταν και πολλοί απ' αυτούς και προπαντός γυναίκες, που δεν θα 'φευγαν αποφασισμένες να γλιτώσουν τα σπίτια τους. Εμείς, πηγαίνοντας από σπίτι σε σπίτι σε μια ώρα περίπου που μείναμε στο χωριό, πίναμε και από κάνα ποτήρι κρασί και επόμενο ήταν να μισοζαλιστούμε. Φύγαμε από το χωριό όταν υπολογίσαμε ότι οι Ιταλοί φθάσανε στον Άγιο Σώστη. Βαδίσαμε προς τους μύλους του χωριού και όταν φθάσαμε στον μύλο του Γιώτα, τι σοφιστήκαμε οι αθεόφοβοι; Αλλά, όπως είπαμε, παρά την τραγικότητα της κατάστασης, εμείς βρισκόμασταν σε κατάσταση μισοευθυμίας. Όταν είδαμε ότι μέσα στο μύλο ήταν χωριανοί, αποφασίσαμε να τους τρομάξουμε παριστάνοντας τους Ιταλούς. Ομολογώ ότι αυτό ήταν ανεπίτρεπτο και πρόστυχο από μέρους μας στην κατάσταση που βρίσκονταν οι χωριανοί και το χωριό. Το μόνο ελαφρυντικό που βρισκόω για δικαιολογία είναι η κρασοκατάνυξη, το μεθύσι που είχαμε. Αρχίσαμε να μιλάμε έξω από την πόρτα του μύλου μεταξύ μας. Εγώ, με τα λίγα ισπανικά, εβραϊκά που ήξερα από τη Θεσσαλονίκη, συμβούλεψα και τον Ποτήρα να λέει «No» και «Si» και χτυπώντας την πόρτα λέω «βία πόρτα» και άλλα κουτσά. Οι άνθρωποι, που ήταν μέσα και που τους βλέπαμε από τις χαραμάδες που είχε η παλιόπορτα του μύλου, μαρμάρωσαν από το φόβο τους. Για μια στιγμή έμειναν ακίνητοι. Ύστερα ο Κώστας Γιώτας άρχισε να χαλάει τον τοίχο του μύλου για ν' ανοί-

ξει τρύπα να φύγει. Εμείς λέγαμε ακόμα τα ιταλικά μας, αλλά σε μια στιγμή λογικευτήκαμε και είδαμε τι κάναμε. Μέσα στο μύλο εκτός από τους Γιωταίους ήταν και ο Κολιός, ο Δημήτριος Παναγιώτου, που ήταν άρρωστος μαζί με τη γυναίκα του, την κόρη του και δυο, τρεις άλλοι.

Μετανοιωμένοι τα παρατήσαμε και φύγαμε. Χωρίσαμε με τον Ποτήρα. Εγώ αποφάσισα, μια που ήταν ξάστερο, να πάω στα Σελά στη θεία μου την Παρασκευή. Εκεί έμαθα ότι πέρασαν οι αντάρτες και βαδίζανε προς τον Αγαλιανό. Δεν έμεινα στα Σελά να ξημερώσει. Ξαναγύρισα, πολύ νύχτα ακόμα, κοντά στο χωριό στο ύψωμα Χελιμούδι. Από κει έβλεπα το χωριό πολύ καλά. Σ' αυτό ακούγονταν φωνές, κλάματα, παρ' όλη την προχωρημένη ώρα και τότε, κοντά στα ξημερώματα, άρχισε να λαμπαδιάζει ο τόπος στο χωριό. Παντού ακούγονταν φωνές και ουρλιαχτά των γυναικών που 'μειναν στο χωριό και αυτά ανακατώνονταν με τις φωνές χαράς και θριάμβου που κάνανε αυτοί οι κανίβαλοι, Ιταλοί.

Μου 'ρθε σα λιποθυμία, μια νάρκωση και ίσως και να κοιμήθηκα κιάλας από την υπερκόπωση και την υπερένταση που βρισκόμουνα. Όταν συνήλθα και κοίταξα προς το χωριό. Το βλέμμα μου πήγε πρώτα στο μέρος που ήταν το σπίτι μας και κει αντί για την

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΠ. ΔΕΡΜΑΤΑ

Ιστορικές Μηνίμες
&
Προσωπικές Αναμνήσεις

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1998

όμορφη στέγη μας με τα γαλλικά κεραμίδια, αντίκρισα μια μαύρη τρύπα που κάπνιζε ακόμα. Δεν ήθελα να το πιστέψω και όρμησα τροχάδην για το χωριό, μη υπολογίζοντας ότι μπορεί ακόμα να είναι Ιταλοί εκεί. Αλλά αυτοί ξεκουμπιστήκανε, φύγανε, αφήνοντας πίσω τους το ρημαγμένο χωριό, αλλά κυρίως τα ανθρώπινα θύματα που θα δούμε παρακάτω.

Μπαίνοντας στο χωριό για να φθάσω στο σπίτι μου, πέρασα από το δρόμο που ήταν ο παλιό σχολείο. Πολλά σπίτια καίγονταν και από τις δύο πλευρές του δρόμου και ακόμα κάπνιζαν. Φθάνοντας στο σπίτι μου αντίκρισα σκηνή τέτοιας φρίκης που και ο Χίτσκοκ ακόμα δεν θα μπορούσε να την σκηνοθετήσει. Η γριά η μανιά μου, η Κόντινα, ξεμαντύλωτη να τραβάει τα κάτασπρα μαλλιά της, πεσμένη στα γόνατα και να μου δείχνει και με τα δυο της χέρια το σπίτι και ακόμα να μου λέει: «Η Αθηνά Δημήτρη μου, η Αθηνά. Πάει η Αθηνά την κάψανε».

Τρεις γυναίκες, η Ματσούκο Κατερίνη, η Τσιγαρο-Δημήτρα και η Πολύζου Πηνελόπη κουβάλαγαν νερό από την πλατεία προσπαθώντας να σβήσουν το καταφύγιο που είχαμε φτιάξει από κάτω από την κουζίνα. Προχώρησα και κοίταξα μέσα και αυτό που είδα με άφησε άναυδο από φρίκη και οργή. Η θεία μου Αθηνά, το αγαθό αυτό πλάσμα που συμμετείχε στην ανατροφή μας με τη φροντίδα της μαζί με την θεία μου Παρασκευή και τη μανιά, όταν χάσαμε τη μάνα μας, τώρα ήτανε μαζεμένο ένα κουβαράκι κάρβουνο στη γωνία που κοιμότανε. Αντικρύζοντας αυτό παραλόγισα, τρελάθηκα και παίρνοντας τα τενεκέδια από τις γυναίκες τους πέταξα και αυτούς απάνω στο καταφύγιο που μόλις άρχισε να καίγεται και ίσως αν τις άφηνε να το γλύπωνα. Εκείνη τη στιγμή δεν ήθελα τίποτα.

Έφυγα έξαλλος τον ανήφορο. Προτού συνεχίσω τα δραματικά γεγονότα

αυτής της μέρας θα πω δυο λόγια για το καταφύγιο και την αρρώστια της θείας μου Αθηνάς. Όταν πήραν τους ομήρους οι Ιταλοί από το χωριό μας, όλοι οι χωριανοί περιμέναμε και άλλα γεγονότα. Επιδρομές των κατακτητών, λεηλασίες κ.λπ. και η φροντίδα μας ήταν να κρύψουμε τα υπάρχοντά μας, να τα γλυτώσουμε για να επιβιώσουμε. Είπαμε ότι από το μικρεμπόριο που έκανα είχα συγκεντρώσει πολλά τρόφιμα. Ακόμη η χρονιά στην παραγωγή μας ήταν πολύ καλή. Είχαμε αρκετή σοδιά από καλαμπόκια, φασόλια κ.λπ. Αρχίσαμε να σκάβουμε για το καταφύγιο το υπόγειο της κουζίνας να κουβαλάμε καδρόνια, τσίγκια. Ξεκρεμάσαμε τα καλαμπόκια που είχαμε αρμάθες και τα στουμπάγαμε για να ξεχωρίσουμε τον καρπό μέσα στην κουζίνα. Η Αθηνά όντας ευαίσθητη αλλά και χωρίς να μπορεί να προσαρμοστεί στην πραγματικότητα που ζούσαμε βλέποντας το φόβο, την αφύσικη προσπάθειά μας γι' αυτά που κάναμε έπαθε νευρικό κλονισμό, τρελάθηκε, γινότανε έξαλλη και επικίνδυνη. Προ παντός με τη μανιά με την οποία και τα έβαζε. Μας δημιουργήθηκε και αυτό το πρόβλημα. Τρομάξαμε να τη συνεφέρουμε με το καλό να μην κάνει αυτά τα πράγματα, αλλά είχε περιέλθει σε μια άλλη κατάσταση, της πλήρους αδράνειας και της περιορισμένης επαφής με το περιβάλλον.

Έτσι είχανε τα πράγματα και την ημέρα που βάλανε φωτιά οι Ιταλοί στο σπίτι, που είχε μείνει σ' αυτό η Αθηνά μαζί με τη γιαγιά όταν φύγαμε εμείς, πιθανόν να τους κακομίλησε και τη σπρώξανε μέσα. Αλλά το πιθανότερο είναι ότι μη κατανοώντας τι γίνεται να κατέφυγε στην αγκωνή της και κει να τη βρήκε η φωτιά και ο θάνατος που έκανε και μένα εκτός εαυτού και έφυγα τον ανήφορο προχωρώντας ανάμεσα στα καμένα σπίτια του μαχαλά μας που ακόμα κάπνιζαν. Το Κουτσικέικο, το Παντελεϊκό, της Πριοβόλως. Προχω-

ρώντας έφθασα στο σπίτι της θείας Λύμπος, την οποία βρήκα στην αυλή της έξαλλη αναμαλλιασμένη, να ρεκάζει δείχνοντάς μου με το ένα χέρι τα δύο σπίτια της που ακόμα κάπνιζαν. Σπίτι διώροφο και αχυρώνα τριώροφη. Παρ' όλα αυτά στο άλλο χέρι κρατούσε ένα κόκκαλο από πόδι από μεγάλο ζώο. Τώρα, από τι ήτανε αυτό από γελάδα, από γάιδαρο ποιος ξέρει. Αυτή μοιρολογούσε το σπίτι της αλλά έτρωγε και από αυτό. Όταν της είπα για το θάνατο της αδελφής της Αθηνάς, η απάντησή της ήταν: «Τι Αθηνάς... εδώ απάνω στις λόγγοβες σκοτώσανε όλους τους άντρες. Ολους τους Μικροχωρίτες». Άφησα τη θειά Λύμπω στο μοιρολόι της και έτρεξα να δω τι έγινε. Μόλις ανέβηκα στις Λόγγοβες ακούγονταν κλάματα και φωνές από γυναίκες και άντρες, που έρχονταν από την άλλη άκρη των χωραφιών. Πήγα εκεί και τι να δω: Στην Αλβανία μετά τις μάχες είχα δει πολλούς νεκρούς, αλλά έτσι μαζεμένους σκοτωμένους πρώτη φορά έβλεπα. Αυτό το τραγικό σκηνικό ήταν ως εξής: Στο χαράφι του Δημόπουλου του Αντρέα στην κορυφή μιάς πατωσιάς, στη γωνία που σχηματίζεται από τη Σούδα ήταν τα θύματα, οι εκτελεσμένοι. Άλλος μπρούμυτα, άλλος ανάσκελα, ένδεκα άνθρωποι, 9 Μεγαλοχωρίτες και δύο χωριανοί μας. Ο γέρο Τσιοτίνας και ο Φλέγκας ο Χρήστος. Από τους Μεγαλοχωρίτες γνώριζα το δάσκκλο, τον Καρυοφύλλη, που ήταν γαμπρός του δικού μας δασκάλου, του Γιωργάκη, και έρχονταν πολλές φορές στο χωριό. Αυτός ήταν πεσμένος ανάσκελα και τον βρήκε ο θάνατος με το

δεξί του χέρι ανεβασμένο σαν χαιρετισμό ή σα να είπε κάτι.

Οι γυναίκες και τα λίγα παιδιά από το Μεγάλο ήταν δίπλα στη Σούδα. Ρέκαζαν, φώναζαν, κλαίγανε, αλλά δεν πλησίαζαν στους νεκρούς. Εγώ πήγα εκεί που ήταν τα πτώματα και τους καλούσα να 'ρθουνε και αυτοί μου είπαν ότι στείλανε για χεράμια και για ενίσχυση. Κάποια ώρα ήρθαν και αυτά και τους βάλαμε μέσα και ξεκίνησε αυτή η τραγική πομπή, που την τραγικότητα και τη φρίκη της δεν θα την φανταζόταν να την περιγράψει αρχαίος τραγωδός, ούτε νεότερος σκηνοθέτης.

Τώρα από τους νεκρούς έλειπαν ο παπάς και ο ενωμοτάρχης. Γύρισα στο χωριό αλλά, στο πανδαιμόνιο που γινόταν από τους αλλόφρονες χωριανούς, δεν μπορούσα να πάρω καμιά πληροφορία. Αποφάσισα να πάω στο Ξηρόρεμα να βρω τον πατέρα και τη μητριά μου. Πήγα, τους είπα τα νέα για την τύχη του νοικοκυριού μας και των κόπων μας και για τον τραγικό θάνατο της Αθηνάς. Επίσης, για το δράμα με τα θύματα των κατακτητών και για τους αγνοούμενους παπα-Βαστάκη και ενωματάρχη. Λυπήθηκα γιατί ήμουνα εγώ εκείνος που τους πήρα τα συγχαρίκια και τους έφερα σε μια κατάσταση πλήρους απόγνωσης και προπαντός τον γέρο πατέρα μου, για τον τραγικό θάνατο της αδελφής του και που είδε όλους τους κόπους του, για τους οποίους θυσιάστηκε δουλεύοντας τόσα χρόνια στα ξένα, να γίνονται καπνός. Αυτά όμως έγιναν και ήταν γεγονότα αξεπέραστα.

Συνεχίζεται

Δημοσιεύσεις στο περιοδικό μας

Τα Μικροχωρίτικα Γράμματα ευχαρίστως φιλοξενούν προσωπικές ιστορίες, σχόλια, ενθυμήσεις συμπατριωτών ή ανακοινώσεις - γνωστοποιήσεις τοπικών φορέων, αρκεί να αποστέλλονται έγκαιρα στη διεύθυνση του περιοδικού μας (μέχρι τέλος Οκτωβρίου για το τεύχος Δεκεμβρίου ή μέχρι τέλος Απριλίου για το τεύχος Ιουνίου).

Στη στήλη αυτή παρουσιάζονται συνοπτικά βιβλία ή έντυπα που αποστέλλονται στην Αδελφότητα και αφορούν κυρίως τους Ευρυτάνες, την Ευρυτανία ή γενικότερα τη Ρούμελη

Γεωργίου Κ. Παπαδόπουλου: *Μάχη της Καλλιακούδας. Διχόνοιες Ελλήνων, 700 μαχητές, συμβολή της μάχης στον αγώνα του '21.* Αθήνα 2013

Στο βιβλίο του αυτό ο ομότιμος καθηγητής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, Γεώργιος Παπαδόπουλος,

ασχολείται με τη μάχη της Καλλιακούδας, στην οποία, ως γνωστόν, πολέμησαν πολλοί Ευρυτάνες και πρόγονοί μας. Μάς δίνει πολλές λεπτομέρειες για την ιστορική αυτή μάχη, όπου

δυστυχώς ηττήθηκαν οι Έλληνες (28 και 29 Αυγούστου 1829). Το θέμα αυτό ανέπτυξε ο κ. Παπαδόπουλος σε ομιλία του στην ετήσια εκδήλωση του Συλλόγου των Χωριών της Καλλιακούδας, στον τόπο της μάχης, όπου έχει στηθεί και σχετική αναμνηστική στήλη.

Ο κ. Παπαδόπουλος όμως δεν έμεινε μόνο στα γεγονότα της μάχης, προχώρησε σε μεγαλύτερη έρευνα και στο βιβλίο του μάς δίνει πολλές λεπτομέρειες και περιγραφές της μάχης και σε παράρτημα τα ονόματα 700 μαχητών, με τον τόπο προέλευσής τους. Εδώ σημειώνουμε τα ονόματα των Μικροχωριτών που έλαβαν μέρος στη μάχη αυτή και είναι: Δ. Γκέκας, Γ. Ζαχαρόπουλος, Ι. Ζορμπαλόπουλος, Δ. Κομπορόζος, Ν. Κυρίτσης, Αν. Μανίκας, Ν. Μητσόπουλος, Ι. Παπαδημητρίου, Ι. Πιστιόλης.

Είναι ένα ενδιαφέρον βιβλίο που φέρνει στο φως νέες πτυχές της ιστορίας της Ευρυτανίας.

Μιχάλη Σταφυλά: *Καλημέρα Λάρισα. Τα Χρονογραφήματα, Έκδοση Πανεργατικών Ένωσης*

Από τα χιλιάδες χρονογραφήματα που δημοσίευσε ο γνωστός Ευρυτάνας λογοτέχνης Μιχάλης Σταφυλάς στις Λαρισινές εφημερίδες «Ελευθερία» και

«Εθνικός Κήρυξ», επέλεξε 250 για να μας παρουσιάσει στον τόμο αυτό. Είναι όλα γραμμένα κατά την περίοδο της στρατιωτικής δικτατορίας, τότε που ο ίδιος και η γυναίκα του, ως δημόσιοι υπάλληλοι, υποχρεώθηκαν

να μετακινηθούν σε υπηρεσία του Υπ. Συγκοινωνιών που είχε έδρα στη Λάρισα.

Αν κρίνουμε από την πλούσια αυτή πνευματική παραγωγή στάθηκε τυχερή, όχι μόνο η Λάρισα αλλά και η δημοσιογραφία και λογοτεχνία με τα ευσύντοπα αυτά χρονογραφήματα απεικόνισης της καθημερινής ζωής, αντιπροσωπευτικά μιας εποχής με τις ωραίες και άσχημες πλευρές της.

Ο Μιχάλης Σταφυλάς πάντοτε μάς γοήτευε με την λογοτεχνική του γλώσσα, και το βιβλίο αυτό με τα εύστοχα αλλά και πολλά διαχρονικά χρονογραφήματά του, μάς προσφέρει μια νότα ευχάριστης ανάπαυλας από την μουντή καθημερινότητα των ημερών.

Γεωργίου Κ. Παπαδόπουλου: *Αγελαδοτροφία, με έμφαση στη διατροφή, Ελληνοεκδοτική.*

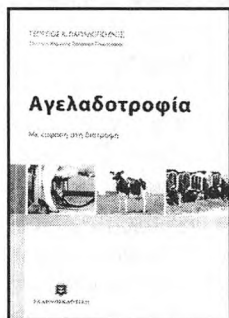
Ο Ευρυτάνας καθηγητής Γεώργιος Παπαδόπουλος, που είναι φανατικός φίλος του Μικρού Χωριού, κυ-

κλοφόρησε άλλη μια μελέτη του γύρω από την διατροφή αγροτικών ζώων. Αυτή τη φορά ασχολείται με την αγελαδοτροφία, ενώ μάς έδωσε πέρυσι παρόμοια μελέτη του που αφορούσε το πρόβατο.

Η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει ειδικότερα: Την εκτροφή των μοσχιδίων αναπαραγωγής, τη διαχείριση του αναπαραγωγικού κύκλου των

αγελάδων, τα μεταβολικά νοσήματα των αγελάδων, τη στρατηγική και την τεχνική της διατροφής των αγελάδων, την αλληλεπίδραση μεταξύ διατροφής και αναπαραγωγής, την επίδραση της διατροφής στην ποιότητα του γάλακτος, τη διατροφή παχυνόμενων μόσχων και την τεχνική εκτίμησης της βιωσιμότητας των αγελαδοτροφικών μονάδων.

Το βιβλίο αποτελεί χρήσιμο βοήθημα για τους Γεωπόνους, Κτηνοτρόφους, Τεχνολόγους Γεωπονίας, σπουδαστές Γεωτεχνικών Σχολών ή Τμημάτων, Παραγωγούς και κάθε ασχολούμενο με την αγελαδοτροφία.

Πάντα βγαίνει η αλήθεια!

Μια παρέα από τέσσερις φοιτητές αποφάσισαν να γιορτάσουν το Σαββατοκύριακο, μια και πήγαν καλά στις εξετάσεις τους σε ένα μάθημα. Άλλωστε το επόμενο μάθημα της Δευτέρας ήταν πολύ εύκολο και δεν χρειαζόταν διάβασμα. Πράγματι, νοίκιασαν ένα αυτοκίνητο και πέρασαν όντως υπέροχα.

Για κακή τους τύχη, όμως, αντί να ξυπνήσουν πρωί, πρωί τη Δευτέρα και να επιστρέψουν, για να είναι στην ώρα τους στις εξετάσεις, ξύπνησαν αργά το μεσημέρι και έχασαν τις εξετάσεις. Τι θα έκαναν τώρα με το μάθημα; Στο δρόμο της επιστροφής αποφάσισαν να πουν ένα ψέμα αλλά με αρκετή δόση αλήθειας για να γίνουν πιστευτοί. Και οι τέσσερις συμφώνησαν να πουν ότι πήγανε σε συγγενείς και ενώ ξεκίνησαν τη Δευτέρα πολύ πρωί να επιστρέψουν, τους έπιασε λάστιχο στο δρόμο, δεν είχανε ρεζέρβα. κ.λπ. κ.λπ. Έτσι κι έγινε!

Ο καθηγητής τούς άκουσε με προσοχή και επειδή ήταν καλοί φοιτητές, δέχτηκε να δώσουν μόνοι τους την Τρίτη το πρωί το μάθημα. Χαράς ευαγγέλια στην ομάδα. Την άλλη μέρα στις 9:00 πήγαν στο Πανεπιστήμιο να δώσουν τις εξετάσεις. Δεν υπήρχε, όμως, διαθέσιμη αίθουσα και έτσι ο καθηγητής τούς έβαλε σε τέσσερα ξεχωριστά γραφεία, τον καθένα μόνο του. Σε λίγο μοίρασε και τα θέματα. Ήταν μόνο δύο. Το πρώτο, που έπιασε μόνο 5 μονάδες στις 100, ήταν ένα πανεύκολο θέμα θεωρίας, που το ήξεραν νεράκι και κανείς τους δεν δυσκολεύτηκε να απαντήσει. Το δεύτερο όμως θέμα, που θα έπιασε τις υπόλοιπες 95 στις 100 μονάδες είχε μόνο μια ερώτηση: **Ποιο λάστιχο του αυτοκινήτου σας έσκασε;**

Δυστυχώς αυτό δεν το είχαν σκεφθεί ... Τους πρόδωσε το ψέμα τους.

Η στήλη αυτή φιλοξενεί κοινωνικά γεγονότα Μικροχωριτών, τα οποία γνωστοποιούνται έγκαιρα στη διεύθυνση του περιοδικού μας.

Γάμος

Την Κυριακή 26 Μαΐου 2013, σε μια εντυπωσιακή γαμήλια τελετή στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, χοροστατούντος του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ.κ. Νικολάου, συνοδεία πολλών ιερέων και την παρουσία πολλών προσκεκλημένων, έγινε η στέψη του Κώστα Ν. Αζακά και της Αρετής Κωστοπούλου.

Μετά το μυστήριο, στον περίβολο της εκκλησίας, προσφέρθηκαν γλυκά και ποτά σε όλους όσους παρευρέθηκαν στο γάμο.

Τους ευχόμαστε να 'ναι πάντα ευτυχισμένοι.

**Το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας
Περιήγηση στο χώρο και στο χρόνο**

**Ένα βιβλίο για τον κάθε επισκέπτη
ή φίλο του Μικρού Χωριού**

Πωλείται στο Μουσείο του Χωριού

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΕΧΝΟΥΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Μικροχωριτών ευχαριστεί όλους όσους εξοφλούν τις συνδρομές τους ή με χρηματικές δωρεές στηρίζουν το έργο της. Η συμβολή αυτή αποτελεί την κινητήρια δύναμη της Αδελφότητας, που λειτουργεί χάρη στην εθελοντική στράτευση των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 9/12/2012 έως 20/6/2013

Όνοματεπώνυμο	Συνδρομή	Ευρώ
Θάνου Αρ. Ιωάννα	2011-2012	40,00
Θάνος Αρ. Κωνσταντίνος 2011-2013	2011-2013	60,00
Κάλλης Γρηγόρης και Λαμπρινή	2013	\$50,00
Κάλλης Πάνος και Γλυκερία	2013	\$50,00
Κάλλης Κωνσταντίνος και Στεφανία	2013	\$50,00
Αθανασίου Αριστείδης	2013	20,00
Μπαμπανικολού-Κεράνη Ιωάννα	2013	50,00
Ξένου-Βερνάρδου Αλίκη	2013	20,00
Μανωλόπουλος Δημήτριος	2013	30,00
Νικολοπούλου Φανή	2013	20,00
Σταμούλης Κ. Φώτης	2013	20,00
Γιαννακοπούλου Βάσω	2013	20,00
Κεράνης Θανάσης και Χρυσούλα	2013	20,00
Κεράνης Γιάννης	2013	20,00
Κεράνης Δημήτρης	2013	20,00

Συνδρομές Εσωτερικού

Ευχαριστούμε τα μέλη μας για την τακτοποίηση των συνδρομών τους. Υπενθυμίζουμε, ότι οι συνδρομές μπορούν να στέλνονται με ταχυδρομική επιταγή. Για διευκόλυνση είσπραξης της επιταγής, παρακαλούμε η επιταγή να γράφεται στο όνομα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο επιλέγετε να τη στείλετε. Η απόδειξη είσπραξης εσωκλείεται στο αμέσως επόμενο τεύχος του περιοδικού *Μικροχωρίτικα Γράμματα*, στη σχετική στήλη του οποίου αναγράφεται και η συνδρομή σας.

Δωρεές εις μνήμη, που έχουν εισπραχθεί από 9/12/2012-20/6/2013

Οι δωρεές βοηθούν στη συντήρηση και λειτουργία του
Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του Μικρού Χωριού

Όνοματεπώνυμο	Ευρώ
Τριχιά- Κάλλη Λαμπρινή, στη μνήμη γονέων της Κων/νου και Σπυριδούλας Τριχιά	\$50,00
Κουτσιούκης Ι. Κώστας, για τους σκοπούς της Αδελφότητας Μικροχωριτών	\$290,00
Κομπορόζος Τηλέμαχος, στη μνήμη Χρυσούλας Γρατσούνη	100,00
Νικολοπούλου Φανή, στη μνήμη του συζύγου της Γιάννη Νικολόπουλου	50,00
Κουτσιούκης Αλέκος και Νίκη, στη μνήμη της μητρός τους Κατίνας Αντωνίου	100,00
Κουτσιούκης Αλέκος και Νίκη, στη μνήμη του θείου τους Παναγιώτη Ζωγράφου	50,00
Μπαζιώνη Ελένη, στη μνήμη της μητέρας της Μαρίας Καλαντζή-Τουλούπα	200,00
Βίγλα Μαρία, στη μνήμη του συζύγου της Κώστα Βίγλα	100,00

ΠΡΟΣΟΧΗ - Συνδρομές ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ενημερώνουμε τους Μικροχωρίτες του εξωτερικού ότι, λόγω της οικονομικής κρίσης, οι τράπεζες της Ελλάδας δεν δέχονται **κανένα** είδος επιταγής. Οι πληρωμές συνδρομών μπορούν να γίνονται με έμβασμα μέσω του **western union** στο όνομα ενός από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας.

Το Περιοδικό μας έχει κόστος
Για να συνεχίσει να εκδίδεται χρειάζεται τη συνδρομή σας.

Λόγω οικονομικής στενότητας, το Δ.Σ. της Αδελφότητας είναι υποχρεωμένο να διακόψει την αποστολή σε όσους δεν εξοφλούν την ετήσια συνδρομή τους.

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

Η μνημόνευση προσφιλών προσώπων στη στήλη αυτή γίνεται με φροντίδα των οικείων τους, αν το επιθυμούν, που θα πρέπει να στέλνουν στην διεύθυνση του περιοδικού μας ένα έτοιμο κείμενο ή τα απαραίτητα βιογραφικά στοιχεία και μια φωτογραφία.

Χρυσούλα Γρατσούνη

Έφυγε στις 9 Δεκεμβρίου 2012, σε ηλικία 75 ετών η αγαπημένη μας Χρυσούλα, αδελφή του γνωστού αείμνηστου στιχουργού Πυθαγόρα και κουνιάδα του συγγραφέα και Τηλέμαχου Κομπορόζου.

Γεννήθηκε στο Αγρίνιο και παντρεύτηκε τον Μικροχωρίτη Γιάννη Ν. Γρατσούνη το 1960. Δυστυχώς, ένας κεραυνός το καλοκαίρι του 1964 στάθηκε μοιραίος για τη ζωή του συζύγου της. Η Χρυσούλα αξιώθηκε να μεγαλώσει τα δυο παιδιά της, τον Νίκο και την Ιωάννα. Αυτά της χάρισαν εγγόνια, αγάπη και στοργή ως την τελευταία της πνοή.

Η ίδια αγάπησε πολύ το Μικρό Χωριό και τους ανθρώπους του. Έχτισε ένα όμορφο σπίτι όπου περνούσε πολλά καλοκαίρια μαζί με τα παιδιά της, συμμετέχοντας πάντα στη ζωή και στις εκδηλώσεις του χωριού.

Η Χρυσούλα ήταν μια θαυμάσια κυρία, μια υπέροχη μάνα και πάνω απ' όλα άνθρωπος της κοινωνικής δράσης και προσφοράς. Πρόσφερε απλόχερα την αγάπη της και ανταμείφθηκε με πολύ αγάπη από τον κόσμο του χωριού και απ' όλους όσους την γνώρισαν.

Τα τελευταία πέντε χρόνια την ταλαιπώρησε μια ανίατη αρρώστια, από την οποία και κατέληξε. Θα τη θυμόμαστε πάντα για το ήθος, την ευγένεια, την καλοσύνη και το εγκάρδιο χαμόγελό της.

Παναγιώτης Ζωγράφος (1922-2012)

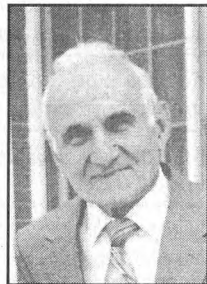
Γεννήθηκε στο πανέμορφο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας από τον Χρήστο Ζωγράφο και την Ευφροσύνη Καρδαρά εκ Δερματίου ορμωμένης.

Μετά την στρατιωτική του θητεία έζησε στην «πρωτεύουσα των προσφύγων», κατά τον Γιώργο Ιωάννου, την Θεσσαλονίκη μας, όπου μαζί με τον εξάδελφό του Αθανάσιο Καρδαρά συνεταιριζόμενοι διαιτηρούσαν παντοπωλείο, στη συμβολή των οδών Σωκράτους και Φιλίππου. Τροποποιηθέντος, όμως, του ρυμοτομικού σχεδίου της πόλεως και προς διάνοιξη νέας οδού, αναγκαστικά κατηργήθη το παντοπωλείο. Ο αείμνηστος Παναγιώτης Ζωγράφος νυμφεύεται την Ασπασία Παπαδοπούλου εξ 'ης αποκτούν δύο τέκνα, τον Χρήστο και τη Φρόσω. Στο πατρογονικό του κτήμα, στην Πυλαία Θεσσαλονίκης ανοίγει ορνιθοτροφείο. Στη συνέχεια, το 1970, ξενιτεύεται πανοικεί στην Αμερική, στο Norfolk της Virginia, όπου τα αδελφια της γυναίκος του, ήδη, διέμεναν. Εκεί ο δραστήριος, εργατικός πολυπράγμων Παναγιώτης άνοιξε Pizzeria.

Ειρήσθω εν παρόδω, οι νεώτεροι έλληνες κακώς καταφέρονται εναντίον των μεταναστών, συλλήβδην, που έρχονται στην Ελλάδα μας, αγνοώντας την ζώσα ιστορία του τόπου μας.

Στην Virginia δημιούργησε περιουσία και εγκλιματίστηκε στην ελληνική παροικία, όπως παλαιά στην Κωνσταντινούπολη ο πατέρας του Χρήστος Ζωγράφος με τον γαμβρό του Νίκο Καρδαρά.

Ο αείμνηστος Παναγιώτης ήταν πολυτεχνίτης, συνетός, πεπαιδευμένος, στοργικός οικογενειάρχης και πατέρας. Άνθρωπος μεγάλης υπομονής, φιλόπατρις και φιλόχριστος. Ως ο μοναδικός αδελφός βοηθούσε παντί τρόπω τις αδελφές

του αείμνηστες Κατίνα Αντωνίου, Βιργίνια Δημοπούλου και την εισέτι ζώσαν Μαριάνθη Τσιροπούλου. Αδυναμία του η Ελλάδα και το Μ. Χωριό. Έφυγε από αυτήν την ζωή πλήρης ημερών. Εκοιμήθη στην Αμερική στις 10 Δεκεμβρίου 2012.

Καλή ανάπαυση να του διδη ο Θεός και παρηγοριά στους οικειούς του. Εμείς οι εν Ελλάδι συγγενείς του, ευεργετηθέντες ποικιλοτρόπως και καθοδηγηθέντες πατρικά ευγνώμονα τον ευχαριστούμε προσευχόμενοι και ευχόμενοι Αιωνία Του η Μνήμη.

Παλαιόν όφλημα Χρ. Γ. Αντωνίου, Φιλολόγου

Κατίνα Πανώρη

Η Κατίνα Πανώρη έφυγε στις 17 Δεκεμβρίου του 2012 σε ηλικία 91 ετών.

Γεννημένη στη Λαμία πρωτοήρθε στο Μικρό Χωριό μαζί με την αείμνηστη συγχωριανή μας Φρόσω Φασουλή-Κομπορόζου στη δεκαετία του '70. Έκτοτε θεωρούσε τον εαυτό της ως Μικροχωρίτισσα και

ερχόταν κάθε καλοκαίρι μαζί με την Τίνη Παπακωνσταντίνου και τον Μάχο Κομπορόζο, που πάντα τούς θεωρούσε ως οικογένειά της.

Άφησε την τελευταία της πνοή στο σπίτι του Τηλέμαχου Κομπορόζου και κηδεύτηκε στη γενέτειρά της Λαμία. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τη σκεπάζει.

Αριστείδης Παπακωνσταντίνου

Ο Αριστείδης Παπακωνσταντίνου, εγγονός του ιερέα του Μικρού χωριού Παπακώστα (Παπαευσταθίου), πλήρης ημερών, άφησε την τελευταία του πνοή στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», όπου νοσηλεύονταν για εγκεφαλικό επεισόδιο.

Πήρε το όνομά του από το θείο του Αριστείδη, που σκοτώθηκε στο Κάλε

Γκρότο της Μικράς Ασίας στις 15 Αυγούστου 1921, όπου υπηρέτούσε με 5/42 Τάγμα Ευζώνων, σε ηλικία 30 ετών.

Αγαπούσε πολύ το χωριό και με ανυπομονησία περίμενε το περιοδικό μας για να διαβάσει νέα του. Τελευταία του επίσκεψη στο Μικρό Χωριό ήταν το Φθινόπωρο που μας πέρασε.

Η κηδεία του έγινε στο νεκροταφείο Νέας Σμύρνης στις 2 Ιανουαρίου 2013. Αιωνία του η μνήμη.

Ζωή Ν. Δερματά

Ξεφυλλίζοντας το περιοδικό των Ευρωπαίων Αμερικής «Το Βελούχι», διαβάζουμε ότι έφυγε από το μάταιο κόσμο μας η Ζωή Δερματά στο Macon, GA. της Αμερικής, όπου ζούσε με την οικογένειά της.

Γεννημένη το 1923 στο Βουτύρο, το γένος Ανδρισσογιάννη, μετα-

νάστευσε στην Αμερική το 1950. Εκεί γνώρισε τον συγχωριανό μας Νίκο Σπύρου Δερματά, αδελφό του Μήτσου Σπ. Δερματά, ο οποίος είχε πάει στην Ουάσιγκτον το 1938. Παντρεύτηκαν το 1951 και μαζί απέκτησαν δύο παιδιά, τον Σπύρο και την Ειρήνη.

Από το 1964 η Ζωή μαζί με το σύζυγό της Νίκο ήταν ενεργά μέλη της εκεί Ενορίας του Τιμίου Σταυρού. Μετά το θάνατο του αγαπημένου της Νίκου, το 1974, συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες της σε πολλές φιλανθρωπικές και κοινωνικές εκδηλώσεις της ενορίας της και να είναι μέλος σε πολλούς ελληνοαμερικανικούς συλλόγους.

Κοινωνική, δραστήρια, αξιαγάπητη, αξιώθηκε να χαρεί πέντε εγγόνια και να απολαύσει την αγάπη και εκτίμηση όλης της εκεί παροικίας. Πλήρης ημερών, άφησε την τελευταία της πνοή στις 29 Δεκεμβρίου 2012.

Ξυλόγλυπτα

με έμπνευση από τη Φύση

Έκθεση - Διάθεση:
Νέο Μικρό Χωριό «Το Τζάκι»
Τηλ. 22370 41318

“ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ”

Ταβέρνα Νασιόπουλος
Νέο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας
Τηλ. 22370 41257 • Fax. 22370 41103
www.tohoriatiko.gr

ΤΑΗΘΕ

Computer Expert Co.

Θάνος Δημητρόπουλος

Κορβίου 19, 11254 Αθήνα
Τηλ./Fax: 210 2230673
Θεσ/νικ: 2310 20 20 89
Κιν. 6936 96 88 50
« 6932 46 23 32
E-mail: thanos@panafonet.gr

HP CAD/CAM products:

ME - Mechanical Eng.-2D
SD - Solid Designer - 3D
E3 - Electrical, Electronic
Engineering Design

CAD/CAM/EEE
COMPANY

TAXI

Γιάννης Καραγκούνης

Νέο Μικρό Χωριό
Τηλ. 22370 41392, Κιν. 6972 707840

agrodesign

Εύα Παπαδημητρίου
Κατερίνα Γκόλτσιου
Γλυπτόνα - Αρχειοτέκτονες τοπίου (MSc,MLA,PHD)

αρχιτεκτονική τοπίου και αγροτουρισμός
Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου - Μελέτη - Επιβλεψη

www.agrodesign.gr

τηλ. 210 6136246 - 210 6140367 - 6974735648 email info@agrodesign.gr

«Η Χελιδόνα»

Παλαιό Μικρό Χωριό

Τηλ: 6976 912009

Κομμώσεις

Ανδρικές - Γυναικείες - Παιδικές

“ΚΙΚΗ”

Κική Φούκα-Σκοτίδα
Καραϊσκάκη 4, Καρπενήσι
Τηλ. 22370 25666

Εστιατόριο - Ψησταριά

“Ο Παράδεισος”

Αφοί Καλύβα

Διασταύρωση Μικρού-Μεγάλου
Χωριού

Τηλ. 22370 41320, Κιν. 6973 431421
Web: www.hellastourism.gr/paradisos

RESTAURANT-BAR

Πλατείο Μικρού Χωριού
Ευρυτανίας
τηλ. 22370 41.050

Ξενοδοχείο

Country Club Hellas Hotel

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41570-2

E-mail: info@hellascountry.gr

ΙΒΙΣΚΟΣ
studios

www.iviscos.gr

Νέο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας / Τ.Κ. 361 00

Ενοικιαζόμενα Δωμάτια

Φωτεινή Ζάρα

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41236/ 41433

ΑΓΟΡΑΙΟ

Βασίλης Μπούρας

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41300/41281,

Κιν. 6972 288457

Ξενώνας

“Η Γωνιά”

Δ/ση: Γιώργος Γιαννακόπουλος

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41393, Fax: 22370 41586

Web: www.giannakopoulos_g.gr

Studio Merses

Παλιό Μικρό Χωριό Ευρυτανίας

www.merses.gr

info@studiomerses.gr

Τηλ.: 22370 41444

Κιν.: 6972 555 637

Fax.: 22370 41111

Ενοικιαζόμενα

Πανοραμικά Δωμάτια

“Το Τζάκι”

Δ/ση: Παρασκευή Ν. Αζακά

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41318/41465,

Fax: 22370 41094 Κιν. 6977 808961

Καφετέρια

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό Τηλ. 22370 41300

ΡΑΔΙΟ ΤΑΞΙ

ΤΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

24 ώρες το 24ωρο

Τηλέφωνο: 22370 22011

Το Ριζωμα

ΞΕΝΩΝΑΣ

ΚΑΦΕ - ΕΣΠΙΑΤΟΡΙΟ - ΤΑΒΕΡΝΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

ΝΕΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΤΗΛ.: 22370 41170, 41206, FAX: 22370 41456

ΚΙΝ.: 6978 77 42 66 www.torizoma.gr

Ενοικιαζόμενα Πολυτελή

Δωμάτια

Ουρανία Τάσιου

Νέο Μικρό Χωριό

Τηλ. 22370 41349

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΛΙΑΠΗ

Αθήνα – Λαμία – Μακρακώμη
Άγιο Γεώργιο – Καρπενήσι
Δ/νση: Μαρία Π. Σκρεπετού
Κηφισού 91β 8, Αθήνα
Τηλ. 210 3454825 – 3452186
Fax: 210 3452186

 ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΗΡ. ΛΙΑΠΗ
ΔΙΠΛΩΜ. ΑΓΡ. & ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΑΘΗΝΑ
ΛΔ ΚΟΡΑΗ 54-56
ΒΥΡΩΝΑΣ

ΤΗΛ: 6972848406
210-7622751

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Παρασκευή Α. Γρομητσάρη - Μαραγιάννη
Μ.Α. Δίκαιο Ακινήτων, Montpellier 1
Μ.Α. Δίκαιο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Paris 1 - Paris II

Θεμιστοκλέους 23 - 25 & Ακαδημίας
106 77 Αθήνα

ΤΗΛ.: 213.0066040
ΚΙΝ.: 6939.613882

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Πωλήσεις
Εκτιμήσεις
Δάνεια
Ενοικιάσεις
Οικόπεδα
Ανταποδοχές

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΡΩΝΗΣ

Καραολή & Δημητρίου 70, 18534 Πειραιάς Κινητό
Τηλ 210 41.11.849, Fax 210 41.34.776 6972.71.75.75
Ζηνοπούλου 7, 36100 Καρπενήσι
Τηλ. 22370 25.932

café
ΑΣΤΕΡΙΑ
restaurant
Αιμιλία Κουφαλιώτη
Παραλία Καμμένα Βούρλα
Τηλ.: 02350 23261,
80901, 80902

Πάνος Τσιμπογιάννης

- Διοικητική Δωρε Επιχειρήσεων
- Εκπτώσεις Offset
- Μεταφορικές
- Μηχανογραφικά Έγγραφα
- Ψηφιακά

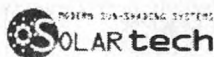
Ευρυθέου 75 • 105 53 Αθήνα
Τηλ.: 210.3226.222 - 210.3214.815
Fax: 210.3214.815
Κιν.: 6944.500940

Αθανάσιος Π. Λιαροκάκης
Διακοσμητής

Interior Designer

Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός
και Μελέτη Χώρων

Κακουλιά 33, Αθήνα • τ.κ. 10100
Τηλ. 0691 + 33233 (ε. fax) - 24522
Κιν. 0932831607 • E-mail:
athanas@diaback.gr

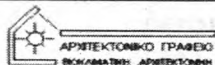

Ioannis Zorbalas

ZORBALAS S.A.
34 Glysti Str., 117 44
Athens - Greece

tel: +30 210 901 3344-5
fax: +30 210 901 3294
e-mail: zorbalas@solartech.gr
www.solartech.gr

Τεχνικές εργολαβίες – πέτρινες
κατασκευές
ΒΑΣΙΛΗΣ ΖΗΣΙΜΟΣ
Νέο Μικρό Χωριό. Τηλ. 22370 41056,
Κιν. 6977 624440

ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π.

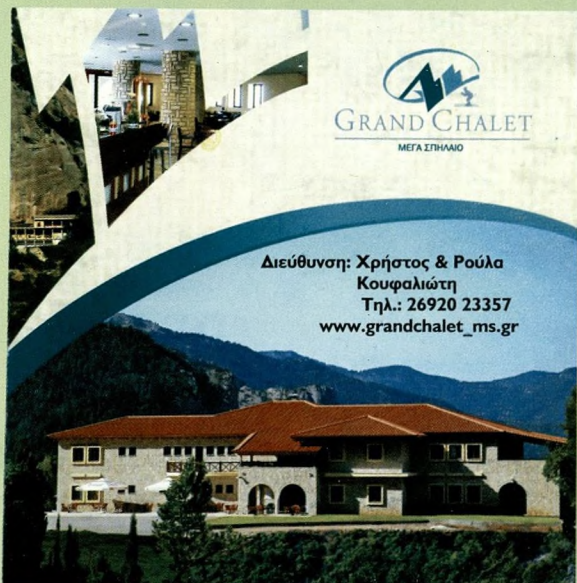
ΚΥΠΡΟΥ 76Α ΑΡΧΥΡΟΠΟΛΗ 16452 ΑΘΗΝΑ
τηλ (+30)2109926423 | +306936599467
e-mail: ventour@hol.gr

ΠΑΤΩΜΑΤΑ
ΛΟΥΣΤΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
ΣΚΑΛΕΣ

ΛΙΑΠΗΣ ΝΙΚΟΣ & ΥΙΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ

☎ 6610846 • 6048695 • 0972 136979

GRAND CHALET
 ΜΕΓΑΣΤΗΛΙΟ

Διεύθυνση: Χρήστος & Ρούλα
 Κουφαλιώτη
 Τηλ.: 26920 23357
www.grandchalet_ms.gr

ΞΗΛΟΦΥΤΙΚΕΣ ΕΡΤΑΣΙΕΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΥΛΑΒΕΡΗΣ

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Τηλ. 22370 41058 Κιν: 6972 79 12 81

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

ΣΟΦΙΑ ΛΙΑΡΟΚΑΠΗ

ΜΠΟΤΣΑΡΗ 8 - ΤΗΛ. 0641 / 23.602 - ΑΓΡΙΝΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• 50 Χρόνια πριν (1963 – 2013). Η κατολίθηση του Μικρού Χωριού	ΣΕΛ. 1
• Ραγισμένο μου χωριό. Ραγισμένες παιδικές αναμνήσεις, 50 χρόνια πριν.	2
• Μικροχωρίτικα και ευρυτανικά νέα	6
• Ευρυτανικοί Σύλλογοι	22
• Τι κάνουν τα κόμματα!.....	23
• Μάνα είναι μόνο μία.	24
• Μικροχωρίτες της Διασποράς	26
• Λαϊκή ιατρική	28
• «... Ου Κώτσιας φαντάρους...»	30
• Τα παράδοξα της ντοπιολαλιάς	31
• Βάλτε ρίγανη στο φαγητό σας	32
• Ίση αμοιβή	33
• Αγροτουρισμός: Μια σύγχρονη πρόταση ανάπτυξης	34
• Από τα παραμύθια των προ-προ γιαγιάδων μας	37
• Ο κύκλος των χαμένων Ελλήνων	39
• Έρωτος και Ρέντη γωνία	41
• Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις	44
• Βιβλιοπαρουσιάσεις	47
• Κοινωνικά	49
• Αυτοί που δεν ξεχνούν	50
• Λίγα λόγια γι αυτούς που έφυγαν	52

ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ ΠΛΑΚΑ

42 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΩΤΟΙ σε ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ - Α.Τ.Ε.Ι.

- ΓΡΑΜΜΙΚΟ
- ΕΛΕΥΘΕΡΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
- ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

FOUNDATION

- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
- ART & DESIGN
- ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

- ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
- ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Κ Ε Ν Τ Ρ Ο
Τ Ε Χ Ν Ω Ν

Π Λ Α Κ Α

ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ ΠΛΑΚΑ ΑΕ

ΑΘΗΝΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 65, 104 33 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210 8250552, FAX: 210 8250627

και

ΨΥΧΙΚΟ • ΓΛΥΦΑΔΑ • ΚΗΦΙΣΙΑ • ΠΕΙΡΑΙΑΣ

e-mail: info@plakas.gr
www.plakas.gr